

PLAN UPRAVLJANJA DESTINACIJOM IVANEC

2025.- 2029.

PLAN UPRAVLJANJA DESTINACIJOM IVANEC

2025.-2029.

Ivanec, rujan 2025.

Izrađivač:
Turistička zajednica Grada Ivanca

*Trg hrvatskih Ivanovaca 9b
42240 Ivanec*

Tel.: +385 42 784 284

Mail: info@ivanec-turizam.hr

Web: www.ivanec-turizam.hr

SADRŽAJ

1. UVOD.....	7
1.1. Polazište.....	7
1.2. Metodologija rada.....	10
2. ANALIZA STANJA.....	11
2.1. Profil Grada Ivanca.....	11
2.1.1. Opća geografska obilježja.....	16
2.1.2. DEMOGRAFSKA SLIKA.....	18
2.2. Turistički proizvodi i usluge.....	21
2.2.1. Smještaj.....	21
2.2.2. Ugostiteljstvo.....	24
2.2.3. Turističke atrakcije.....	26
2.2.4. Događaji i manifestacije.....	28
2.2.5. Turističke usluge.....	30
2.3. Resursna osnova.....	31
2.3.1. Kultura i baština.....	43
2.3.2. Priroda i okoliš.....	44
2.4. Javna turistička infrastruktura.....	47
2.5. Komunalna infrastruktura.....	51
2.5.1. Energetska infrastruktura.....	51
2.5.2. Telekomunikacijska infrastruktura i dostupnost interneta.....	52
2.5.3. Vodoopskrba i odvodnja.....	53
2.5.4. Gospodarenje otpadom.....	54
2.6. Prometna infrastruktura.....	56
2.7. Analiza stanja digitalizacije.....	59
2.7.1. Infrastruktura digitalne tehnologije.....	60
2.7.2. Sigurnost i privatnost.....	62
2.7.3. Izazovi i preporuke za poboljšanje.....	62
2.8. Analiza stanja pristupačnosti destinacije osobama s posebnim potrebama.....	65

2.9. Analiza organiziranosti i dostupnosti usluga u destinaciji	67
2.10. Analiza stanja i potreba ljudskih potencijala	71
2.11. Analiza komunikacijskih aktivnosti.....	73
2.12. Analiza konkurencije	75
2.13. Izvješće o provedenoj analizi stanja	78
3. POTENCIJAL ZA RAZVOJ I PODIZANJE KVALITETE TURISTIČKIH PROIZVODA.....	79
4. POKAZATELJI ODRŽIVOSTI NA RAZINI DESTINACIJE.....	83
4.1. Obvezni pokazatelji održivosti koji mjere utjecaj turizma na društvene aspekte održivosti	83
4.1.1. Broj turističkih noćenja na stotinu stalnih stanovnika u vrhu turističke sezone.....	83
4.1.2. Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom	84
4.1.2. Zadovoljstvo turista i jednodnevnih posjetitelja destinacijom	85
4.1.3. Pristupačnost destinacije.....	87
4.1.4. Sigurnost destinacije	88
4.2. Obvezni pokazatelji održivosti koji mjere utjecaj turizma na okolišne aspekte održivosti	89
4.2.1. Upravljanje vodnim resursima	89
4.2.2. Gospodarenje otpadom.....	91
4.2.3. Zaštita bioraznolikosti.....	93
4.2.4. Održivo upravljanje energijom.....	94
4.2.5. Ublažavanje i prilagodba klimatskim promjenama	96
4.3. Obvezni pokazatelji održivosti koji mjere utjecaj turizma na ekonomske aspekte održivosti	97
4.3.1. Turistički promet	97
4.3.2. Poslovanje gospodarskih subjekata u turizmu.....	100
4.4. Obvezni pokazatelji održivosti koji mjere utjecaj turizma na prostorne aspekte održivosti destinacije i organizaciju turizma.....	102
4.4.1. Turistička infrastruktura	102
4.4.2. Održivo upravljanje destinacijom.....	106
4.4.3. Održivo upravljanje prostorom	107
5. RAZVOJNI SMJER S MJERAMA I AKTIVNOSTIMA.....	108
5.1. SWOT analiza	109
5.1.1. Analiza tržišta	110
5.1.2. Analiza ciljnih tržišta	111

5.2. Identificiranje općih načela i ciljeva turizma	115
Strateški cilj 1: Održivo upravljanje prirodnim resursima i posjetiteljima / Održivo upravljanje turističkim prometom	117
Strateški cilj 2: Razvoj integrirane i prepoznatljive ponude iskustvenog turizma	118
Strateški cilj 3: Razvoj i unaprjeđenje zelene infrastrukture za održiv boravak i kvalitetu života	118
5.3. Mjere i aktivnosti	119
5.4. Oblikovanje strateškog pravca i prioriteta	123
6. SMJERNICE I PREPORUKE ZA DIONIKE RAZVOJA	126
6.1. Smjernice i preporuke za jedinicu lokalne samouprave	127
6.2. Smjernice i preporuke za turističku zajednicu	129
6.3. Smjernice i preporuke za druge dionike u turizmu i upravljanju turizmom u destinaciji	131
7. POPIS PROJEKATA	133
7.1. Projekti koji pridonose provedbi mjera potrebnih za doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti	133
7.2. Projekti posebnog značenja za razvoj destinacije	144
8. MJERENJE NAPRETKA I IZVJEŠĆIVANJE O PROVEDBI	150
9. ZAKLJUČAK	151
POPIS SLIKA	151
POPIS TABLICA	151

1. UVOD

1.1. Polazište

Plan upravljanja destinacijom je strateški planski dokument namijenjen dugoročnom i održivom razvoju turističkih destinacija. Njegova je primarna svrha usmjeriti razvoj turizma u skladu s načelima održivosti, uvažavajući važeće strateške dokumente, prostorne planove, planove upravljanja kulturnom baštinom te druge relevantne propise i razvojne akte. Sukladno Zakonu o turizmu (NN 156/23)¹, Plan izrađuju turističke zajednice – lokalne i regionalne – za područje jedne ili više jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, uključujući i Turističku zajednicu Grada Zagreba².

Planom upravljanja destinacijom definiraju se prioriteti, mjere i aktivnosti usmjerene na unaprjeđenje iskustva posjetitelja, očuvanje prirodne i kulturne baštine te povećanje kvalitete života lokalne zajednice. Plan služi kao temelj za donošenje strateških odluka i provedbu razvojnih mjera koje provode jedinice lokalne i regionalne samouprave, turističke zajednice i ostali nadležni dionici. Plan također omogućuje identifikaciju ključnih izazova i razvojnih potencijala destinacije, pružajući smjernice za planiranje turizma, oblikovanje marketinških strategija te jačanje koordinacije među dionicima u turističkom sustavu.

Izrada i provedba Plana temelji se na participativnom pristupu koji uključuje suradnju različitih dionika: lokalnih vlasti, turističkih zajednica, gospodarstvenih subjekata, civilnog društva i lokalnog stanovništva. Takav pristup osigurava bolje razumijevanje potreba zajednice i omogućuje učinkovito korištenje resursa u svrhu postizanja održivog i konkurentnog turističkog razvoja. Dodatno, Plan omogućuje sustavno praćenje i evaluaciju turističkih aktivnosti, čime se podupire adaptivno upravljanje, učinkovita zaštita resursa (voda, energija, otpad) te smanjenje negativnog utjecaja turizma na okoliš i društvo.

Sukladno Zakonu o turizmu (NN 156/23), koji je stupio na snagu 1. siječnja 2024. godine, destinacije razvrstane u treću i četvrtu kategoriju obvezne su izraditi Plan upravljanja destinacijom kako bi razvoj turizma bio usklađen sa smjernicama održivosti, lokalnim specifičnostima i nacionalnim strateškim ciljevima.

U kontekstu Grada Ivanca, obveza izrade Plana upravljanja proizlazi iz njegova razvrstavanja u III. kategoriju prema Indeksu turističke razvijenosti za 2023. godinu, kako je objavljeno na mrežnim stranicama Instituta za turizam³. Ova kategorija obuhvaća destinacije s umjerenom razinom turističkog razvoja koje bilježe porast turističkog prometa i ulažu napore u unapređenje ponude, ali još uvijek imaju značajan prostor za jačanje konkurentnosti i održivi rast. Prema službenim podacima, Grad Ivanec

¹ Zakon o turizmu (NN 156/23), čl. 38.–42

² Ministarstvo turizma i sporta RH, Smjernice i upute za izradu plana upravljanja destinacijom, 2024.

³ Institut za turizam, Indeks turističke razvijenosti 2023., dostupno na: <https://www.iztg.hr>

ostvario je indeks turističke razvijenosti od 15,10, što dodatno potvrđuje njegov status destinacije s izraženim razvojnim potencijalom.

Također, temeljem analize socioekonomskih pokazatelja, Vlada RH je Ivanec, prema Odluci o razvrstavanju JLS-ova od 4. siječnja 2024., svrstala u VII. skupinu iznadprosječno razvijenih gradova i općina u Hrvatskoj. U odnosu na 2017. godinu, Ivanec je ostvario značajan napredak – porast od 49 mjesta u ukupnom poretku jedinica lokalne samouprave, s indeksom razvijenosti od 104,496 – što je ujedno najveći rast u Varaždinskoj županiji⁴.

Plan upravljanja destinacijom Ivanec predstavlja ključni razvojni dokument kojim se definiraju vizija, prioriteti, mjere i projekti usmjereni na održivo upravljanje turizmom. Temelji se na važećim strateškim dokumentima, uključujući Prostorni plan uređenja Grada Ivanca, Provedbeni program Grada Ivanca za razdoblje 2021. – 2025., Plan rada Turističke zajednice Grada Ivanca i druge relevantne akte.

Ciljevi Plana uključuju:

- poboljšanje ukupnog iskustva posjetitelja,
- očuvanje i zaštitu prirodne i kulturne baštine,
- povećanje kvalitete života i dobrobiti lokalne zajednice.

U izradu Plana uključeni su svi relevantni dionici iz javnog i privatnog sektora, čime se osigurava uravnotežen pristup planiranju i provedbi turističkog razvoja. Dokument uključuje analizu trenutnog stanja i resursa, definiranje obveznih pokazatelja održivosti, razvojne smjernice i mjere, prijedloge za unaprjeđenje destinacije, popis prioriternih projekata te projekte od posebnog značaja za budući razvoj turizma⁵.

Proces izrade Plana obuhvaća sljedeće faze:

1. Pokretanje procesa izrade i izrada nacрта Plana,
2. Provođenje javnog savjetovanja,
3. Donošenje Odluke Turističkog vijeća TZG Ivanca o upućivanju prijedloga Plana na usvajanje,
4. Usvajanje Plana od strane Gradskog vijeća Grada Ivanca,
5. Objavljivanje Plana u službenom glasniku Grada Ivanca i na mrežnim stranicama TZG Ivanca,
6. Dostava popisa projekata Ministarstvu turizma i sporta.

Budući da je Ivanec razvrstan u III. kategoriju prema ITR-u, Plan nije obvezan temeljiti na studiji prihvatnih kapaciteta. Ipak, u njegovoj izradi razmatraju se svi relevantni prostorni, tehnički i društveni čimbenici – od infrastrukture (vodoopskrba, promet, odvodnja, otpad) do sociokulturnih aspekata kao što su stavovi lokalnog stanovništva i percepcije turista. Upravo su ovi elementi ključni za očuvanje ravnoteže između

⁴ Odluka o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti (NN 1/2024).

⁵ Pravilnik o metodologiji izrade plana upravljanja destinacijom (NN 112/2024).

razvoja turizma i kvalitete života lokalne zajednice, osobito u suvremenom kontekstu jačanja svijesti o važnosti zaštite okoliša i utjecaja digitalnih platformi na odluke posjetitelja.

Plan upravljanja destinacijom Ivanec temeljni je razvojni dokument koji definira prioritete, mjere i aktivnosti usmjerene na dugoročno planiranje i koordinirano upravljanje turizmom. Izrada Plana oslanja se na postojeće strateške dokumente – poput Prostornog plana uređenja Grada Ivanca (PPUG), Provedbenog programa Grada Ivanca za 2021. – 2025. te Plana rada Turističke zajednice Grada Ivanca. Dokument predstavlja ključni alat za definiranje vizije razvoja turizma, valorizaciju resursa, očuvanje okoliša i povećanje kvalitete života lokalne zajednice.

Plan upravljanja destinacijom je planski dokument kojim se definira smjer razvoja održive destinacije. Njegova primarna svrha je osigurati razvoj turizma u skladu s načelima održivosti, uz poštivanje strateških planova, prostornih planova, planova upravljanja kulturnim dobrima te ostalih važećih propisa i planova⁶. Sukladno Zakonu o turizmu (NN 156/23), Plan izrađuje Turistička zajednica Grada Ivanca za svoje područje, odnosno za područje grada Ivanca. Plan upravljanja destinacijom predstavlja temelj za donošenje odluka i provedbu mjera usmjerenih na održivi razvoj turizma od strane jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, kao i drugih nadležnih tijela u destinaciji.

Cilj Plana je usmjeriti razvoj destinacije u pravcu:

- poboljšanja ukupnog iskustva posjetitelja
- očuvanja i zaštite prirodne i kulturne baštine
- povećanja kvalitete života i dobrobiti lokalne zajednice

U izradu Plana uključeni su svi relevantni dionici iz javnog i privatnog sektora koji imaju različite uloge i interese u razvoju turizma.

Plan obuhvaća analizu trenutnog stanja, popis resursa, obvezne indikatore održivosti na razini destinacije, razvojne smjernice te mjere i aktivnosti nužne za njihov ostvarenje. Također, Plan uključuje prijedloge za smjernice i preporuke usmjerene na razvoj ili unaprjeđenje destinacije, popis projekata koji će doprinijeti provedbi mjera potrebnih za postizanje održivosti, kao i projekte od posebnog značaja za daljnji razvoj destinacije.

⁶ Ministarstvo turizma i sporta RH. Pravilnik o metodologiji izrade plana upravljanja destinacijom

1.2. Metodologija rada

Metodologija izrade Plana upravljanja destinacijom Ivanec temelji se na Smjernicama i uputama za izradu plana upravljanja destinacijom koje je donijelo Ministarstvo turizma i sporta Republike Hrvatske, u skladu sa Zakonom o turizmu (NN 156/23) i Pravilnikom o metodologiji izrade plana upravljanja destinacijom (NN 112/2024). Plan je izrađen uz prilagodbu specifičnostima grada Ivanca kao destinacije treće kategorije prema Indeksu turističke razvijenosti (2023.), te u razumnom roku koji omogućuje njegovu punu implementaciju od 2025. godine⁷.

Cilj metodološkog pristupa je izgradnja zajedničke vizije, postizanje konsenzusa među dionicima te stvaranje preduvjeta za dugoročan, održiv i uključiv turistički razvoj. Proces je strukturiran u tri ključna pitanja koja određuju sadržaj Plana:

- Gdje smo danas? (analiza postojećeg stanja i resursa)
- Kamo želimo ići? (vizija, ciljevi i strateški pravci)
- Kako doći do cilja? (prioritetne mjere i aktivnosti)

Metodološki pristup osmišljen je s ciljem osiguranja uključivosti, transparentnosti i participativnosti, uz ravnotežu između stručne analize i potreba lokalne zajednice. Plan se razvija kroz tri međusobno povezana segmenta:

- analizu postojećeg stanja i resursa,
- utvrđivanje pokazatelja održivosti,
- definiranje razvojnih prioriteta i provedbenih mjera.

Metodologija izrade Plana upravljanja destinacijom uključivala je više komplementarnih koraka kako bi se osigurala sveobuhvatna i relevantna analiza. U prvoj fazi provedena je analiza sekundarnih izvora, odnosno desk istraživanje koje je obuhvatilo stručnu literaturu, statističke podatke (eVisitor, DZS), prostorno-planske dokumente, turističke brošure te internetske izvore. Posebna pažnja posvećena je podacima o turističkoj ponudi, postojećim performansama i razvojnim potencijalima destinacije Ivanec.

Sljedeći korak bila je terenska istraživanja, provedena na ključnim turističkim lokacijama i resursima. Terenski obilazak omogućio je uvid u realno stanje infrastrukture, atraktivnost lokaliteta, prostorne odnose te je pomogao u prepoznavanju prostornih ograničenja i razvojnih prilika.

U trećem koraku provedeni su intervjui s dionicima, uključujući predstavnike Turističke zajednice Grada Ivanca, vlasnike obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava (OPG-ova), ugostiteljske djelatnike, sportske i kulturne udruge te predstavnike javnih institucija. Cilj intervjua bio je identificirati izazove i potrebe na

⁷ Pravilnik o metodologiji izrade plana upravljanja destinacijom (NN 112/2024).

terenu, definirati prioritetne projekte i prikupiti informacije o lokalnim stavovima prema turističkom razvoju.

Konačno, u cilju osiguravanja participativnog pristupa, provedeno je anketno istraživanje među stanovnicima i turističkim dionicima. Anketa je bila usmjerena na ispitivanje stavova o turizmu, njegovom utjecaju na kvalitetu života, razini održivosti te potencijalnim smjerovima budućeg razvoja, čime se dodatno osnažila uloga lokalne zajednice u oblikovanju Plana.

Metodološki okvir osigurava utemeljeno planiranje temeljeno na stvarnim potrebama zajednice i tržišnim trendovima, a rezultati svakog koraka validiraju se u suradnji s Naručiteljem – Turističkom zajednicom Grada Ivanca, prije prelaska u sljedeću fazu. Time se osigurava da konačni Plan bude provediv, inkluzivan i usklađen s načelima održivog razvoja.

2. ANALIZA STANJA

2.1. Profil Grada Ivanca

Grad Ivanec smješten je u sjeverozapadnoj Hrvatskoj, unutar Varaždinske županije i obuhvaća oko 7,6 % njene ukupne površine. Grad Ivanec graniči sa sljedećim jedinicama lokalne samouprave: Grad Lepoglava, Općina Klenovnik, Općina Maruševac, Općina Vidovec, Općina Beretinec i Grad Novi Marof koje pripadaju Varaždinskoj županiji te Općina Budinščina, Grad Zlatar i Općina Lohor koje pripadaju Krapinsko-zagorskoj županiji⁸.

Grad Ivanec kao administrativno-teritorijalna jedinica obuhvaća 29 naselja: Bedenec, Cerje Tužno, Gačice, Gečkovec, Horvatsko, Ivanec, Ivanečka Željeznica, Ivanečki Vrhovec, Ivanečko Naselje, Jerovec, Kaniža, Knapić, Lančić, Lovrečan, Lukavec, Margečan, Osečka, Pece, Prigorec, Punikve, Radovan, Ribič Breg, Salinovec, Seljanec, Stažnjevec, Škriljevec, Vitešinec, Vuglovec, Željeznica⁹. Mreža naselja oblikovana je na sjevernim padinama Ivančice, uglavnom uz njen glavni greben, te na padinama i obroncima zapadno i istočno od Ivanca. Manji broj naselja smješten je u prostranoj zavali Lepoglavsko-ivanečkog polja.

Prema popisu stanovništva iz 2021. godine, Ivanec ima 12.723 stanovnika, s prosječnom gustoćom naseljenosti od 132,67 stanovnika/km². U odnosu na 2011. godinu grad Ivanec bilježi pad stanovnika za 7,5% (Popis stanovništva 2011.)¹⁰.

⁸ Ministarstvo pravosuđa i uprave, Registar jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, dostupno na: <https://uprava.gov.hr>

⁹ Grad Ivanec – Službena internetska stranica, Stanovništvo i naselja, dostupno na: <https://www.ivanec.hr>

¹⁰ DZS, Popis stanovništva

U gospodarskom smislu, Ivanec ima dugu industrijsku tradiciju, osobito u metaloprerađivačkoj, drvnoj, tekstilnoj i kožnoj industriji. Spomenuti sektori ostvaruju kontinuiran rast prihoda, okrenuti su izvozu i zapošljavaju najveći broj radnika.

Turistički potencijal Ivanca temelji se na prirodnim resursima (Ivančica, šumski krajolici, izvori vode), kulturno-povijesnoj baštini, outdoor aktivnostima (planinarenje, biciklizam, paragliding), kao i gastronomiji utemeljenoj na lokalnim proizvodima.

Grad Ivanec sve više prepoznaje važnost turizma kao komplementarne gospodarske grane. U tom kontekstu bilježi se porast ulaganja u privatni smještaj i turističku infrastrukturu, a prirodna i kulturna baština sve se češće uključuju u razvoj specijaliziranih oblika turizma – aktivnog, kulturnog i ruralnog.

U Provedbenom programu Grada Ivanca za mandatno razdoblje 2021. – 2025. godine, kroz SWOT analizu sektora turizma, istaknute su sljedeće mogućnosti: razvoja novih trendova u razvoju turizma, razvoj selektivnih oblika turizma kao pokretača gospodarskog rasta i razvoja ruralnih područja (razvoj turizma temeljenog na OPG-ovima, seljačkim domaćinstvima), razvoj turističke i kulturne infrastrukture (kulturni i turistički sadržaji), prezentacija tradicionalnih obrta u pojedinim naseljima, povećanje broja uslužnih djelatnosti povezanih s turizmom, jačanje konkurentnosti turističke ponude kroz povezivanje s drugim turističkim destinacijama, mogućnost razvoja prekogranične suradnje, povezivanje postojećih prirodnih resursa s turističkom ponudom na području grada; jačanje prepoznatljivosti područja za razvoj enogastro turizma, potražnja za novim turističkim proizvodima – svjetski turistički trendovi (zdravlje, aktivni turizam, eno-gastronomija), pokrenuta inicijativa proglašenja Ivančice parkom prirode¹¹.

U svrhu cjelovitijeg prikaza osnovnih obilježja grada Ivanca kao turističkog odredišta, u nastavku se prikazuje tablica s profilom destinacije. Tablica sadržava ključne podatke o geografskom položaju, demografskim karakteristikama, gospodarskim i turističkim resursima te smjernicama za daljnji razvoj turizma.

Tablica 1. Profil odredišta: Ivanec

Lokacija:	Grad Ivanec	Sjeverozapadna Hrvatska unutar Varaždinske županije, podno Ivančice, uz dolinu gornjeg toka rijeke Bednje na površini od 9581 ha.
Prometna povezanost (zračni prijevoz, cestovne veze, željezničke veze, brodske veze i dr.)	Zračna luka Franjo Tuđman – Zagreb (~85 km)	Prometna povezanost sa Zagrebom, Varaždinom i graničnim prijelazom.

¹¹ Provedbeni program Grada Ivanca za razdoblje 2021. - 2025. godine

	Zračna luka Maribor, Slovenija (~100 km)	Regionalna cesta D35 (Varaždin – Ivanec – Lepoglava – Krapina) Blizina autoceste A4 (izlazi Varaždin i Breznički Hum) Željezničke veze: Željeznička pruga Varaždin – Ivanec – Novi Golubovec
Udaljenost od glavnog grada i glavnih emitivnih tržišta	Zagreb: ~82,44 km Varaždin: ~22,33 km	AT, Graz: ~140 km HU, Budimpešta: ~250 km AT, Beč: ~260 km SI, Ljubljana: ~180 km
Geografska obilježja (reljef, planine, rijeke i dr.)	Područje grada Ivanca može se morfološki podijeliti na planinsko područje, prigorje i nizinu.	Planinsko područje obuhvaća sjeverne padine Ivančice. Prigorje označava brežuljkasto područje koje se podudara s građom Lepoglavske sinklinale. Nizina se nalazi u dolini rijeke Bednje.
Klimatska obilježja (prosječni broj sunčanih dana, količina padalina, prosječne sezonske temperature)	Umjereno topla, kišna klima (prema Köppenu)	Glavni klimatski čimbenici Ivanca: Reljef, osobito gora Ivančica – ima lokalni utjecaj na klimu (npr. količina oborina, temperatura). Prema Köppenovoj klasifikaciji: Ivanec ima umjereno toplu, kišnu klimu. Zime: sa snijegom i mrazom, ali bez dugotrajnog snježnog pokrivača. Ljeta: topla, ali ne pretopla. Oborine: ravnomjerno raspodijeljene kroz godinu, bez izrazito sušnih razdoblja.

		<p>Dva vrhunca oborina: proljeće/rano ljeto i kasna jesen (koji može biti i izraženiji).</p> <p>~190 sunčanih dana godišnje Prosječna zimska temp.: 0 – 4 °C Prosječna ljetna temp.: 22 – 28 °C Količina padalina: oko 850 mm godišnje</p>
Broj stalnih stanovnika	Popis stanovništva 2021.	12.723
Broj turista	2024.	3901
Prosječna duljina boravka	2024.	2,33
Ugostiteljski sadržaji	Kafići, restorani, pizzerije, grill i tradicionalna jela	<p>Na području grada Ivanca ima ukupno 13 ugostiteljskih objekata s hranom, od toga su 3 restorana stalno otvorena, 2 restorana otvorena vikendom, 2 pizzerije, 3 zalogajnice od toga je jedna na vrhu Ivančice, odnosno planinarski dom, 1 objekt s brзом prehranom (Kebab&Burgers) i dvije slastičarne, od kojih je jedna samo u vrijeme sezone otvorena. Od tih ugostiteljskih objekata u dva restorana se nudi autohtona hrana ivanečkog kraja.</p> <p>Što se tiče kafića, na području grada Ivanca ima ukupno: 26 objekta.</p> <p>Uz to na području Ivanca nalazi se i prostor za svadbene svečanosti „Šumska vila“.</p>
Najpopularnije turističke atrakcije:	Planina Ivančica Priroda i staze uz rijeku Bednju	Vrh Ivančice, Muzej planinarstva, Centar za posjetitelje Kukuljević, Friščiće v mlin.

		<p>Manifestacije:</p> <p>Dani grada Ivanca – Ivanečki Kotlić, Festival kiparenja motornom pilom, 24 sata Ivančice, Ivanečki rudarski dani</p>
Glavni turistički proizvodi:	Aktivni turizam (Outdoor turizam, planinarenje, biciklizam, šetnje)	Planina Ivančica
Prostor – turističke zone i površine	<p>Gradski centar (zona smještaja i ugostiteljstva)</p> <p>Područje Ivančice (rekreacijska zona)</p> <p>Zona Bednje i seoskog turizma (OPG-ovi)</p>	<p>Koncertni i kulturni prostori:</p> <p>Sportska dvorana (kapacitet do 3.000 osoba)</p> <p>Kino dvorana (180 mjesta)</p> <p>Amfiteatar srednje škole (153 mjesta)</p> <p>Župna crkva Sv. Marije Magdalene – koncertni prostor</p>
Turistička infrastruktura (pješačke/planinarske/biciklističke staze, plaže i dr.)	<p>Planinarske staze na Ivančicu (najposjećenija planina SZ Hrvatske)</p> <p>Planinarski dom na Ivančici, odmorišta i vidikovci. Biciklističke i šetnice uz Bednju, sportski i rekreacijski sadržaji</p>	<p>Planinarske staze (Ivančica):</p> <p>Mrzljak, Pionir, Prekrižje, Konj + makadamska cesta</p> <p>Ivanečka planinarska obilaznica (18,5 km)</p> <p>Sustav Zagorskog planinarskog puta (50 sati hoda)</p> <p>Popularni izleti: Noćni uspon na Ivančicu, Ljetni noćni upon na Ivančicu, Prvi Maj na Ivančici</p> <p>Biciklističke rute:</p> <p>Glavna ruta: 63 km</p> <p>Ukupna mreža: 86,6 km</p> <p>Tenis centar:</p> <p>3 igrališta (jedno s rasvjetom), teren za sportove na pijesku</p> <p>Zimski balon</p> <p>Paragliding:</p> <p>Uzletište na vrhu Ivančice (SI-I smjer), sletišta u Prigorcu i Ivancu</p>

		<p>Sportski ribolov: Rijeka Bednja (od izvora do Završja), dio rijeke Plitvice, cijeli tok rijeke Bistrice, Ivanečki bajeri i jezera, Bajeri u Cerju i Brodarevcu</p> <p>Odmorišta i izvori: Izvori pitke vode: Žgano Vino, Mrzljak, Šuma, Bistrica, Beli zdenci Vidikovci: Stričevo, Piramida, Huđak, Bedenska, Gradišće i dr.</p>
Kulturna baština	Povijesna jezgra Ivanca Značajni spomenici i lokaliteti	<p>Župna crkva sv. Marije Magdalene i dvor Kapelica sv. Duha (14. st.), crkva sv. Margarete (Margečan) Kapela sv. Marije (Radovan), sv. Donata Kurije: Faller, Cerje Tužno Utvrda Gradišće, Pusta Bela, rudnik Kraševi zvir Etno kuća „Bedijenska Hiža“, Rodna kuća Josipa Kraša, Friščićevo mlin Memorijalni centar Domovinskog rata, vodenica u Margečanu</p>

2.1.1. OPĆA GEOGRAFSKA OBILJEŽJA

Grad Ivanec smješten je u sjeverozapadnom dijelu Hrvatske, unutar Varaždinske županije te zauzima površinu od 95,9 km², što čini 7,6% ukupne površine županije. Grad je administrativno podijeljen na 29 naselja i predstavlja drugo najveće urbano središte županije. Smješten podno Ivančice, najviše gore Hrvatskog zagorja, Ivanec uživa povoljan geografski položaj koji mu osigurava bogate prirodne resurse i atraktivan krajobraz¹².

¹² Strategija razvoja Grada Ivanca 2014. – 2020

Slika 1. Položaj grada Ivanca u Varaždinskoj županiji

Izvor: Strategija razvoja Grada Ivanca 2014. – 2020.

Reljef Ivanca karakteriziraju brežuljkasti predjeli i ravnice uz rijeku Bednju, s plodnim tlima pogodnim za poljoprivredu. Niži dijelovi područja prekriveni su livadama i oranicama, dok su viši predjeli obrasli šumama hrasta kitnjaka, graba i bukve. Geološki, Ivančicu pretežno čine trijaski dolomiti i vapnenci, dok se u podnožju nalaze tercijalne naslage.

Prometno-geografski položaj grada Ivanca oslanja se na dva važna europska cestovna koridora: Zagreb – Varaždin – Budimpešta i Zagreb – Krapina – Maribor – Graz. Ivanec je prometno povezan s tim pravcima preko magistralne ceste Varaždin – Ivanec – Lepoglava – Sv. Križ Začretje, što omogućuje dobru dostupnost iz različitih smjerova. Kroz područje grada prolazi i državna cesta D35, koja povezuje Varaždin (D2) sa Sv. Križ Začretjem (D1), dodatno naglašavajući njegov strateški prometni položaj¹³.

Grad Ivanec udaljen je oko 20 kilometara od slovenske granice, 28 kilometara od međunarodnog graničnog prijelaza Macelj te 60 kilometara od graničnog prijelaza Goričan prema Mađarskoj, što ga čini lako dostupnim i za međunarodne posjetitelje.

Prema Köppenovoj klasifikaciji, područje grada Ivanca ima umjereno toplu kišnu klimu s toplim ljetima (Cfb), što je karakteristično za veći dio kontinentalne Hrvatske. Zime su blage, s prosječnim najnižim

¹³ Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture RH, Pregled državnih i županijskih cesta, dostupno na: <https://mmpi.gov.hr>.

temperaturama koje se kreću između -3°C i 2°C , dok ljetni mjeseci bilježe prosječne temperature od 22°C do 28°C , bez izraženih temperaturnih ekstrema. Ovakvi klimatski uvjeti stvaraju povoljne preduvjete za svakodnevni život, razvoj poljoprivrede i turističkih aktivnosti na otvorenom, osobito u segmentu aktivnog i prirodnog turizma.

Oborine su ravnomjerno raspoređene tijekom cijele godine, uz izražene vrhunce u proljeće (ili rano ljeto) te kasnu jesen, čime se dodatno podupiru uvjeti za ratarstvo, osobito za uzgoj kukuruza. Ovaj klimatski tip često se naziva i "klimom bukve", s obzirom na prirodno dominantno šumsko raslinje tog područja.

Osim toga, klimatski uvjeti Ivanca pogoduju i razvoju vinogradarstva, što dodatno otvara mogućnosti za razvoj eno-gastronomskog turizma kroz organizaciju berbi, posjete vinskim cestama i boravke u tradicijskim klijetima.

Hidrogeografska osnova grada Ivanca temelji se na resursima podzemnih voda u karbonatnim formacijama s pukotinskom poroznošću. Iako je područje relativno siromašno atraktivnim površinskim vodama, na sjevernim padinama Ivančice nalaze se prirodni izvori poput Žgano Vino, Bistrica, Beli Zdenci, Šumi, Melišće i Vuglovec, koji su klasificirani kao vode I. kategorije. Rijeka Bednja, svrstana u II. kategoriju voda, ima ograničenu turističku funkciju zbog muljevitosti, ali ima lokalni značaj za sportski ribolov¹⁴. Gospodarenje vodama povjereno je Športskom ribolovnom društvu "Ivanec", a značajan sadržaj predstavlja i Ribički dom uz Ivanečke bajere, kapaciteta 60 mjesta u unutrašnjosti i 200 mjesta na natkrivenoj terasi.

2.1.2. DEMOGRAFSKA SLIKA

Prema dostupnim podacima, Grad Ivanec obuhvaća površinu od $95,81\text{ km}^2$ i sastoji se od 29 naselja. Prema popisu stanovništva iz 2021. godine, Grad Ivanec ima ukupno 12.723 stanovnika, što predstavlja smanjenje od 1.035 stanovnika (8,14%) u odnosu na popis iz 2011. godine, kada je broj stanovnika iznosio 13.758¹⁵. Od toga je 6.250 muškaraca i 6.473 žene, što znači da žene čine oko 50,9% stanovništva, a muškarci oko 49,1%. Detaljni pregled broja stanovnika po naseljima prikazan je u Tablici 2.

Tablica 2. Pregled broja stanovnika po naseljima u Gradu Ivanec

Naselje	Broj stanovnika 2021.	Broj stanovnika 2011.	Broj kućanstava 2021.	Broj kućanstava 2011.
Bedenec	600	731	194	221
Cerje Tužno	159	182	44	47
Gačice	289	349	95	102

¹⁴ Strategija razvoja Grada Ivanca 2014. – 2020.

¹⁵ Popis stanovništva, kućanstava i stanova u Republici Hrvatskoj 2021. godine

Gečkovec	107	117	41	42
Horvatsko	171	176	49	49
Ivanec	4.997	5.252	1.607	1.654
Ivanečka Željeznica	211	250	68	75
Ivanečki Vrhovec	268	310	78	84
Ivanečko Naselje	252	238	80	67
Jerovec	760	840	238	238
Kaniža	234	287	83	96
Knapić	67	63	24	23
Lančić	291	297	85	87
Lovrečan	439	485	126	131
Lukavec	134	141	39	34
Margečan	390	384	107	106
Osečka	195	217	52	62
Pece	79	88	21	23
Prigorec	465	528	144	155
Punikve	418	447	122	123
Radovan	328	375	95	104
Ribić Breg	137	150	37	38
Salinovac	466	511	145	146
Seljanec	224	223	51	48
Stažnjevec	332	338	95	106
Škriljevec	226	242	75	71
Vitešinec	86	96	23	30
Vuglovec	304	324	92	103
Željeznica	94	122	27	32
UKUPNO	12.723	13.763	3.937	4.097

Izvor: www.dzs.hr, Popis stanovništva

Iz ovih podataka vidljivo je da većina naselja bilježi smanjenje broja stanovnika u razdoblju od 2011. do 2021. godine. Najveći broj stanovnika ima naselje Ivanec (4.997), dok je najslabije naseljeno naselje Knapić sa 67 stanovnika. Prosječna veličina kućanstva u Ivancu iznosi 3,25 člana, a gustoća naseljenosti je 132,67 stanovnika po km², što je nešto više od prosjeka Varaždinske županije (126,37 stanovnika po km²).

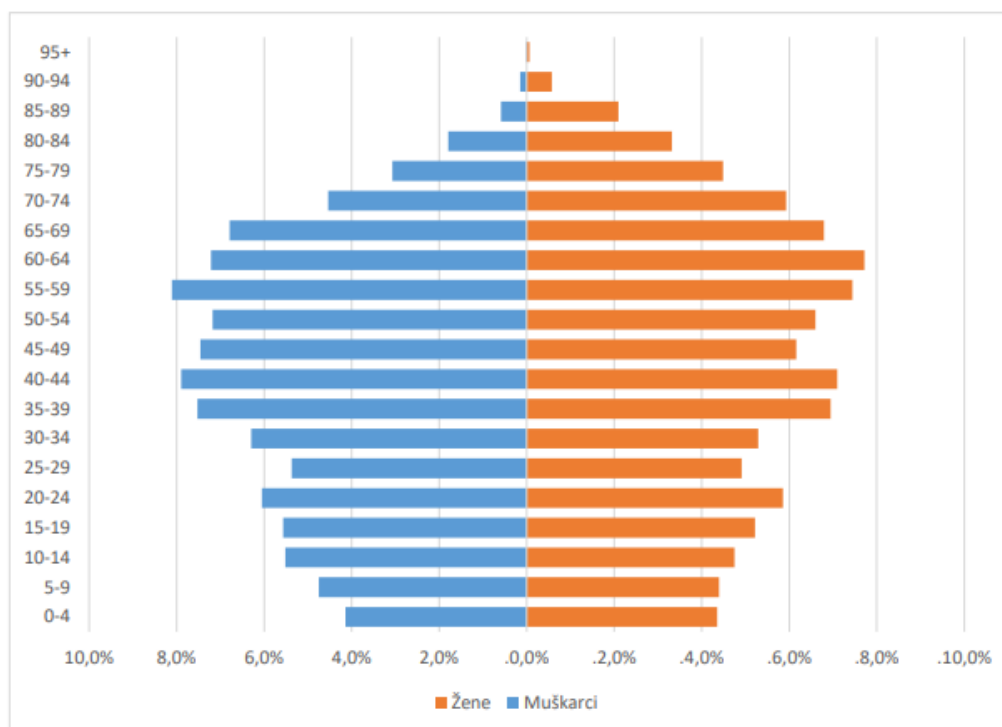
Stanovništvo je koncentrirano u središtu Ivanca te u okolnim naseljima poput Salinovca, Prigorca i Stažnjevca. Unatoč blagom padu broja stanovnika, Ivanec i dalje ima relativno povoljne demografske pokazatelje u usporedbi s ostatkom Varaždinske županije.

Prema popisu iz 2021. godine, dobno-spolna struktura Grada Ivanca ukazuje na regresivni ili konstriktivni (starenjem pogođeni) tip stanovništva, s dominantnim udjelom osoba u zreloj i starijoj životnoj dobi. Najviše stanovnika pripada dobnoj skupini od 50 do 64 godine, dok su najmlađe skupine (0–9 godina) znatno manje zastupljene. Indeks starenja i koeficijent starosti potvrđuju ove trendove – gotovo 28%

stanovništva čine osobe starije od 65 godina, a 484 osobe su starije od 80 godina¹⁶. Takva demografska struktura ukazuje na izazove povezane s depopulacijom i starenjem, ali i na potencijal uloge starijeg stanovništva u očuvanju kulturne baštine. Također, broj žena blago premašuje broj muškaraca u većini dobnih skupina, što je uobičajeno za stariju populaciju.

Ključni izazovi uključuju demografsku obnovu, zadržavanje mladih kroz stvaranje novih radnih mjesta i poboljšanje kvalitete života te prilagodbu infrastrukture i usluga potrebama starijeg stanovništva.

Slika 2. Dobno spolna piramida grada Ivanca 2021. godine

Izvor: www.dzs.hr, Popis stanovništva

Ovi podaci ukazuju na potrebu integriranog pristupa demografskim i razvojnim politikama, pri čemu turizam može igrati značajnu ulogu kao alat za društvenu koheziju, aktivaciju lokalne zajednice i intergeneracijsko povezivanje.

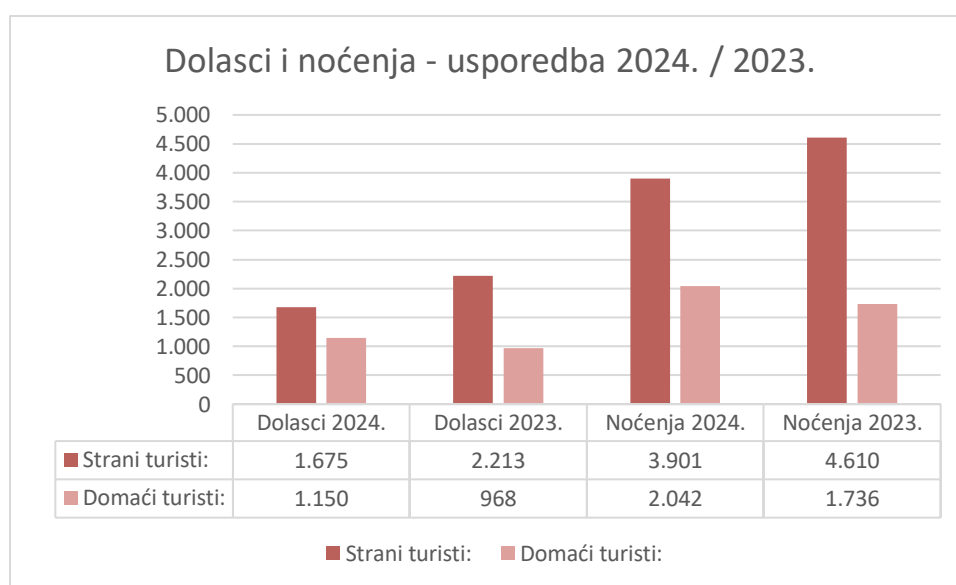
¹⁶ Državni zavod za statistiku (DZS), *Popis stanovništva 2021. – dob, spol i starost*, dostupno na: <https://popis2021.hr>

2.2. Turistički proizvodi i usluge

2.2.1. SMJEŠTAJ

Prema podacima iz sustava eVisitor (informacijskog sustava za prijavu i odjavu turista), na području grada Ivanca sa zadnjim danom 2024. godine bilo je registrirano 35 turističkih (komercijalnih) smještajnih objekata sa 175 fiksnih i 37 pomoćnih kreveta. Spomenuti objekti obuhvaćaju smještaj u hotelu, 19 kuća za odmor, 6 apartmana, 4 studio apartmana i 3 sobe. U usporedbi s krajem 2023. godine, radi se o povećanju broja objekata za čak 40% te broja kreveta za 39%¹⁷.

Slika 3. Grafički prikaz dolazaka i noćenja stranih i domaćih turista u 2024. i 2023. godini

Izvor: eVisitor

U razdoblju siječanj-prosinac 2024. registrirano je 2.825 dolazaka i 5.943 noćenja turista. Čak 66% noćenja ostvarili su strani gosti, a 34% domaći. Prosječno trajanje boravka ostao je na nivou 2023. godine i iznosi 2 dana¹⁸. Pri čemu u 2024. godini bilježimo povećanje trajanja boravka kod stranih gostiju za 12% na 2023. godinu. Dulji ostanak gostiju puno je kvalitetniji pokazatelj razvoja destinacije od kvantitativnih podataka o broju dolazaka i noćenja, a on iz godine u godinu neprestano raste.

U ukupnom turističkom prometu dominiraju strani turisti, ali se udio domaćih turista postupno povećava. Domaći turisti iz godine u godinu povećavaju broj dolazaka u Ivanec, a povećava se i njihov udio u noćenjima. Iz navedenog se može zaključiti kako domaći turisti imaju tendenciju kraćih, no

¹⁷ Sustav eVisitor, stanje na dan 31.12.2024., Turistička zajednica Grada Ivanca

¹⁸ eVisitor – službeni podaci o turističkom prometu, razdoblje 01.01.–31.12.2024.

učestalijih boravaka u Ivanju. U Tablici 2. prikazano je kretanje domaćih i stranih turista na području Grada Ivanca od 2022. godine do 2024. godine.

Tablica 3. Udio domaćih i stranih turista u turističkom prometu od 2022. do 2024.

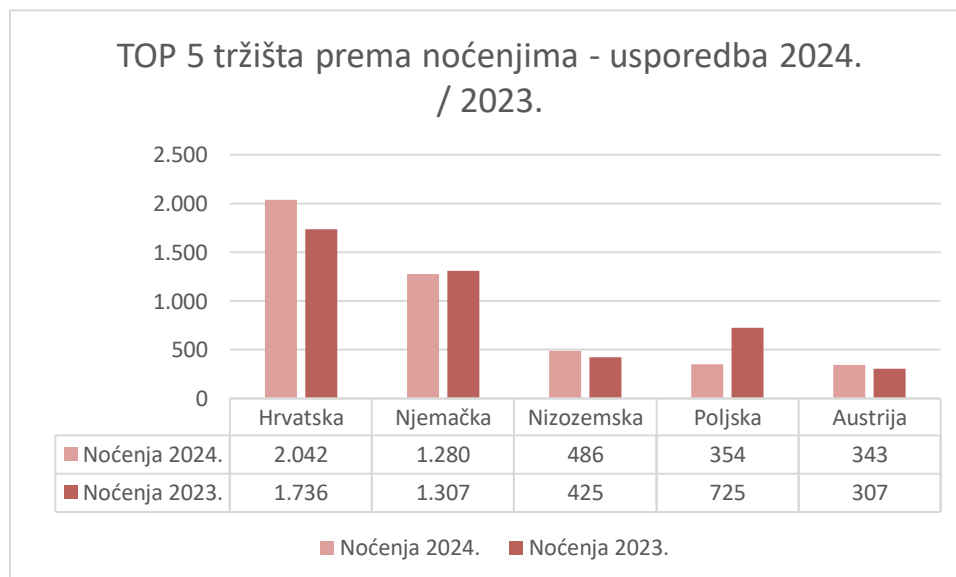
Godina	Domaći turisti	Strani turisti
2022	20 %	80 %
2023	25 %	75 %
2024	34 %	66 %

Izvor: eVisitor

U ukupnom turističkom prometu prednjače strani turisti, ali se udio domaćih turista postupno povećava. Domaći turisti iz godine u godinu povećavaju broj dolazaka u Ivanec, a povećava se i njihov udio u noćenjima. Iz navedenog se može zaključiti kako domaći turisti imaju tendenciju kraćih no učeštalijih boravaka u Ivanju.

Dulji ostanak gostiju puno je kvalitetniji pokazatelj razvoja destinacije od kvantitativnih podataka o broju dolazaka i noćenja, a on iz godine u godinu neprestano raste.

Slika 4. Grafički prikaz top 5 tržišta prema noćenjima

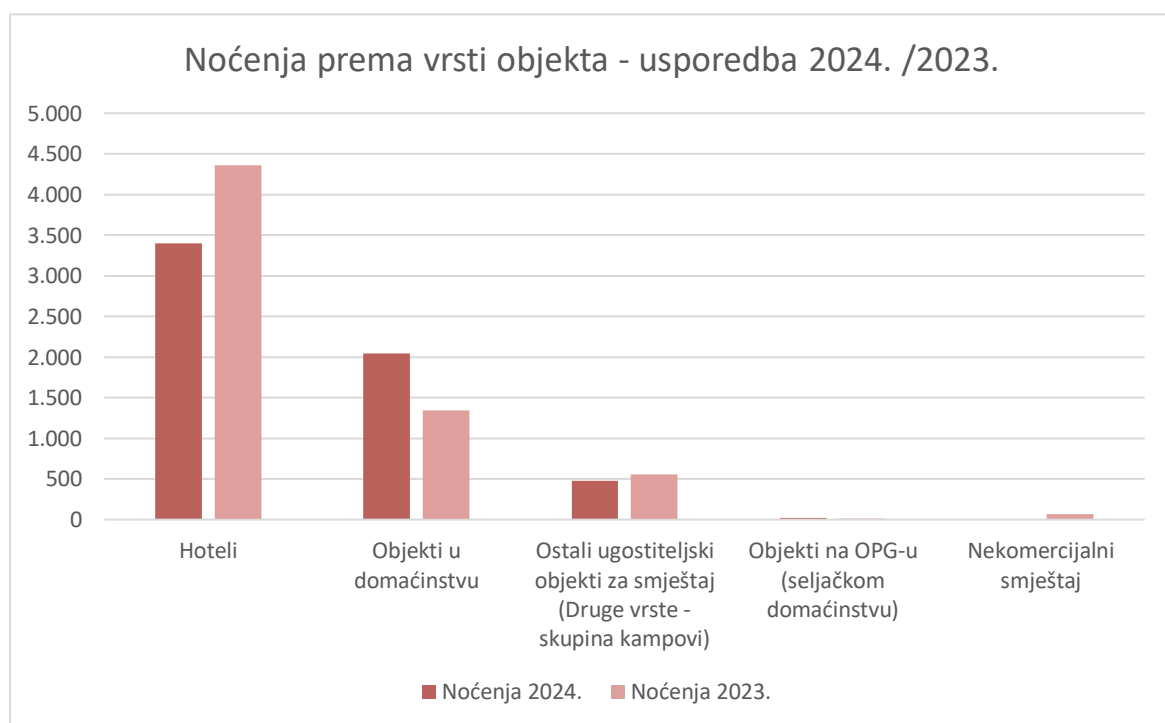
Izvor: eVisitor

Povećao se broj noćenja koja ostvaruju gosti iz Njemačke, Nizozemske, Austrije, Slovenije, Belgije te domaći gosti, dok su se noćenja gostiju iz Poljske smanjila u odnosu na 2023. godinu¹⁹.

Najveći broj noćenja ostvaren je u Hotelu Orion (57%), dok je ostatak ostvaren u objektima u domaćinstvu (34%), ostalim ugostiteljskim objektima za smještaj (8%) i objektima na OPG-u.

Primjetan je rast noćenja u objektima u domaćinstvu za čak 33% u odnosu na 2023. godinu, što je povezano s otvaranjem novih kuća za odmor. Isto tako, 2024. godine nema zabilježenih noćenja u nekomercijalnim smještajima, ali je zabilježeno 18 noćenja u objektima na OPG-u kojih 2023. godine nije bilo²⁰.

Slika 5. Grafički prikaz broja noćenja prema vrsti objekta

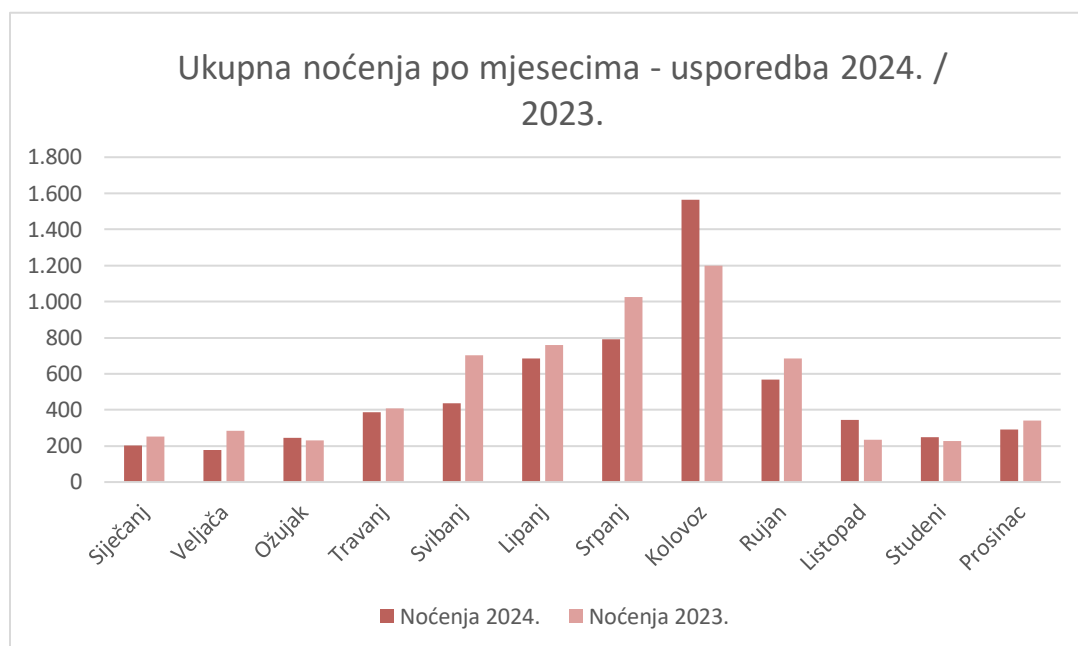
Izvor: eVisitor

U Ivancu trenutno postoji mali broj visokokategoriziranih smještajnih jedinica (hotela i luksuznih kuća). Kamping ponuda nije razvijena, što predstavlja priliku za buduća ulaganja. Grad planira ulaganja u planinarski i ruralni turizam, čime bi se dodatno diversificirala ponuda i produžila sezona boravka turista.

¹⁹ eVisitor, struktura dolazaka i noćenja po emitivnim tržištima, 2024

²⁰ eVisitor, raspodjela noćenja po vrstama smještaja, 2023. i 2024.

Slika 6. Grafički prikaz broja ukupno ostvarenih noćenja po mjesecima

Izvor: eVisitor

Promatrajući sezonalnost, najveći broj noćenja ostvaren je tijekom ljetnih mjeseci (lipanj–kolovoz), no 2024. godina donosi i pozitivne pomake – bilježi se porast noćenja tijekom ožujka, listopada i studenog, dok je u predsezoni (travanj–svibanj) zabilježen pad u odnosu na 2023. godinu

2.2.2. UGOSTITELJSTVO

Ugostiteljski sektor na području Grada Ivanca trenutno je skroman i nedovoljno razvijen, s ograničenim kapacitetima i slabijom infrastrukturom u odnosu na turistički potencijal kojim grad raspolaže. Iako postoji niz objekata različitog tipa, uključujući restorane, pizzerije, zalogajnice, kafiće te nekoliko specijaliziranih lokacija poput kušaonica i OPG-ova, ugostiteljska ponuda u cjelini ne zadovoljava potrebe suvremenog gosta niti doprinosi u dovoljnoj mjeri prepoznatljivosti destinacije.

Na području grada registrirano je 10 restorana, 2 pizzerije, više zalogajnica i veći broj kafića. Iako brojčano nije zanemariva, ova ponuda je u većoj mjeri koncentrirana na osnovne usluge i tradicionalne forme ugostiteljstva, bez značajnijeg stupnja inovacije, brendiranja ili tematske raznolikosti.

Kuhinja većine restorana temelji se na kontinentalnim jelima i zagorskim specijalitetima, što je vrijedna osnova, no ponuda često nije dovoljno profilirana, standardizirana niti prepoznatljiva. U mnogim objektima nedostaje dosljedan fokus na lokalne namirnice, suvremeni način prezentacije jela ili stvaranje gastronomske priče koja bi privukla širi krug posjetitelja.

Među značajnijim objektima ističu se:

- Restoran Hotela Orion – pruža klasičnu hotelsku restoransku uslugu s raznovrsnom ponudom jela, pogodna za veće skupine i događanja
- Restoran Lipi – poznat po lokalnim specijalitetima i raznolikoj ponudi jela
- Restoran „Izletište Jelenice” – kombinira gastronomsku i rekreacijsku ponudu
- Planinarski dom "Pasarićeva kuća" – nudi jednostavnije, domaće specijalitete za posjetitelje planine Ivančice
- BUNITO Kebab&Burgers – predstavlja alternativnu brzu hranu popularnu među mlađom populacijom
- Restoran Pethrasti - Izletište i restoran u Salinovcu kraj Ivanca, smješteno ispod pet stoljetnih hrastova. Nudi domaću zagorsku kuhinju i opuštanje u prirodi

U segmentu brze prehrane i laganih jela djeluju pizzerije poput Oaze i Chiba, no one prvenstveno zadovoljavaju lokalne potrebe, bez šireg turističkog utjecaja. Kafići i barovi poput Kavane Ivana, Kino Cafea ili Caffè bara Allegri imaju društvenu funkciju za lokalno stanovništvo, ali rijetko kada su dio šireg turističkog doživljaja.

Neki od glavnih izazova ugostiteljskog sektora u Ivancu uključuju:

- Nedostatak sadržajno i vizualno moderniziranih ugostiteljskih objekata, osobito onih koji bi mogli privući mlađe goste ili posjetitelje s višim očekivanjima.
- Ograničena prisutnost internacionalne kuhinje, što dodatno smanjuje atraktivnost ponude za strane turiste i mlađu populaciju.
- Slaba promocija i digitalna vidljivost većine objekata – tek mali broj ugostitelja koristi suvremene alate marketinga i društvenih mreža.
- Nepovezanost s turističkim atrakcijama i nedostatak smještaja u neposrednoj blizini ugostiteljskih objekata, što umanjuje duljinu boravka.
- Slaba koordinacija i suradnja među ugostiteljima, kao i između ugostitelja i lokalnih proizvođača.

Kao potencijal za izgradnju jedinstvenog gastronomskog identiteta Ivanca, ističe se inicijativa vezana uz „Ivanečke štruklje”, koji bi mogli postati zaštićen i brendiran lokalni specijalitet. Štruklji, kao tradicionalno jelo ovog kraja, imaju snažan kulturni i emocionalni potencijal, a kroz proces standardizacije recepture, uvođenje u ponudu lokalnih restorana, organizaciju kulinarskih radionica te razvoj manifestacije poput „Jesen u Ivancu”, mogli bi postati glavni nositelj gastronomskog identiteta Ivanca. Osim promocije autohtone kuhinje, ova inicijativa otvara prostor za uključivanje lokalnog stanovništva, posebice OPG-ova i udruga žena, u turističku ponudu kroz prijenos znanja i iskustava izrade tradicionalnih jela.

S obzirom na prirodne ljepote, blizinu Ivančice i rastuće zanimanje za autentična iskustva, postoji realna osnova za razvoj snažnije i profiliranije ugostiteljske scene. To podrazumijeva osuvremenjivanje postojeće ponude, bolju povezanost s lokalnim proizvođačima, jasniji identitet temeljenu na autohtonim jelima poput Ivanečkih štruklji, te jaču promociju u digitalnim i turističkim kanalima.

Unatoč ovim izazovima, Ivanec ima dobre preduvjete za jačanje ugostiteljske ponude. Blizina planine Ivančice, prirodna ljepota okolice, lokalna poljoprivredna proizvodnja i bogata gastronomska tradicija nude temelj za razvoj autentične, tematske i održive ugostiteljske scene – uz odgovarajuću podršku i strateško planiranje.

2.2.3. TURISTIČKE ATRAKCIJE

Turističke atrakcije Ivanca mogu se klasificirati u dvije temeljne kategorije: prirodni resursi i kulturno-povijesna baština. Ova podjela jasno ističe raznolikost i komplementarnost turističke ponude destinacije koja uspješno integrira očuvanu prirodnu okolinu s bogatim povijesnim i kulturnim naslijeđem. Upravo ta kombinacija pruža temelje za razvoj održivog i cjelogodišnjeg turizma, s naglaskom na aktivni odmor, kulturnu edukaciju i interpretaciju lokalne baštine.

Prirodni resursi

Geografski smješten u neposrednoj blizini planine Ivančice – najviše gore Hrvatskog zagorja – Ivanec se profilira kao atraktivna destinacija za sve oblike aktivnog turizma, posebno planinarenje, pješačenje, brdski biciklizam i boravak u prirodi. Kvalitetno očuvani krajolici, raznolik biljni i životinjski svijet te dostupna infrastruktura (planinarske staze, vidikovci, planinarski domovi) čine Ivanec konkurentnim i poželjnim odredištem za ljubitelje prirodnih atrakcija i rekreacije na otvorenom.

Ključni prirodni resursi uključuju²¹:

- Planina Ivančica – s brojnim planinarskim i biciklističkim stazama, vidikovcima i prirodnim ljepotama, Ivančica je omiljena destinacija za rekreativce i planinare
- Ivanečka jezera i bajeri – pogodna za ribolov, šetnje i opuštanje u prirodi
- Černe mlake – zaštićeno prirodno područje s bogatom florom i faunom²²
- Vražji stolček – specifična geološka formacija koja privlači zaljubljenike u prirodne fenomene

²¹ Prostorni plan uređenja Grada Ivanca, Službeni glasnik br. 12/20

²² Registar zaštićenih prirodnih vrijednosti – Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja RH.

- Šumske i brežuljkaste zone Ivančice – idealne za razvoj ruralnog i avanturističkog turizma, uključujući organizirane rute za planinare, bicikliste i ljubitelje prirode

Ovi prirodni resursi predstavljaju temelj za razvoj aktivnog turizma i pružaju brojne mogućnosti za organizaciju edukativnih i rekreativnih sadržaja

Kulturno-povijesna baština

Kulturno-povijesna baština Ivanca obuhvaća niz vrijednih lokaliteta, građevina i memorijalnih mjesta koji svjedoče o slojevitom razvoju ovog područja – od srednjovjekovne povijesti, preko razdoblja plemićkih obitelji, do suvremenih društvenih i ratnih zbivanja. Ova baština predstavlja temelj za razvoj kulturnog turizma, edukativnih programa i interpretacijskih sadržaja koji pridonose očuvanju lokalnog identiteta i jačanju turističke ponude.

Najznačajniji lokaliteti uključuju²³:

- Stari grad Ivanec – ostatci nekadašnjeg plemićkog utvrđenog kompleksa iz srednjeg vijeka, koji je bio sjedište više uglednih obitelji. Lokalitet ima iznimnu kulturno-povijesnu vrijednost te čeka obnovu i revitalizaciju.
- Crkva sv. Marije Magdalene – barokna sakralna građevina iz 18. stoljeća, središte duhovnog i kulturnog života grada
- Etno kuća Bedenec – tradicijska drvena kuća koja prikazuje svakodnevni seoski život u prošlosti i očuvane elemente ruralne arhitekture
- Muzej planinarstva Ivanec – tematski muzej posvećen povijesti planinarenja na Ivančici i razvoju planinarskog pokreta u regiji
- Rodna kuća Josipa Kraša – memorijalni prostor posvećen narodnom heroju i njegovom doprinosu antifašističkom pokretu
- Memorijalni centar Domovinskog rata – suvremeni spomen-punkt s dokumentacijom i memorabilijom posvećenom braniteljima iz Ivanca
- Pahinsko – Kurija Faller – prirodna i kulturna cjelina značajna za očuvanje lokalnog identiteta
- Kapela Sveti Duh – jedan od najstarijih sačuvanih sakralnih objekata u regiji, s arhitektonskim elementima iz kasnog srednjeg vijeka
- Vodenica u Margečanu – rekonstruirana tradicionalna vodenica koja prikazuje nekadašnji način mljevenja žitarica i seosku svakodnevicu

²³ Turistička zajednica grada Ivanca

- Friščićev mlin - Primjer očuvane ruralne gospodarske infrastrukture povezan s tradicijom mlinarstva u ivanečkom kraju. Potencijal za obnovu u svrhu interpretacije tradicijskih zanata i ruralne baštine.

Kulturno-povijesna baština Ivanca ima velik potencijal za dodatno uključivanje u turističku ponudu kroz tematske ture, kulturne rute, digitalnu interpretaciju i manifestacije u autentičnom ambijentu.

Osim ovih ključnih atrakcija, Ivanec njeguje bogatu tradiciju kulturnih i povijesnih manifestacija poput "Ivanečkih rudarskih dana" koji dodatno obogaćuju kulturnu scenu grada. Uz daljnja ulaganja u obnovu i promociju ovih lokaliteta, Ivanec može postati još prepoznatljivija destinacija kulturnog i ruralnog turizma.

2.2.4. DOGAĐAJI I MANIFESTACIJE

Događaji i manifestacije Grada Ivanca povezani su s bogatom kulturnom i tradicijskom baštinom, a tijekom godine održavaju se različite manifestacije koje okupljaju lokalno stanovništvo i posjetitelje iz drugih krajeva Hrvatske i inozemstva. Ove manifestacije doprinose promociji kulturnog, sportskog i turističkog potencijala Ivanca.

Grad Ivanec kroz razne kulturne, sportske i turističke događaje promovira svoje vrijednosti i identitet, čime doprinosi razvoju održivog turizma. U nastavku su istaknute neke od najvažnijih manifestacija koje se održavaju tijekom godine:

Tablica 4. Prikaz razdoblja održavanja manifestacija

Razdoblje	Manifestacija
Siječanj	Međunarodna izložba malih životinja Noćni uspon na Ivančicu Pješačenje na blagdan Sveta tri kralja Noć muzeja u Muzeju planinarstva Noć muzej u Centru za posjetitelje Kukuljević
Veljača	Ivonjski fašink (maškare) Dani glume – STARfest Zebice – ptičeki se ženiju
Travanj	Trofej grada Ivanca Uskrs u Ivancu Uskrsni sajam i radionice 24 sata Ivančice Brdski maraton "Ivanec – Novi Marof"
Svibanj	Prvi maj na Ivančici
Lipanj	Epic Rides Ivanec / Zagorje

	Festival kiparenja motornom pilom Tragom vitezova ivanovaca Brdska utrka Ivančica Dan Grada Ivanca i proslava Sv. Ivana Krstitelja
Srpanj	Planinarski pohod na Ivančicu HikeFest Ivanec Margaretje u Margečanu
Kolovoz	Seoske igre starih sportova u Salinovcu Stožnjevečki susreti Pohod k Črlenom fratru - Vražji stolček Biciklijada "Med skrajski bregi" Ljetni noćni uspon na Ivančicu Trail utrka "U gaćicama v Gačice"
Listopad	Jesen u Ivancu – tikveni štruklji Svjetski dan pješaćenja
Studenj	Planinarsko Martinje
Prosinac	Advent u Ivancu Ivanečki rudarski dani Utrka "Rudarski cener"

Izvor: Grad Ivanec – Turistička zajednica

Manifestacije u Ivancu okupljaju brojne sudionike i posjetitelje, a svaka od njih pridonosi promociji različitih segmenata kulturne, turističke i sportske ponude grada. Tijekom godine održava se niz raznovrsnih događanja, pažljivo raspoređenih po mjesecima, čime se stvara kontinuirana atraktivnost destinacije.

Ponuda manifestacija je raznolika i vremenski dobro raspoređena, kontinuirano se radi na njihovoj nadogradnji i povezivanju u tematske cjeline. To omogućuje dodatnu prepoznatljivost i atraktivnost destinacije. Proljetni mjeseci i zimski period nude prostor za obogaćivanje novim sadržajima, poput sportskih i gastro događanja, zimskih festivala i aktivnosti na otvorenom.

Kulturno-umjetničke manifestacije u organizaciji udruga, škola i umjetničkih kolektiva, kao i sportsko-rekreativni programi, čine važan dio identiteta Ivanca. Spoj tradicije i suvremenih pristupa u organizaciji događanja pridonosi održivom razvoju turizma i jačanju lokalne zajednice.

Iako su ljetne manifestacije brojčano i sadržajno najzastupljenije, postoji prostor za dodatno unaprjeđenje proljetne (ožujak – svibanj) i zimske (prosinac – veljača) ponude. Uvođenjem novih sportskih, gastronomskih ili obiteljskih sadržaja u tim razdobljima moguće je produžiti turističku sezonu i ojačati cjelogodišnju atraktivnost Ivanca. Primjerice, Advent u Ivancu već je prepoznat kao ključna

manifestacija kraja godine, a manifestacija 24 sata Ivančice ističe se kao jedinstveni izazov u proljetnom dijelu godine, no njihov se potencijal može dodatno razviti uvođenjem novih sadržaja poput zimskog festivala, klizališta ili rekreativnih natjecanja, čime bi se dodatno obogatila ponuda izvan glavne sezone²⁴.

Povezivanjem manifestacija u tematske cjeline (poput "Proljeća na Ivančici", "Ljetnog ritma Ivanca" ili "Zimske čarolije") može se dodatno osnažiti njihova vidljivost i privlačnost za ciljane skupine posjetitelja.

Značajne kulturno-umjetničke manifestacije uključuju događanja u organizaciji lokalnih kulturnih udruga, škola i umjetničkih kolektiva. Festival folklor i tradicije te Festival domaćih proizvoda i zanata posebno ističu bogatstvo lokalne baštine, okupljajući izvođače i proizvođače iz cijele regije.

Sportski događaji zauzimaju važnu ulogu u imidžu Ivanca. Manifestacije poput Planinarskog pohoda na Ivančicu, 24 sata Ivančice, HikeFesta, biciklističkih utrka i Rudarskog cenera kombiniraju rekreaciju, natjecanje i edukaciju, često na atraktivnim prirodnim i povijesnim lokacijama.

Uz kontinuiranu nadogradnju postojećih događanja, uvođenje novih sadržaja i snažniju promociju, Ivanec ima priliku dodatno učvrstiti svoju poziciju kao dinamična destinacija koja nudi kvalitetan sadržaj tijekom cijele godine.

2.2.5. TURISTIČKE USLUGE

Turistička zajednica Grada Ivanca djeluje po načelu destinacijskog menadžmenta te je osnovana s ciljem promicanja i razvoja turizma na području grada, kao i gospodarskih interesa pravnih i fizičkih osoba koje pružaju ugostiteljske usluge, turističke sadržaje ili druge djelatnosti povezane s turizmom. Tijekom glavne turističke sezone, posjetitelji mogu dobiti sve relevantne informacije o turističkoj ponudi destinacije u Turističko-informativnom centru smještenom u Centru za posjetitelje "Kukuljević" u gradskom parku. Dostupne su besplatne brošure na više jezika, biciklističke i planinarske karte, plan grada, karta regije te ostali korisni materijali.

Na području grada Ivanca djeluju turističke agencije koje nude usluge iznajmljivanja privatnog smještaja i organizacije putovanja. Istaknute agencije uključuju GEA TRAVEL j.d.o.o. za usluge i turistička agencija, smještena u Lovrečanu, te TAUBEK TOURS d.o.o. za turizam, trgovinu i ugostiteljstvo, sa sjedištem u Jerovcu.

Za stručno vođenje kroz Ivanec i okolna područja, posjetitelji mogu kontaktirati Društvo turističkih vodiča i pratitelja Varaždin, koje nudi licencirane vodiče za razne jezike. U gradu su također dostupne maloprodajne trgovine s prehrambenim proizvodima i suvenirima, smještene u lokalnim trgovinama i na tržnici u središtu grada.

²⁴ Ivanec Turizam. Kalendar događanja – Manifestacije. Dostupno na: <https://www.ivanec-turizam.hr/nasa-dogadjanja>

2.3. Resursna osnova

Resursna osnova destinacije grada Ivanca predstavlja temelj za razvoj održivog i konkurentnog turističkog proizvoda. Sastoji se od prirodnih i kulturnih atrakcija te odgovarajuće turističke infrastrukture. Kvaliteta i raznolikost ove resursne osnove ključni su za oblikovanje prepoznatljivog imidža Ivanca na turističkom tržištu. S obzirom na sve veći interes za specijalizirane oblike turizma (planinarski, kulturni, outdoor), nužna je detaljna analiza postojećih resursa i njihova tržišna valorizacija.

Analiza resursne osnove provedena je korištenjem različitih izvora podataka, uključujući službene registre zaštićenih prirodnih i kulturnih dobara, dostupnu stručnu literaturu, dokumente prostornog i strateškog planiranja te terenske obilaske koje su proveli stručnjaci angažirani od strane Turističke zajednice Grada Ivanca. Time je omogućena sustavna kategorizacija resursa prema njihovoj vrsti i tržišnoj vrijednosti.

Za potrebe valorizacije turističkih atrakcija korištena je funkcionalna klasifikacija prema Kušenu (2002), prilagođena lokalnim specifičnostima. Atrakcije su grupirane u tri osnovne kategorije:

- Prirodna baština
- Antropogena baština
- Manifestacije i turistička infrastruktura

Sve atrakcije su vrednovane prema:

- Tržišnom značaju: međunarodni (M), nacionalni (N), regionalni (R), lokalni (L)
- Razini spremnosti za turističko korištenje: spremne (S), djelomično spremne (DS), nespremne (NS)

Rezultati analize pokazuju da grad Ivanec raspolaže raznovrsnim i visokovrijednim resursima, osobito u području prirodne baštine i manifestacija. Planina Ivančica, kao najviša točka sjeverozapadne Hrvatske, ključna je za razvoj outdoor turizma, dok manifestacije poput Ivanečkog rudarskog dana i 24 sata Ivančice snažno doprinose imidžu destinacije.

Ova sistematizacija atrakcija temelj je za izradu daljnjih razvojnih smjernica i projekata koji će činiti okosnicu Plana upravljanja destinacijom Ivanec za razdoblje 2025.–2029., s ciljem pozicioniranja Ivanca kao održive, aktivne i kulturno bogate turističke destinacije.

Tablica 5. Pregled i vrednovanje resursne osnove grada Ivanca

ATRAKCIJA	Kategorija važnosti/ Tržišna spremnost
Planine i gorja	

Ivančica (1060 m) – Više planinarskih staza, Dio Zagorskog planinarskog puta (ZPP) Najviši vrh sjeverozapadne Hrvatske s brojnim planinarskim stazama i vidikovcima.	Regionalna / Spremna
Rijeke i jezera	
Bednja - pod upravljanjem Športskog ribolovnog društva "Ivanec", kao jedno od glavnih ribolovnih područja regije. Razvijen je sportski ribolov, dok njezin značaj u lokalnom ekosustavu doprinosi očuvanju biološke raznolikosti područja.	Regionalna / Spremna
Plitvica- ribolovno područje na području grada Ivanca	Lokalna/ Spremna
Bistrica- Potok Bistrica izvire iznad sela Prigorca u podnožju Ivančice Krajobrazni i kulturno-povijesni element grada Ivanca, s potencijalom za uključivanje u tematske edukativne i turističke rute.	Lokalna/ Spremna
Ivanečki bajeri - destinacija za ribolov i rekreaciju. Uz bogat riblji fond i prirodni ambijent, posjetiteljima je na raspolaganju Ribički dom s unutarnjim prostorom i prostranom natkrivenom terasom.	Lokalna / Spremna
Ivanečka jezera- vrijedno prirodno područje u neposrednoj blizini grada Ivanca, prepoznatljivo po izuzetnoj bistrini vode i bogatom ribljem fondu. Destinacija za rekreativni ribolov i miran boravak u prirodi.	Lokalna / Spremna
Ostala prirodna baština	
Posebni rezervat Stričec	Lokalna/ Nespremna

<p>predloženi botanički rezervat koji obuhvaća raznoliku floru, karakterističnu za podnožje Ivančice. Kroz lokalitet prolazi trasirana planinarska staza, čime se stvara temelj za razvoj edukativno-rekreacijskih sadržaja u prirodi;</p>	
<p>Posebni rezervat Seljanečki dol</p> <p>planirani zoološki rezervat, čije šumske padine i močvarna staništa predstavljaju vrijedan ekosustav. Lokalitet ima trasiranu pješačku stazu i očitu vrijednost za interpretaciju bioraznolikosti;</p>	Lokalna/ Nespremna
<p>Park-šuma Sv. Duh</p> <p>šumski kompleks u neposrednoj blizini povijesne kapele i groblja, visoke ambijentalne i simboličke vrijednosti. Iako formalna zaštita još nije provedena, lokalitet ima potencijal za trasiranje šetnica i uključivanje u tematske edukativne rute.</p>	Lokalna/ Nespremna
Kulturna dobra	
<p>Crkva sv. Marije Magdalene i kurija (župni dvor) čine barokni sakralni kompleks od iznimne povijesne i umjetničke vrijednosti. Građevine datiraju iz 17. i 18. stoljeća te čuvaju vrijedan crkveni inventar. Posebno se ističu Hefererove orgulje i oslikani svod, koji se pripisuje radionici Ivana Rangera, jednog od najznačajnijih baroknih slikara sjeverne Hrvatske. Kompleks je zaštićen kao nepokretno kulturno dobro i upisan u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske pod klasifikacijom: <i>sakralni kompleksi</i>.</p>	Regionalna / Poluspremna
<p>Crkva sv. Margarete i kurija u Margečanu predstavljaju vrijedan barokni sakralni kompleks. Unutrašnjost crkve čuva liturgijski inventar te memorijalne spomen-ploče koje svjedoče o lokalnoj povijesti i vjerskoj tradiciji. Kompleks je</p>	Regionalna / Poluspremna

zaštićen kao nepokretno kulturno dobro, klasificiran kao <i>sakralni kompleks</i> te upisan u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske.	
Crkva Blažene Djevice Marije u Radovanu je kasnogotička kapela iz 15. stoljeća, poznata po rokokonskim orguljama i kipu Majke Božje koji predstavlja jedno od najstarijih i najvrednijih umjetničkih djela na području Ivanca. Kapela je zaštićena kao nepokretno kulturno dobro, klasificirana kao <i>sakralna građevina</i> te upisana u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske.	Regionalna / Poluspremna
Kurija Cerje Tužno je povijesna stambena građevina s izraženom ambijentalnom vrijednošću, smještena u mirnom ruralnom okruženju. Planirana je prenamjena objekta u kušaonicu u sklopu OPG ponude, čime bi se dodatno valorizirala njezina kulturna i turistička funkcija. Kurija je zaštićena kao nepokretno kulturno dobro, klasificirana kao <i>stambena građevina</i> i upisana u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske.	Lokalna / Nespremna
Kapelica sv. Duha je gotička kapela iz 14. stoljeća, smještena iznad Prigorca. Ističe se baroknim oltarima te svojom simboličkom i kulturnom vrijednošću. Posebno je značajna i kao književni motiv u hrvatskoj literaturi. Kapelica je zaštićena kao nepokretno kulturno dobro, klasificirana kao <i>sakralna građevina</i> te upisana u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske.	Lokalna / Nespremna
Arheološki spomenici i lokaliteti	
Utvrda Gradišće na Cukovcu je arheološki lokalitet od velike povijesne važnosti, s ostacima koji potječu još iz brončanog doba. Osim prapovijesnih slojeva, lokalitet pokazuje i tragove srednjovjekovne pavlinske, a moguće i templarske prisutnosti, što dodatno povećava njegovu kulturnu vrijednost. Lokalitet je zaštićen kao nepokretno kulturno dobro, klasificiran kao	Regionalna / Nespremna

<p><i>kopnena arheološka zona/nalazište</i> te upisan u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske.</p>	
<p>Arheološko nalazište Stari grad Ivanec predstavlja višeslojni arheološki kompleks s kontinuitetom naseljenosti od prapovijesnog razdoblja do novog vijeka. Lokalitet obuhvaća rimske sepulkralne spomenike te ostatke srednjovjekovne arhitekture, čime svjedoči o bogatoj povijesti šireg ivanečkog područja. Zaštićen je kao nepokretno kulturno dobro, klasificiran kao <i>kopnena arheološka zona/nalazište</i> te upisan u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske.</p>	Regionalna / Nespremna
<p>Nematerijalna kulturna dobra</p>	
<p>Tradicijsko lončarstvo u Jerovcu i Bedencu predstavlja dugovječnu nematerijalnu kulturnu baštinu koja obuhvaća vještinu izrade uporabnih i ukrasnih keramičkih predmeta. Ova tradicija prenosi se s generacije na generaciju te svjedoči o bogatom obrtničkom nasljeđu ivanečkog kraja. Upisano je kao zaštićeno nematerijalno kulturno dobro, pod klasifikacijom <i>tradicijski obrti</i> u Registru kulturnih dobara Republike Hrvatske.</p>	Lokalna / Poluspremna
<p>Vještine izrade predmeta od rogoza, ražene slame i komušine tradicionalno su prisutne u selima Kamenica i Višnjica, gdje su se očuvale kao oblik kućnog rukotvorstva s važnom gospodarskom i kulturnom ulogom. Ove vještine predstavljaju autentičan primjer tradicijskog obrta ivanečkog kraja. Upisane su kao zaštićeno nematerijalno kulturno dobro, klasificirano kao <i>tradicijski obrt</i> u Registru kulturnih dobara Republike Hrvatske.</p>	Lokalna / Poluspremna
<p>Važnije manifestacije</p>	

<p>Ivonjski fašink je tradicionalna karnevalska manifestacija koja svake godine oživljava bogatu fašničku baštinu na ulicama Ivanca. Ovaj živopisni događaj okuplja velik broj sudionika – od lokalnih maškara do gostiju iz cijele Hrvatske i inozemstva. Uz raznolike maske, povorke, glazbu i veselu atmosferu, grad u to vrijeme doslovno procvjeta u bojama, smijehu i kreativnosti. Ivonjski fašnik nije samo kulturna manifestacija, već i snažan simbol zajedništva, tradicije i pozitivne energije lokalne zajednice.</p>	<p>Regionalna / Spremna</p>
<p>Seoske igre u Salinovcu tradicionalna su i jedinstvena manifestacija koja se od 1984. godine održava u mjestu Salinovec, poznata i kao "seoska olimpijada". Natjecatelji se nadmeću u vještinama i igrama koje su obilježavale svakodnevicu seoskog života – od sastavljanja pluga, bikovanja i hodanja na štakama, do nošenja košara na glavi i trčanja u vreći. Manifestaciju prati vesela atmosfera uz glazbu tradicijskih „mužikaša“, lokalna vina i domaće specijalitete. Uz natjecateljski duh, igre imaju snažnu ulogu u očuvanju seoskih običaja i zajedništva lokalne zajednice.</p>	<p>Regionalna / Spremna</p>
<p>Međunarodna brdska utrka Ivančica Međunarodna brdska utrka „Ivančica“ ima svoj početak na središnjem gradskom trgu u Ivancu, a njen cilj je stići do vrha Ivančice. Ova brdska staza proteže se na impresivnih 13 kilometara, s visinskom razlikom od 827 metara između starta i cilja. Radi se o drugoj najstarijoj brdskoj utrci u Hrvatskoj.</p>	<p>Regionalna / Spremna</p>
<p>Ivanečki rudarski dani tematska su manifestacija koja oživljava bogatu rudarsku prošlost Ivanca – područja u kojem je rudarstvo sve do druge polovice 20. stoljeća bilo ključna gospodarska djelatnost. U sklopu događanja posjetitelji mogu upoznati „Ivanečku rudarsku četvu“, kušati tradicionalnu rudarsku hranu i čaj te sudjelovati u nizu edukativnih i zabavnih sadržaja u</p>	<p>Regionalna / Spremna</p>

<p>gradskom parku. Posebnu atrakciju čini tematska utrka „Rudarski cener“, koja vodi trkače kroz povijesne rudarske lokalitete Ivanca i okolice, povezujući sport, baštinu i lokalni identitet.</p>	
<p>Draga domača rieč je kulturna manifestacija posvećena očuvanju lokalnog kajkavskog govora i jezične baštine ivanečkog kraja. Kroz recitale, nastupe, izložbe i edukativne programe, manifestacija njeguje autentičan kajkavski izričaj te potiče međugeneracijsko prenošenje lokalne tradicije i identiteta. Predstavlja važnu platformu za valorizaciju nematerijalne kulturne baštine i afirmaciju lokalnog jezika u suvremenom kontekstu.</p>	Lokalna / Spremnna
<p>Ivančica diše za cijeli svijet je pjesničko-ekološki recital koji ima za cilj i zadaću da svake godine apelira na svijest i savjest građana o potrebi očuvanja prirodnih ljepota, planina, jezera, izvora, šuma, bilja i cjelokupne prirode. Ivanščica kao planina svih planina, zapravo treba poslužiti kao primjer kako treba brinuti i štititi naše prirodne ljepote. Ekološko-poetski recital „Ivanščica diše za cijeli svijet,“ simbolično se obilježava uz Dan planeta Zemlje, 22. travnja, na vrhu Ivanščice. Ovaj je recital jedinstven po tome što se održava na nadmorskoj visini od 1054 metara, kod Planinarskog doma „Pasarićeva kuća“ i bližoj okolini. Recital ima humani i odgojni karakter, jer naglašava potrebu za cjelokupnom zaštitom i očuvanjem prirode u cijelom svijetu, Do sada je održano 29 ekološko-poetskih recitala.</p>	Regionalna / Spremnna
<p>24 sata Ivančice je jedinstvena planinarsko-sportska manifestacija koja se održava krajem travnja, a cilj joj je potaknuti sudionike na višestruki uspon na vrh Ivančice (1060 m) unutar 24 sata. Start i završetak nalaze se u Prigorcu, a</p>	Regionalna / Spremnna

svaki uspon mora uključivati dolazak na vrh, ovjeru žiga, silazak i prijavu.	
Vjerska događanja	
<p>Žive Jaslice (Prigorec)</p> <p>Tradicionalna božićna manifestacija koju organizira Udruga građana Prigorec u suradnji s Mjesnim odborom. Održava se na Badnjak i uprizoruje biblijsku priču o rođenju Isusa Krista, Svetoj obitelji i Poklonstvu kraljeva.</p>	Lokalna / Spremna
<p>Duhovni dani u crkvi Svetog Duha u Prigorcu</p> <p>Vjerska manifestacija utemeljena na staroj kršćanskoj tradiciji duhovne pripreme za blagdan Duhova. Održava se u crkvi sv. Duha u Prigorcu, a organizira je Varaždinska biskupija.</p>	Lokalna / Poluspremna
Proizvodi s oznakom zemljopisnog podrijetla i/ili oznakom izvornosti	
<p>Varaždinsko bučino ulje – OPG Vidaček (Seljanec) - oznaka zaštićenog zemljopisnog podrijetla (ZOZP), što jamči njegovu kvalitetu, autentičnost i vezanost uz tradiciju proizvodnje u ovom području. Ulje je upisano u Registar zaštićenih oznaka izvornosti i zemljopisnog podrijetla, a proizvodi se prema visokim standardima uz korištenje tradicionalnih metoda. Osim gastronomske vrijednosti, ovaj proizvod doprinosi prepoznatljivosti ivanečkog kraja na eno-gastronomskoj karti Hrvatske.</p>	Regionalna / Spremna
Sportsko-rekreacijski objekti/lokaliteti	
Paragliding-uzletište, Ivančica	Međunarodna / Spremna

<p>Teniski centar Tri teniska igrališta (jedno s rasvjetom), zimski balon, igralište za sportove na pijesku</p>	Lokalna / Spremna
<p>Sportska dvorana Ivanec Višenamjenska dvorana za rukomet, košarku, odbojku i druge dvoranske sportove</p>	Regionalna / Spremna
<p>Turističke staze, putovi i ceste</p>	
<p>Planinarske staze</p> <ul style="list-style-type: none"> – Zagorski planinarski put (ZPP) – Ivančica – više (6) planinarskih staza <p>Markirane planinarske staze. To su: Mrzljak, Pionir, Prekrižje i Konj, a dostupna je i makadamska cesta za uspon. – više informacija niže u dokumentu</p> <p>Pripadaju sustavu markiranih planinarskih staza na masivu Ivančice u trajanju 50 sati hoda i preko njega Zagorskom planinarskom putu koji povezuje sve planine Hrvatskog zagorja. Četiri glavna planinarska puta vode do vrha Ivančice iz Ivanca.</p>	Regionalna / Spremna
<p>Biciklističke staze</p> <p>Cikloturizam prolazi kroz: Grad Ivanec, Prigorec, Ivanečku Željeznicu, Željeznicu, Margečan, Osečku, Pece, Radovan, Gačice, Stažnjevec, Lukavec, Cerje Tužno, Salinovec, Ivanečki Vrhovec, Punikve, Horvatsko, Jerovec, Lančić, Vuglovec, Kanižu, Gečkovec i Knapić. TZG Ivanec;</p> <p>Ukupno 80 km; glavna ruta 64 km.</p>	Regionalna / Spremna
<p>Šetnice uz Bednju Pješačke staze uz tok rijeke Bednje za rekreativne aktivnosti</p>	Lokalna / Spremna

<p>Put tradicionalne hrane</p> <p>Tematska gastronomska ruta posvećena autohtonim jelima ivanečkog kraja – ivanečkim štrukljima i zljevki. Ova staza povezuje ugostiteljske objekte, OPG-ove i kuhinje koje njeguju lokalnu kulinarsku tradiciju, nudeći posjetiteljima autentično gastronomsko iskustvo. Ruta promovira održivu lokalnu proizvodnju, tradicijske recepte i domaću kuhinju kao važan dio identiteta regije.</p>	Regionalna / Nespremna
<p>Ivanečki romarski put (Ivanec – Marija Bistrica, 28 km)</p> <p>Hodočasnička staza koja povezuje Ivanec s najpoznatijim marijanskim svetištem u Hrvatskoj – Marijom Bistricom. Ruta je duga 28 kilometara i prolazi kroz slikovite predjele ivanečkog kraja, povezujući prirodne ljepote i duhovna odredišta. Osmišljena je kao mjesto osobne tišine, duhovne obnove i aktivnog kretanja.</p>	Regionalna / Poluspremna
<p>Ivanečki mlinarski put (6,7 km)</p> <p>Tematska edukativna i rekreativna staza uz potok Bistricu, koja interpretira bogatu povijest mlinarstva u Ivancu. Na trasi su postavljene informativne ploče o nekadašnjim mlinovima i načinu života uz vodeni tok. Ukupna duljina staze je 6,7 kilometara.</p>	Lokalna / Spremna
Odmorišta i vidikovci	
<p>Odmorište „Žgano vino“ (Prigorec)</p> <p>Riječ je o pristupačnoj lokaciji prilagođenoj i osobama s invaliditetom. Uređeno mjesto za odmor uključuje klupe, sjenicu i interpretacijsku ploču koja posjetitelje upoznaje s prirodnim i kulturnim značajem ovog područja.</p>	Regionalna / Spremna

<p>Posebnu vrijednost lokalitetu daje izvor „Žgano vino“, poznat po iznimnoj čistoći i kvaliteti vode, koja izvire iz netaknute planinske podzemne stijene.</p> <p>Piramida (vrh Ivančice) – najviši i najpoznatiji vidikovac s pogledom u svim smjerovima; središnja točka masiva.</p> <p>Stričevo (Ivančica) – manji vidikovac s pogledom na Ivanec i sjever Hrvatske.</p> <p>Sveti Duh (Prigorec) – ambijentalno snažno mjesto iznad kapelice, idealno za kontemplaciju i fotografiranje.</p> <p>Huđak (Ivanec) – gradski vidikovac koji spaja prirodni krajolik i urbanu perspektivu.</p> <p>Gradišće i Bedenska (Gačice) – manji prirodni punktovi za odmor s pogledima prema južnim padinama.</p> <p>Salinovec – vidikovac iznad naselja s pogledom na prigorje i šumski krajolik.</p>	
<p>Centar za posjetitelje, muzeji</p>	
<p>Centar za posjetitelje Kukuljević</p> <p>Smješten u jedinom sačuvanom objektu nekadašnjeg kompleksa Starog grada Ivanca, Centar za posjetitelje Kukuljević predstavlja suvremeno uređeni informativno-edukativni prostor koji nudi uvid u bogatu povijest, kulturnu baštinu i turističku ponudu grada. Od 1. siječnja 2025. objekt je pod upravljanjem Turističke zajednice Grada Ivanca.</p> <p>Unutar centra nalazi se Turističko-informativni ured, a posjetitelji mogu preuzeti brošure, letke i druge promotivne materijale. Galerijski prostor koristi se za rad TZG Ivanca te za povremene</p>	<p>Regionalna / Spremna</p>

<p>izložbe i edukativne sadržaje. Prostrana vanjska terasa aktivno se koristi tijekom manifestacija, kulturnih i edukativnih događanja na otvorenom, čineći centar dinamičnim i interaktivnim mjestom susreta gostiju i lokalne zajednice.</p>	
<p>Muzej planinarstva Ivanec Muzej planinarstva osnovan je s ciljem promicanja planinarstva kao načina života, s posebnim naglaskom na planinu Ivančicu – simbol i prirodnu okosnicu identiteta Ivanca. Muzej tematizira povezanost čovjeka i prirode, a uz planinarstvo, sadržaji obuhvaćaju i prezentaciju kulturno-povijesne baštine, lokalnih običaja te suvremenih umjetničkih izraza.</p>	Lokalna / Poluspremna
<p>Lokalna kuhinja</p>	
<p>Ivanečki štruklji Jedno od najpoznatijih tradicionalnih jela ivanečkog kraja. Radi se o ručno rađenim štruklima od vučenog tijesta, punjenima svježim sirom i vrhnjem, koji se kuhaju ili peku. Ivanečki štruklji karakteristični su po jednostavnosti sastojaka, ali i po bogatom, domaćem okusu, čime su postali simbol lokalne gastronomije.</p>	Lokalna / Poluspremna
<p>Zljevka (okolica Margečana) Zljevka je tradicionalno jelo koje potječe iz okolice Margečana, priprema se od kukuruznog brašna, svježeg sira, vrhnja i jaja. Peče se u limu, a poslužuje topla ili hladna. Nekada je bila tipično jelo seoskih obitelji, a danas je sve češći dio ponude na lokalnim manifestacijama i obiteljskim gospodarstvima.</p>	Lokalna / Poluspremna

2.3.1. KULTURA I BAŠTINA

Grad Ivanec ima bogatu kulturnu i povijesnu baštinu koja svjedoči o njegovoj dugoj i značajnoj prošlosti. Lokalna i regionalna uprava posvećena je obnovi i očuvanju kulturne baštine, čime se doprinosi očuvanju identiteta ovog kraja. Povijesni tragovi Ivanca sežu u daleku prošlost, a kroz različite povijesne epohe grad je uspio sačuvati svoju autentičnost i kulturno naslijeđe.

Na području Ivanca nalaze se brojne kulturno-povijesne znamenitosti, uključujući sakralne građevine, arheološka nalazišta i tradicionalnu arhitekturu. Prema registru Ministarstva kulture Republike Hrvatske, neka od najznačajnijih nepokretnih kulturnih dobara su²⁵:

- Crkva sv. Marije Magdalene i kurija - župni dvor,
- Crkva sv. Duha,
- Crkva sv. Margarete i kurija župnog dvora,
- Crkva Blažene Djevice Marije, Radovan,
- Kapela sv. Florijana,
- Utvrda Gradišće na Cukovcu,
- Arheološko nalazište Stari grad Ivanec,
- Tradicijsko lončarstvo na području sjeverozapadne Hrvatske,
- Tradicijske vještine izrade predmeta od rogoza, ražene slame i suhog kukuruznog lišća (komušine) u Kamenici i Višnjici.

Posebnu povijesnu vrijednost ima i arheološko nalazište na vrhu Ivančice, gdje su otkriveni tragovi naselja iz prapovijesti, što potvrđuje dugotrajan kontinuitet života na ovom prostoru.

Osim materijalne kulturne baštine, Ivanec njeguje i bogatu nematerijalnu baštinu, uključujući Ivanečki vez, tradicijske običaje, narodne pjesme i plesove te specifične gastronomske specijalitete ovog kraja. Tradicijsko lončarstvo sjeverozapadne Hrvatske, kao i vještine izrade predmeta od rogoza, ražene slame i kukuruznog lišća u Kamenici i Višnjici, također su važni elementi kulturne baštine Ivanca. Planirani projekt dogradnje Etno-kuće u Bedencu dodatno će doprinijeti očuvanju i prezentaciji kulturne baštine Ivanca.

Osim zaštićenih kulturnih dobara, na području Ivanca nalaze se i brojni drugi vrijedni lokaliteti i spomenici koji nisu formalno upisani u registar, ali imaju značajnu povijesnu i kulturnu vrijednost. To uključuje brojne manje kapelice i križeve krajputaše, tradicionalne kuće i okućnice s autohtonim arhitektonskim elementima te stare mlinove i mostove koji svjedoče o nekadašnjem načinu života i radu stanovništva

²⁵ Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske

ovoga kraja. Također, značajni su lokalni muzejski postavi i zbirke koje čuvaju uspomene na prošlost Ivanca, uključujući predmete svakodnevnog života, stare rukotvorine i dokumente koji govore o bogatoj povijesti i tradiciji grada.

Očuvanje i valorizacija ovih kulturnih elemenata ključni su za daljnji razvoj kulturnog turizma i očuvanje identiteta Ivanca kao grada bogate baštine.

2.3.2. PRIRODA I OKOLIŠ

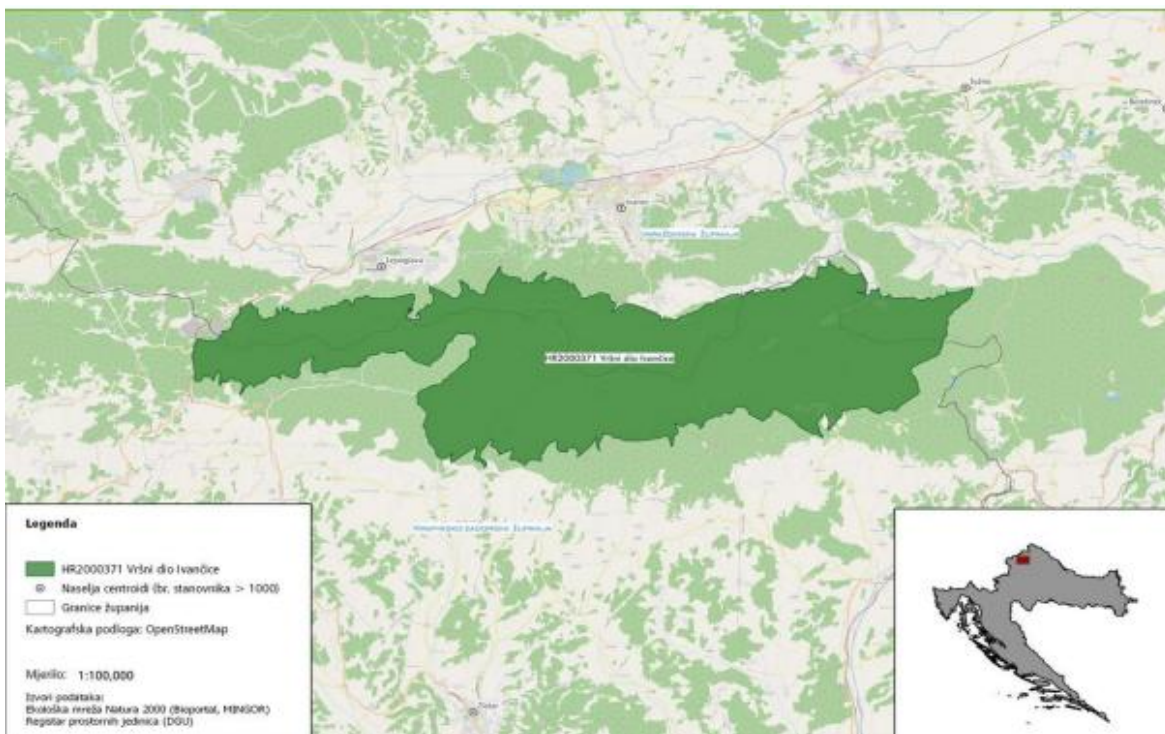
Grad Ivanec obiluje prirodnim bogatstvima i raznolikim ekosustavima koji omogućuju razvoj održivog turizma i ekoloških inicijativa. Najvrjedniji prirodni simbol regije svakako je gora Ivančica, koja se svojom visinom od 1.060 metara ističe kao najviša planina sjeverozapadne Hrvatske te predstavlja nezaobilaznu točku identiteta Ivanca. Ivančica nije samo popularna destinacija za planinare, izletnike, bicikliste i ljubitelje prirode, već i prirodni prostor s iznimnim ekološkim značajem. Upravo iz tog razloga, planina je trenutno u postupku proglašenja parkom prirode, čime bi dobila formalnu zaštitu na nacionalnoj razini, a grad Ivanec dodatnu razvojnu platformu za održivi turizam, znanstveno istraživanje, edukaciju i promociju ekološke svijesti.

Područje ekološke mreže HR2000371 – „Vršni dio Ivančice“ predstavlja važan prirodni prostor na granici između dvije županije – Varaždinske i Krapinsko-zagorske županije. Riječ je o planinskom masivu ulančanog tipa, što znači da se sastoji od niza povezanih vrhova i grebena koji oblikuju kontinuitet prirodnog krajolika²⁶.

Unutar ovog područja dominiraju šumski i travnati ekosustavi, koji su najrašireniji i najvažniji za očuvanje bioraznolikosti. Osim njih, od posebne važnosti su i vlažna i močvarna staništa, kao i staništa litica i sipara (rasute stijene i kamenjari), koja su dom specijaliziranih i često rijetkih biljnih i životinjskih vrsta.

Slika 7. Područje EM Vršni dio Ivančice

²⁶ Borovečki Voska, G. i Šincek, D. (2013). Ekološke značajke i ciljne vrste područja HR2000371 „Vršni dio Ivančice“

Izvor: ZZOP, MINGOR, web portal, 2021

Prirodne vrijednosti Ivanca uključuju nekoliko posebnih i zaštićenih lokaliteta. Među njima se ističe posebni rezervat Strićec, smješten u Prigorcu, koji je predložen za zaštitu temeljem Zakona o zaštiti prirode kao botanički rezervat s trasiranom planinarskom stazom.

Također, posebni rezervat Seljanečki dol u Seljancu prepoznat je kao značajno područje očuvanja bioraznolikosti i zoološki rezervat s trasiranom planinarskom stazom²⁷.

Jedan od važnih prirodnih lokaliteta je i park-šuma Sv. Duh, koja se nalazi u Prigorcu i Ivancu. Ovo područje, koje okružuje kapelu Sv. Duha i pripadajuće groblje, ima visoku krajobraznu i ekološku vrijednost, a postoji potencijal za trasiranje šetnice koja bi omogućila dodatno istraživanje i uživanje u ovom prirodnom prostoru.

Osim zaštićenih rezervata, Ivanec obiluje šumskim kompleksima, vodenim tokovima i brdovitim predjelima koji zajedno stvaraju prostorni okvir za razvoj ekoturizma, sportskih aktivnosti na otvorenom i edukativnih programa o očuvanju prirode.

Navedeni prirodni predjeli, koji su vizualno prikazani u kartografskom prikazu kao sastavni dio Prostornog plana uređenja Grada Ivanca²⁸, predstavljaju temeljne zone očuvanja biološke raznolikosti, krajobrazne

²⁷ Ministarstvo graditeljstva – Katalog zaštite prirode:

<https://katalog.mgipu.hr/service/api/public/metadata/prilog/78a2a4e2-6020-4841-a26e-39d3b4d75148/19952>

²⁸ Izvor: Prostorni plan uređenja Grada Ivanca – 2. izmjene i dopune Službeni vjesnik Varaždinske županije, broj 38/21

Rudarstvo je Ivancu donijelo industrijski zamah, ali i oblikovalo specifičan radnički identitet, koji i danas živi kroz kulturnu memoriju, lokalne običaje i javna događanja posvećena rudarskoj baštini²⁹.

Uloga lokalne zajednice u zaštiti okoliša i održivom razvoju od iznimne je važnosti – Ivanec aktivno sudjeluje u projektima usmjerenima na očuvanje ekosustava, zaštitu prirodnih staništa i smanjenje ekološkog otiska, čime potvrđuje svoju orijentaciju prema uravnoteženom razvoju koji poštuje prirodne vrijednosti prostora. Grad Ivanec kroz strateške dokumente i projekte potvrđuje svoju orijentaciju prema očuvanju ekosustava, smanjenju ekološkog otiska i razvoju turizma temeljenog na prirodnim vrijednostima.

2.4. Javna turistička infrastruktura

Javna turistička infrastruktura definira se kao skup objekata, uređaja i prostora u javnom vlasništvu koji su dostupni svima pod jednakim uvjetima, a koji su dijelom ili cijele godine u funkciji turizma. Sukladno Pravilniku o javnoj turističkoj infrastrukturi („NN 136/21“) i strateškim ciljevima Grada Ivanca, ona obuhvaća sadržaje koji izravno i posredno utječu na atraktivnost destinacije, kvalitetu boravka posjetitelja i zadovoljstvo lokalnog stanovništva. Dijeli se na primarnu i sekundarnu infrastrukturu, pri čemu obje komponente čine nedjeljivu cjelinu potrebnu za dugoročno održiv i konkurentan razvoj turizma.

Primarna infrastruktura obuhvaća objekte i sadržaje koji izravno utječu na razvoj turizma i oblikovanje turističke ponude. Na području grada Ivanca uključuje biciklističke i planinarske staze, odmorišta i vidikovce te kulturnu i interpretacijsku infrastrukturu.

Ivanec se profilira kao atraktivna destinacija za cikloturizam zahvaljujući razgranatoj mreži biciklističkih ruta koje prolaze kroz gradske i prigradske lokacije. Glavna biciklistička ruta duga je 64 km, dok ukupna mreža biciklističkih staza iznosi 80 km. Uz to, u Ivancu, Salinovcu, Margečanu i Prigorcu postavljene su servisne stanice za bicikle (cikloupunktovi), čime se dodatno potiče razvoj biciklističkog turizma.

Označene biciklističke staze:

- Staza oko Ivančice
- Biciklistička ruta kroz dolinu Bednje
- Ruta Ivanec – Lepoglava – Ravna gora

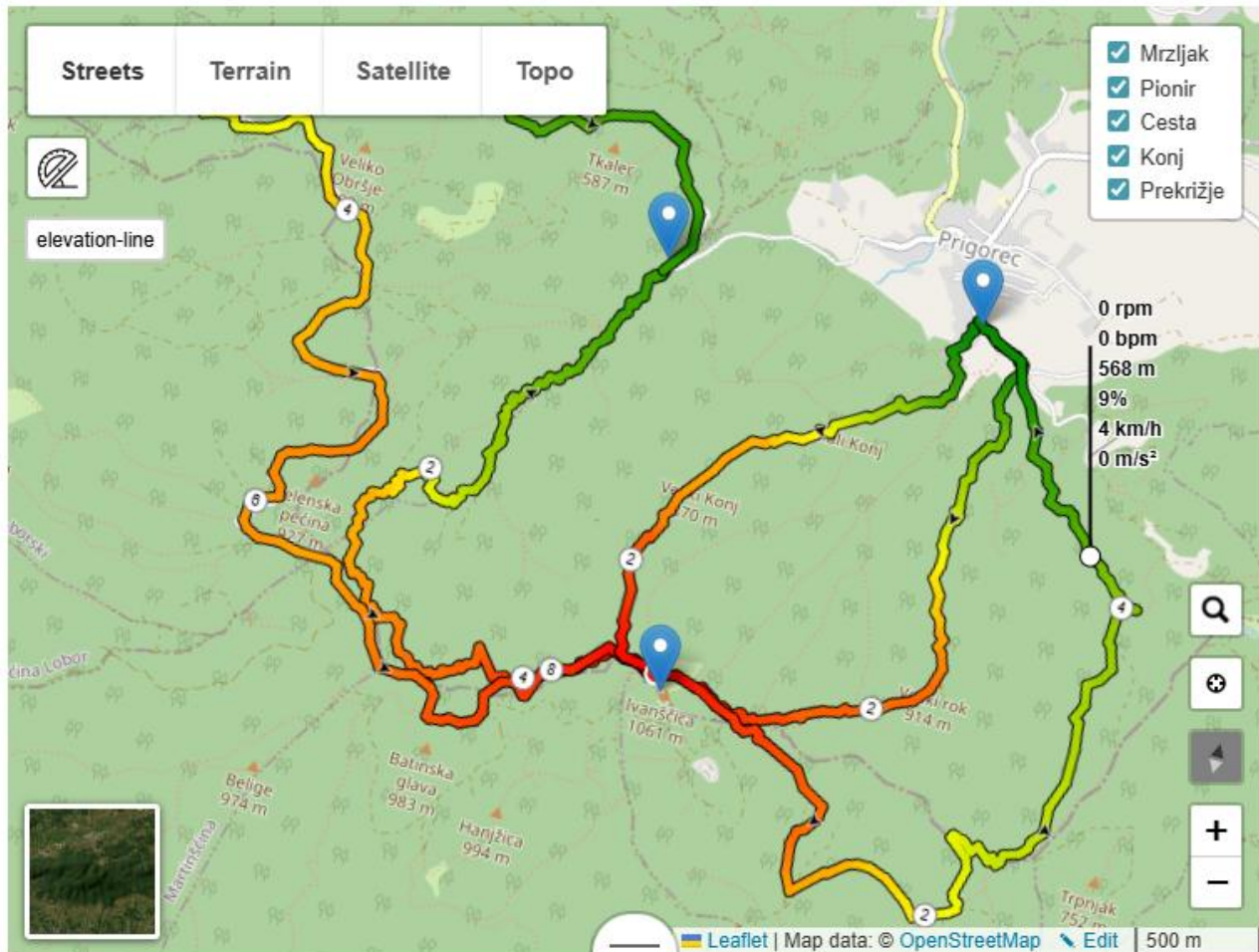
²⁹ Varaždinska županija – Studija rudarskog krajolika: <https://www.varazdinska-zupanija.hr/media/k2/attachments/2706-rudarsko-geo-studija.pdf>

Biciklistička infrastruktura:

- Servisne stanice za bicikle (lokacije: Ivanec (centar), Salinovec, Margečan, Prigorec, Hotel Orion i etno kuća Bedenec)
- Parkirališta za bicikle na ključnim turističkim lokacijama
- Brojila biciklističkog prometa

Ivanec nudi razgranatu mrežu planinarskih staza koje vode kroz masiv Ivančice, s ukupnim trajanjem hoda od 50 sati. Među najpoznatijim su markirani planinarski putevi Mrzljak, Pionir, Prekrižje i Konj. Na vrhu Ivančice smješten je planinarski dom "Pasarićeva kuća", koji pruža odmor i okrjepu planinarima. Za ljubitelje dužih ruta dostupna je Ivanečka planinarska obilaznica, duga 18,5 km, koja vodi kroz atraktivne prirodne krajolike.

Slika 9. Planinarske staze na Ivančici s prikazom nagiba

Izvor: OpenStreetMap – Leaflet interaktivna karta (prikaz s označenim stazama: Mrzljak, Pionir, Cesta, Konj, Prekrižje).

Planinarski objekti:

- Planinarski dom "Pasarićeva kuća" na vrhu Ivančice
- Skloništa i odmorišta za planinare

Ivanec obiluje vidikovcima i odmorištima koja omogućuju posjetiteljima da uživaju u pogledu na netaknutu prirodu. Među najpoznatijima su vidikovci Sveti Duh (Prigorec), Bedenska (Gačice), Huđak (Ivanec), Gradišće (Gačice, Salinovec) te vrh Ivančice – Piramida. Posebno se ističe odmorište Žgano vino u Prigorcu, poznato po izvoru vode vrhunske kvalitete i interpretacijskoj ploči koja informira posjetitelje o povijesti Ivančice.

Ivanec njeguje bogatu kulturnu baštinu, čije očuvanje i promociju omogućuju specijalizirane institucije. Muzej planinarstva ističe tradiciju planinarenja i povezanost čovjeka s prirodom, dok je od 2024. godine posjetiteljima dostupan i Centar za posjetitelje Kukuljević. Smješten u jedinom preostalom objektu kompleksa Starog grada Ivanca, ovaj centar pruža uvid u povijest Ivanca i njegovu turističku ponudu.

Kulturni i informativni objekti:

- Muzej planinarstva Ivanec
- Centar za posjetitelje Kukuljević
- Turističko-informativni centar (TIC) Ivanec

Sekundarna infrastruktura ne utječe izravno na razvoj turizma, već služi kao potporna infrastruktura koja doprinosi atraktivnosti i funkcionalnosti destinacije. Na području grada Ivanca obuhvaća razne sadržaje koji unapređuju turističku ponudu i kvalitetu boravka posjetitelja.

U segmentu kulturne baštine posebno se ističe arheološki lokalitet Stari grad, značajan po svojoj povijesnoj i arheološkoj vrijednosti.

Važan dio turističke i posjetiteljske infrastrukture čine javne površine i sanitarni objekti. U to se ubrajaju javna parkirališta u središtu Ivanca i kod planinarskog doma, kao i sanitarni čvorovi smješteni u gradskom parku te na vrhu Ivančice. Dodatna parkirališta nalaze se i u Prigorcu, na početnim točkama planinarskih staza koje vode prema vrhu Ivančice.

Sportsko-rekreacijska infrastruktura potiče aktivni turizam te obuhvaća sportsko-rekreacijsku zonu Prigorec, otvoreno vježbalište kod parka kraj osnovne škole, rekreacijski centar Lančić-Knapić, nogometno igralište i sportski centar Ivanec, kao i turističku signalizaciju i informativne ploče koje olakšavaju snalaženje posjetiteljima.

Za najmlađe su uređena dječja igrališta u Ivancu, Prigorcu, Radovanu, Salinovcu te ostalim naseljima u sklopu Grada Ivanca. Prirodne ljepote i edukativni sadržaji dodatno će se razvijati – u planu je uspostava

dviju poučnih staza koje će posjetiteljima omogućiti bolje upoznavanje s lokalnom florom, faunom i kulturnom baštinom.

Za cjelovit prikaz stanja i razine razvijenosti turističke suprastrukture na području grada Ivanca, provedena je klasifikacija ključnih objekata i sadržaja koji izravno ili posredno doprinose razvoju turizma. Suprastruktura se odnosi na skup građevina, uređaja i posebno uređenih prostora koji su usmjereni na korištenje u turističke svrhe, uključujući sportsko-rekreacijske, kulturne, informativne i ugostiteljske sadržaje.

U svrhu vrednovanja, atrakcije i objekti razvrstani su prema vrsti, tržišnom značaju (N – nacionalni, R – regionalni, L – lokalni) i razini spremnosti za turističko korištenje (S – spremno, DS – djelomično spremno, NS – nespremno). Vrednovanje omogućuje prepoznavanje potencijala za razvoj i prioritetne točke za infrastrukturna ulaganja. Tablica u nastavku pruža sustavan pregled najvažnijih elemenata turističke suprastrukture u destinaciji:

Tablica 6. Pregled i vrednovanje turističke suprastrukture – Grad Ivanec

Atrakcija/suprastruktura	Vrsta	Značaj	Spremnost
Planinarske staze Ivančice (Mrzljak, Pionir, Konj)	Sportsko-rekreacijske staze	R	S
Ivanečka planinarska obilaznica	Sportsko-rekreacijske staze	R	S
Vidikovci (Piramida, Huđak, Gradišće, Bedenska, Sv. Duh)	Izletišta i vidikovci	R	S
Odmorište "Žgano vino"	Izletišta i vidikovci + Interpretacija	L	S
Biciklističke rute i infrastruktura (86,6 km, cikloupunktovi)	Sportsko-rekreacijske staze	R	S
Muzej planinarstva Ivanec	Kulturno-informativni objekti	R	S
Centar za posjetitelje Kukuljević	Kulturno-informativni objekti	R	S
Poučne staze	Edukativna infrastruktura	L	DS
Sportski centar Ivanec + otvorena igrališta	Sportsko-rekreacijske građevine	L	S
Planinarski dom "Pasarićeva kuća"	Planinarski i lovački domovi	R	S
Kušaonice i OPG-ovi	Ostalo – eno-gastro sadržaji	L	DS

Ribički dom i Ivanečki bajeri	Sportsko-rekreacijske građevine	L	S
Restorani s tradicionalnom ponudom (npr. Pethrasti, Orion, Lipi)	Ugostiteljska suprastruktura	L	DS

2.5. Komunalna infrastruktura

Infrastruktura Grada Ivanca čini temelj za kvalitetno funkcioniranje gospodarskih i društvenih aktivnosti na području grada. U komunalnu infrastrukturu ubrajaju se cestovne veze, željezničke linije, vodovod i kanalizacija, javna rasvjeta, telekomunikacijska mreža te energetska i druga infrastruktura koja poboljšava kvalitetu života i omogućava razvoj gospodarskih djelatnosti.

2.5.1. ENERGETSKA INFRASTRUKTURA

Postojeća energetska mreža grada Ivanca uključuje elektroopskrbni sustav i plinsku distribuciju. Grad Ivanec je priključen na elektroenergetsku mrežu preko trafostanice 110/10(20) kV Ivanec, što osigurava pouzdanu opskrbu električnom energijom za domaćinstva i industriju³⁰. Razvijena je mreža srednjeg (20 kV) i niskog napona, a planom je predviđena modernizacija – svi novi srednjenaponski i niskonaponski vodovi trebaju ići podzemno kroz koridore prometnica kako bi se smanjili gubici i povećala pouzdanost. Opskrbu prirodnim plinom Grad razvija u skladu sa studijom Varaždinske županije, uz rekonstrukciju i širenje postojeće mreže prema državnim i županijskim programima razvoja plinske infrastrukture. Plinovodna mreža već opslužuje glavna naselja, a planira se daljnja plinifikacija rubnih područja kako bi što više kućanstava prešlo s tradicionalnih goriva (drva, lož ulje) na čišći prirodni plin. Također, PPUG Ivanca potiče korištenje obnovljivih izvora – omogućava smještaj manjih postrojenja na biomasu, sunčanih kolektora i fotonaponskih panela (primjerice na krovove ili parkirališta), kao i revitalizaciju starih mlinica za potrebe malih hidroelektrana. Time Grad nastoji diversificirati izvore energije i povećati udio zelene energije u ukupnoj potrošnji³¹.

Izazovi:

- Održavanje pouzdanosti mreže u ruralnim i brdovitim dijelovima – npr. dotrajali nadzemni vodovi podložni su kvarovima u olujama. Potrebno je nastaviti s ukopavanjem vodova i prilagodbom starih trafostanica za 20 kV standard.

³⁰ Izvor: HEP ODS, tehnička dokumentacija i lokalna mrežna karta.

³¹ Plan razvoja Varaždinske županije za razdoblje od 2021. do 2027. godine

- Nepotpuna plinska pokrivenost: pojedina udaljena naselja još nisu spojena na plin, što stanovništvo prisiljava na manje ekološke energente. Također, prijelaz na obnovljive izvore te smanjenje emisija CO₂ zahtijevaju dodatna ulaganja i edukaciju.

Modernizaciju elektroenergetske mreže, u nadležnosti HEP-a, potrebno je nastaviti s naglaskom na zamjenu nadzemnih vodova podzemnim kabelima i uvođenje smart grid rješenja radi sigurnije i učinkovitije opskrbe. Time bi se smanjili prekidi u opskrbi električnom energijom te povećala sigurnost sustava. Uvođenje smart grid rješenja, poput daljinskog očitavanja i automatizacije mreže, omogućilo bi brže otkrivanje kvarova i optimizaciju potrošnje. Također, preporučuje se ubrzanje širenja plinske mreže prema prigradskim naseljima, u skladu s iskazanom potražnjom. Paralelno s time, Grad Ivanec kroz Program energetske obnove obiteljskih kuća već potiče građane na korištenje obnovljivih izvora energije dodjelom subvencija za ugradnju fotonaponskih sustava, dizalica topline i peći na pelete, a preporučuje se nastavak i pojačanje tih mjera. Važno je iskoristiti i prostorne mogućnosti za razvoj obnovljivih izvora energije, posebno realizacijom planirane zone za solarnu elektranu u blizini gospodarske zone Ivanca. Osim toga, preporučuje se ispitati potencijal geotermalne energije, ako u okolici postoje izvori toplih voda. Takvi projekti doprinijeli bi energetskej neovisnosti te mogli stvoriti nove, zelene atrakcije poput edukativnih centara uz obnovljiva postrojenja.

2.5.2. TELEKOMUNIKACIJSKA INFRASTRUKTURA I DOSTUPNOST INTERNETA

Telekomunikacijska infrastruktura u Ivancu obuhvaća fiksnu (telefonsku i internetsku) mrežu te mobilne mreže svih glavnih operatora. Plan predviđa izgradnju nove i nadogradnju postojeće elektroničke komunikacijske mreže, u skladu s razvojem tehnologije i potrebama korisnika. U naseljenim područjima novi komunikacijski vodovi trebaju se postavljati prvenstveno podzemno (uz pješačke staze ili zelene površine) radi zaštite i estetskog uklapanja. U praksi, grad je već započeo modernizaciju – u tijeku je veliki projekt izgradnje optičke mreže (širokopolasni internet) koji se provodi fazno po mjesnim odborima³². Cilj je da brzi internet bude dostupan svakom kućanstvu, uz financijski poticaj Grada za priključak. Također, u sklopu EU inicijative WiFi4EU postavljeno je 11 pristupnih točaka za besplatni Wi-Fi internet na javnim površinama (centar grada, sportski objekti, kulturne ustanove), što je financirano bespovratnim sredstvima EU. Mobilna pokrivenost područja Ivanca je dobra na otvorenim prostorima; planom su određene zone unutar kojih se mogu postaviti novi antenski prihvatni za bazne stanice (promjera 1000–3000 m) kako bi se osigurala kvalitetna pokrivenost signalom i kapacitet za korisnike. Preferira se postavljanje antena na postojeće građevine (osim škola, vrtića, bolnica), ili u infrastrukturne i gospodarske zone, kako bi se smanjio utjecaj na osjetljiva područja. Time Grad balansira između potrebe za boljom pokrivenošću (posebice u brdskim dijelovima gdje su moguće slijepe zone signala) i zaštite prostora.

³² Projekt "Razvoj širokopolasne infrastrukture – Grad Ivanec", sufinanciran EU sredstvima

Izazovi:

- Digitalni jaz: Iako se gradi optička mreža, dio stanovništva (posebno starije dobi ili u udaljenim zaselcima) još nema pristup brzom internetu ili nedovoljno koristi digitalne tehnologije. To otežava digitalnu uključenost i razvoj suvremenih turističkih usluga na cijelom području.
- Pokrivenost mobilnom mrežom može varirati u zabačenijim predjelima podno Ivančice (sjene signala). Izgradnja novih baznih stanica ponekad izaziva otpore lokalne zajednice zbog zabrinutosti oko zračenja i narušavanja krajolika.

Preporučuje se dovršiti projekt širokopojasnog interneta i osigurati FTTH priključke (optička vlakna do kuće) za sva naselja. Istovremeno je važno provesti edukacije za građane i poduzetnike o prednostima digitalnih usluga kako bi se maksimalno iskoristila nova infrastruktura. Također, potrebno je jačati dostupnost interneta na javnim mjestima. Nakon uspješno provedenog projekta WiFi4EU, preporučuje se proširenje besplatne Wi-Fi mreže na turističke lokalitete, poput Prigorca kao polazišta za Ivančicu, te na javna događanja. Time se poboljšava doživljaj posjetitelja koji mogu u stvarnom vremenu dijeliti svoja iskustva. U suradnji s mobilnim operaterima, valja planirati nadogradnju mreže na 5G tehnologiju na ključnim lokacijama, poput industrijske zone i centra grada, čim za to bude izražen interes. Pri tome je nužno poštivati propise o udaljenosti od osjetljivih objekata. Tehnologija 5G može omogućiti razvoj novih usluga poput pametnih prometnih sustava ili AR/VR turističkih aplikacija³³. Ključno je transparentno komunicirati s javnošću o planovima postavljanja baznih stanica, naglašavajući poštivanje sigurnosnih standarda i činjenicu da bolja pokrivenost omogućava sigurniju komunikaciju u hitnim situacijama. Također, preporučuje se razmotriti zajednička rješenja poput coworking baznih stanica za više operatera, čime bi se smanjio broj objekata i očuvao vizualni identitet prostora.

2.5.3. VODOOPSKRBA I ODVODNJA

Vodoopskrba: Veći dio administrativnog područja Grada Ivanca opskrbljuje tvrtka Ivkom-vode d.o.o., dok se istočni i sjeverni dio (Margečan, Radovan, Pece, Seljanec, Škriljevec, Horvatsko, Ribić Breg i Jerovec) nalazi u sustavu Varkom-a d.d. Prema Uredbi Vlade RH o uslužnim područjima, trgovačko društvo Ivkom-vode d.o.o. predviđeno je za pripajanje Varkom-u do kraja 2025. godine³⁴. Prema planu, razvoj vodoopskrbe predviđa se kroz rekonstrukciju postojećih cjevovoda i izgradnju novih grana mreže gdje je potrebno, kako bi se osigurala kvalitetna vodoopskrba za piće, sanitarnu namjenu, industriju i protupožarnu zaštitu. Širenje mreže provodit će se postupno, u korak s rastom potreba potrošača i

³³ EU inicijativa WiFi4EU

³⁴ Ivkom-vode d.o.o. – lokalni operater vodoopskrbe, službeni podaci

mogućnostima financiranja. Sva naselja ima riješen pristup pitkoj vodi; u samom Ivancu sustav javne vodoopskrbe obuhvaća sva kućanstva, dok se u manjim prigradskim naseljima mreža kontinuirano dograđuje. Plan utvrđuje potrebu da svako građevinsko područje (zone postojećih i planiranih naselja) bude opskrbljeno vodom. Time se osigurava ravnomjeran razvoj i podiže kvaliteta života stanovništva. Većina naselja opskrbljuje se vodom s izvorišta na Ivančici, dok naselja Jerovec, Ribić Breg i Horvatsko dobivaju vodu iz varaždinskog vodonosnika kojim upravlja Varkom. Kvaliteta vode za piće je pod stalnim nadzorom, a zahvaljujući izdašnim lokalnim izvorištima i varaždinskom vodonosniku, Grad raspolaže dovoljnim količinama vode visoke kakvoće, uz sigurnosnu rezervu za buduće potrošače. U cilju racionalnog korištenja resursa, u javnom je savjetovanju Program poticaja za ugradnju sustava za prikupljanje i skladištenje kišnice, koji bi trebao doprinijeti uštedi pitke vode u kućanstvima.

Odvodnja i pročišćavanje: Sustav odvodnje otpadnih voda u Ivancu se intenzivno razvija. Središnji Ivanec i prigradska naselja Ivanec Naselje i Ivanečki Vrhovec imaju izgrađenu kanalizacijsku mrežu spojenu na uređaj za pročišćavanje otpadnih voda (UPOV Ivanec)³⁵. Međutim, dio rubnih naselja do nedavno nije imao izgrađenu kanalizaciju, već su se koristile individualne septičke jame. PPUG predviđa koncepciju razvoja kanalizacijskog sustava kroz 19 podsustava na području grada – praktično, svaki veći zaselak ili skupina naselja imala bi svoj sustav prikupljanja i dovođenja otpadnih voda do odgovarajućeg uređaja za pročišćavanje. Za niz naselja (npr. Gačice, dio Stažnjevca) plan je i dalje predvidio individualne septičke sustave kao privremeno rješenje dok se ne izgradi mreža. Kako bi se uskladio pristup, razmatrana su i alternativna rješenja manjeg opsega (npr. varijante s gradnjom sustava samo za najveća naselja), a konačan model bit će određen županijskim Planom zaštite voda. Grad Ivanec provodi projekt Aglomeracija Ivanec, sufinanciran EU sredstvima, kojim se gradi i rekonstruira više od 80 km kanalizacijske mreže te nadograđuje postojeći uređaj za pročišćavanje otpadnih voda (UPOV). Projekt obuhvaća naselja Ivanec, Punikve, Ivanečko Naselje, Vuglovec, Gečkovec, Kaniža, Jerovec, Lančić i Knapić, dok dio naselja Bedenec već ima izveden sustav odvodnje s mini-pročistačem. Po završetku radova očekuje se znatno povećanje broja priključenih kućanstava na moderan sustav odvodnje, čime će se smanjiti zagađenje podzemnih voda i podići komunalni standard stanovništva.³⁶

2.5.4. GOSPODARENJE OTPADOM

Grad Ivanec je uspostavio sustav prikupljanja komunalnog otpada koji obuhvaća redoviti odvoz miješanog otpada, te odvojeno prikupljanje papira, plastike, stakla, metala i biootpada iz kućanstava. Ključna točka sustava dosad je bilo gradsko odlagalište otpada Jerovec, smješteno u napuštenom kopu pijeska u Jerovcu, gdje se od 1989. organizirano odlagao komunalni otpad s područja Ivanca i okolnih

³⁵ UPOV Ivanec – tehnički podaci, Hrvatske vode

³⁶ EU projekt „Aglomeracija Ivanec“, operativni program Konkurentnost i kohezija 2014.–2020

općina³⁷. Prema prostornom planu, odlagalište Jerovec više nije trajno rješenje – planira se njegova prenamjena u pretovarnu stanicu i reciklažno dvorište, u sklopu strategije županije za održivo gospodarenje otpadom³⁸. U skladu s Planom gospodarenja otpadom Varaždinske županije, izgrađeno je moderno reciklažno dvorište za odvojeno prikupljanje korisnog otpada (papir, plastika, staklo, metal, tekstil, glomazni otpad itd.) te posebno reciklažno dvorište za građevinski otpad. Novo reciklažno dvorište u Ivancu otvoreno je 2023. u poslovnoj zoni Ivkom – površine ~5200 m², opremljeno kontejnerima za preko 50 različitih vrsta otpada, čime je građanima olakšano besplatno odlaganje i razvrstavanje otpada. Pretovarna stanica u Jerovcu planirana je kao objekt gdje će se komunalni otpad privremeno skladištiti i prešati prije transporta na regionalni centar za gospodarenje otpadom. Sjeverozapadna Hrvatska takav centar gradi na lokaciji Piškornica (općina Koprivnički Ivanec), te se Grad Ivanec orijentira na tu regionalnu opciju za konačno zbrinjavanje otpada. Dok centar ne profunkcionira, kapacitet odlagališta Jerovec koristi se još ograničeno – procijenjeno je da će se popuniti do kraja 2025. godine, nakon čega više neće biti moguć daljnji prijem otpada u Jerovcu. Paralelno, Grad kontinuirano provodi akcije edukacije građana o odvajanju otpada na kućnom pragu, što se očituje u rastu stopa recikliranja. Usluga prikupljanja i odvoza otpada povjerena je komunalnom poduzeću Ivkom d.d., koje također brine o održavanju čistoće javnih površina i uklanjanju divljih odlagališta.

Izazovi:

- Zatvaranje odlagališta Jerovec: Početkom 2026. godine očekuje se zatvaranje deponije Jerovec zbog potpunosti. Izazov je osigurati nesmetano zbrinjavanje otpada u prijelaznom razdoblju – potrebno je organizirati transport otpada do najbližih aktivnih odlagališta ili centara (npr. privremeno prema centru u Varaždinu i Piškornici kada bude otvorena). Također, valja provesti potpunu sanaciju odlagališta Jerovec (prekrivanje, otplinjavanje) kako bi se spriječili daljnji negativni utjecaji na okoliš.
- Uspostava regionalnog sustava: Kašnjenja u izgradnji regionalnog centra Piškornica mogu stvoriti pritisak na Ivanec da pronađe alternativu za otpad. Grad nema samostalan kapacitet za dugoročno odlaganje, stoga je izazov u koordinaciji sa Županijom osigurati pravovremeno uključivanje u regionalni sustav gospodarenja otpadom³⁹.
- Unatoč dostupnosti reciklažnog dvorišta, dio građana još ne odvaja otpad u dovoljnoj mjeri. Potrebno je povećati postotak recikliranog otpada da bi se smanjila količina miješanog otpada koja ide u pretovar i transport, čime se smanjuju troškovi i ekološki otisak.
- Gospodarenje biootpadom i dalje predstavlja izazov: dio stanovništva u ruralnim sredinama kompostira samostalno, dok urbani dio zahtijeva sustavnije rješenje. Trenutno

³⁷ Podaci o radu odlagališta Jerovec – Ivkom d.d.

³⁸ Plan gospodarenja otpadom Varaždinske županije za razdoblje 2024. – 2029. godine. Varaždinska županija

³⁹ Strategija regionalnog centra Piškornica – Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja.

se prikupljeni biootpad odvozi na obradu u Varaždin, čime se smanjuje količina biorazgradivog otpada koja završava na odlagalištima.

Preporučuje se izraditi detaljan operativni plan za tranziciju s odlagališta otpada Jerovec, koji bi uključivao precizan terminski plan prestanka odlaganja, izgradnju pretovarne stanice te organizaciju prijevoza otpada do Piškornice ili drugog odgovarajućeg centra. Pretovarna stanica mora biti opremljena adekvatnom infrastrukturom – preskontejnerima, vagama, prešama – te zadovoljiti sve ekološke standarde kako bi rad bio siguran i bez negativnog utjecaja na okoliš. Nakon zatvaranja Jerovca, potrebno je provesti njegovu sanaciju uz korištenje državnih ili EU fondova. Sanacijski zahvati trebaju obuhvatiti prekrivanje otpada inertnim materijalom, izgradnju sustava za otplinjavanje te drenažu procjednih voda, a lokaciju je nužno dugoročno pratiti kroz sustavan monitoring plinova i podzemnih voda.

Paralelno, važno je jačati sustav recikliranja. Potrebno je intenzivirati informativne kampanje o pravilnom odvajanju otpada, uvesti češća prikupljanja reciklabilnog otpada „od vrata do vrata“ te postaviti dodatne zelene otoke, posebno u prigradskim naseljima. Također se preporučuje uvođenje sustava za odvajanje tekstila i problematičnog otpada poput elektronike i baterija putem mobilnih sabirnih mjesta. Veće uključivanje građana može se potaknuti financijskim modelima, primjerice sustavom „plati koliko baciš“, kojim se kućanstva s manjim količinama miješanog otpada nagrađuju nižim komunalnim naknadama.

Kao važan korak prema kružnom gospodarstvu, preporučuje se uspostava lokalnog kompostišta ili manje bioplinke jedinice u sklopu poljoprivrednog dobra. Biootpad iz kućanstava i javnih površina (poput granja i trave) prikupljao bi se i pretvarao u kompost ili energiju, koji bi se potom koristili za lokalne potrebe – održavanje zelenih površina, rasvjetu i slično. Na taj bi način Ivanec dodatno izgradio imidž ekološki osviještene sredine.

Konačno, nužno je primijeniti posebne mjere upravljanja otpadom na turističkim lokacijama. Na planinarskim stazama treba promovirati načelo “odnesi smeće sa sobom u dolinu” putem edukativnih tabli i informativnih kampanja, u skladu s planinarskim kodeksom. Na odredišnim točkama i odmorištima mogu se postaviti diskretni punktovi za razvrstavanje otpada gdje je to logistički opravdano. Lokalne manifestacije poput Ivanja i sajмова mogu se dodatno unaprijediti uvođenjem koncepta “zero-waste events”, čime se podiže ekološki standard destinacije i povećava njezina privlačnost odgovornim posjetiteljima.

2.6. Prometna infrastruktura

Geografski i prometni položaj grada Ivanca znatno doprinosi njegovoj funkcionalnosti, dostupnosti i razvoju kao turističke destinacije. Smješten u zapadnom dijelu Varaždinske županije, Ivanec je integriran

u regionalni i prekogranični prometni sustav, što mu omogućava povezanost s nacionalnim prometnim koridorima, ali i sa širim europskim prostorom⁴⁰.

Grad Ivanec prometno je povezan s dva glavna međunarodna koridora:

- Zagreb – Varaždin – Budimpešta
- Zagreb – Krapina – Maribor – Graz

Te osi povezane su putem magistralne prometnice Varaždin – Ivanec – Sv. Križ Začretje, koja omogućuje brzu vezu s autocestama A2 i A4, a time i sa Slovenijom, Austrijom i Mađarskom.

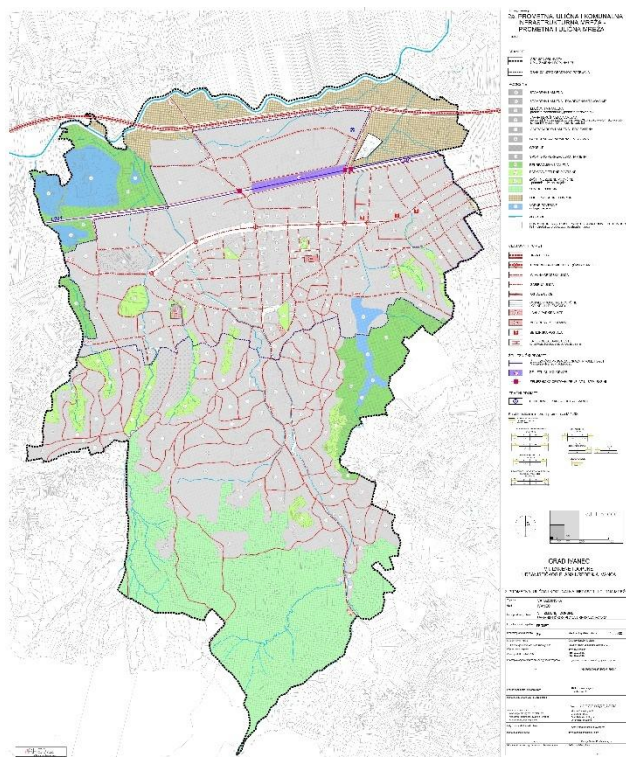
Pored magistralnih prometnica, važan dio prometne infrastrukture čine županijske i lokalne ceste koje povezuju Ivanec s okolnim naseljima i prirodnim atrakcijama, poput planine Ivančice, što je od posebnog značaja za razvoj aktivnog i izletničkog turizma⁴¹.

U željezničkom prometu, grad Ivanec povezan je jednokolosiječnom prugom Golubovec – Lepoglava – Ivanec – Varaždin, koja omogućuje odvijanje putničkog i teretnog prometa. Ova povezanost osigurava dostupnost destinacije željezničkim prijevozom iz pravca Varaždina, a potencijalno i Zagreba, s mogućnošću jačanja održivih oblika mobilnosti u budućnosti.

Slika 10. Korištenje i namjena površina-Prometna, ulična i komunalna infrastrukturna mreža na području grada Ivanca

⁴⁰ Prostorni plan Varaždinske županije – prometna mreža i povezivost

⁴¹ Upravljanje komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Varaždinske županije

Izvor: *Urbanistički plan uređenja Ivanca*, "Službeni vjesnik Varaždinske županije", više izmjena (15/01–38/21); eKatalog ISPU, pristupljeno 2025., <https://ispu.mgipu.hr>

Na području Grada Ivanca javni je prijevoz trenutno organiziran putem međugradskih autobusnih linija koje povezuju grad s Varaždinom, Lepoglavom i drugim dijelovima Hrvatske. Glavno autobusno stajalište smješteno je u središtu Ivanca, no izostanak organiziranog sustava lokalnog javnog prijevoza ograničava povezanost prigradskih naselja, posebno u odnosu na sezonske turističke potrebe i mobilnost starijeg stanovništva. Odnedavno u Ivancu posluje i taxi služba, što je pozitivno za povećanje dostupnosti prijevoza⁴².

Grad raspolaže s više javnih parkirališta, uključujući parkirališne zone u centru te kod glavnih institucija i turističkih atrakcija. Postojeća infrastruktura parkiranja trenutno zadovoljava osnovne potrebe stanovnika i posjetitelja, no identificirana je potreba za:

- modernizacijom sustava naplate (uvođenje elektroničkih i beskontaktnih metoda plaćanja),
- povećanjem kapaciteta parkirnih mjesta tijekom većih manifestacija ili vikend posjeta Ivančici,
- te boljom signalizacijom i označavanjem parking zona.

⁴² Prostorni plan uređenja Grada Ivanca. Zavod za prostorno uređenje Varaždinske županije.

Unatoč solidnoj prometnoj povezanosti, određeni infrastrukturni izazovi i dalje su prisutni. To uključuje:

- potrebu za redovitim i kvalitetnim održavanjem lokalnih prometnica,
- unapređenje sustava oborinske odvodnje kako bi se spriječile štete u slučaju obilnih padalina,
- te modernizaciju prometne signalizacije, uključujući sigurnosne elemente poput pješačkih prijelaza, biciklističkih traka i dodatne rasvjete u rubnim dijelovima grada.

Preporuke za daljnji razvoj usmjerene su na unapređenje održive mobilnosti i pristupačnosti unutar destinacije. Prije svega, potrebno je planirati lokalni sustav javnog prijevoza, primjerice uvođenjem mini-bus linija koje bi povezivale naselja podno Ivančice s gradskim središtem. Takvo rješenje poboljšalo bi mobilnost stanovnika, ali i omogućilo lakši pristup posjetiteljima. Uz to, preporučuje se nastavak izgradnje biciklističkih i pješačkih staza kako bi se potaknulo korištenje ekološki prihvatljivih oblika prijevoza. Važno je i poboljšanje željezničke usluge kroz modernizaciju infrastrukture i prilagodbu voznog reda potrebama putnika. S obzirom na rastući broj posjetitelja, nužno je razviti odgovarajuća parkirališna rješenja u turistički frekventnim zonama, poput Prigorca i centra grada, vodeći računa o kapacitetima, sigurnosti i očuvanju vizualnog identiteta prostora.

2.7. Analiza stanja digitalizacije

Sukladno Smjernicama za izradu Plana upravljanja destinacijom (MINTS, 2024), analiza digitalizacije predstavlja temelj za razumijevanje uloge digitalnih alata u učinkovitim modelima upravljanja destinacijom. Digitalna transformacija turističkog sektora obuhvaća infrastrukturu, alate, kompetencije i razinu uključenosti svih dionika – od javnog sektora do lokalnih pružatelja usluga.

U tom kontekstu, Ministarstvo turizma i sporta razvija integrirane informacijske sustave koji uključuju aplikativna rješenja za upravljanje destinacijama i praćenje turističkih tokova. Ova rješenja osmišljena su kao podrška lokalnim i regionalnim tijelima u donošenju odluka temeljenih na podacima, s ciljem razvoja pametnih destinacija koje balansiraju turističku atraktivnost s održivošću.

Analiza digitalizacije u destinaciji treba se fokusirati na razinu dostupnosti širokopojasne infrastrukture, funkcionalnost i pokrivenost mobilnih i Wi-Fi mreža, integraciju digitalnih alata u poslovanje lokalnih aktera te razinu digitalne pismenosti i dostupnosti e-usluga. Uz to, evaluiraju se i razine kibernetičke sigurnosti, zaštite osobnih podataka, kao i izazovi u implementaciji inovativnih tehnoloških rješenja za razvoj turizma.

2.7.1. INFRASTRUKTURA DIGITALNE TEHNOLOGIJE

Grad Ivanec posljednjih godina intenzivno razvija digitalnu infrastrukturu kako bi poboljšao povezivost za građane i posjetitelje. U tijeku je izgradnja gradske optičke mreže (svjetlovodne infrastrukture) koja će obuhvatiti gotovo 6.000 adresa na cijelom administrativnom području Ivanca, uključujući i veći dio vikend zona s kućama za odmor, čime se izravno podiže kvaliteta usluge u turističkim smještajnim objektima⁴³. Projekt izgradnje provode dva partnera – Infrastruktura d.o.o. (Ludbreg) i A1 Hrvatska – uz korištenje postojeće DTK kanalizacije te gradnju novih nadzemnih i podzemnih vodova prema potrebi. Očekuje se da tijekom 2026. godine sva naselja u okolici Ivanca dobiju pristup širokopojasnom internetu s brzinama od 300 Mb/s pa do 2 Gb/s. Važno je napomenuti da će sam priključak za krajnje korisnike (kućanstva i poduzeća) biti besplatan, što ukazuje na nastojanje Grada da potakne što širu uporabu nove mreže. Takva otvorena mrežna infrastruktura bit će otvorenog tipa, što znači da će svi telekom operateri moći pružati usluge građanima pod jednakim uvjetima, povećavajući konkurenciju i ponudu usluga.

Paralelno s razvojem optičke mreže, Grad Ivanec iskoristio je inicijativu WiFi4EU za uvođenje besplatnog javnog bežičnog interneta na ključnim lokacijama. Putem europskog WiFi4EU vaučera (vrijednosti 15.000 €) postavljene su WiFi pristupne točke na više frekventnih mjesta u gradu: Gradska vijećnica, kino Ivanec, Muzej planinarstva, Poduzetnički inkubator, zgrada Policijske postaje, poslovnicu FINA-e te gradska tržnica. Time je omogućeno posjetiteljima i građanima da na tim lokacijama besplatno koriste *visokokvalitetan brzi internet*. Implementacija WiFi4EU mreže pojednostavljena je za korisnike – dovoljno je odabrati mrežu “WiFi4EU” na uređaju i potvrditi spajanje (tzv. *captive portal* prijava)⁴⁴, bez potrebe za lozinkom, što olakšava korištenje turistima i široj javnosti. Ovaj projekt financiran sredstvima EU doprinosi boljoj turističkoj ponudi (npr. omogućuje turistima pregled sadržaja, karata i info materijala online) te smanjuje digitalni jaz osiguravajući internet i onima koji možda nemaju mobilni podatkovni paket.

Osim fiksne mreže, na području Ivanca prisutna je i moderna mobilna infrastruktura. Glavni telekom operatori (A1, HT, Telemach) pokrili su grad 4G mrežom, a postupno uvode i 5G mrežu u sjeverozapadnoj Hrvatskoj. A1 Hrvatska je, primjerice, strateški usmjerena na ubrzano širenje 5G mreže te povećanje pokrivenosti brzim bežičnim pristupom i u manjim sredinama. Kako 5G mreža postaje dostupna u okolnim većim gradovima i turističkim središtima, očekuje se da će i područje Ivanca u skoroj budućnosti dobiti pristup 5G-u, što će dodatno unaprijediti mogućnosti za pametne turističke usluge (poput AR/VR sadržaja, pametnog navigiranja i sl.). Kombinacija nove optičke mreže kao kičme komunikacija i nadolazeće 5G mreže stvara preduvjete za stabilnu, brzu i pouzdanu povezanost u destinaciji Ivanec.

⁴³ Grad Ivanec – službene web stranice, dostupno na: <https://www.ivanec.hr/>

⁴⁴ “IVANEC – u rad puštena bežična WiFi mreža” Grad Ivanec – Novosti, 24.6.2020.

Sigurnost i privatnost

Jačanje digitalne infrastrukture prati i naglasak na primjeni sigurnosnih protokola i zaštiti podataka. Grad Ivanec svjestan je da su *stabilne mreže i sigurnosni protokoli ključni za pouzdanost i zaštitu osjetljivih podataka* korisnika. Stoga se primjenjuju suvremene mjere kako bi se osigurala sigurnost digitalnih usluga i privatnost korisnika:

- **Šifriranje komunikacija:** Svi službeni web-servisi Grada Ivanca i turističke zajednice koriste HTTPS protokol (SSL certifikate) za sigurnu enkripciju prometa, što je vidljivo i na službenim stranicama (npr. turistička web-stranica ima objavljenu Politiku privatnosti i Izjavu o kolačićima)⁴⁵. Time se jamči da su podaci posjetitelja (npr. osobni podaci, rezervacije i sl.) zaštićeni prilikom online komunikacije.
- **Sigurne bežične mreže:** Unutarnje mreže gradske uprave i institucija zaštićene su lozinkama i modernom enkripcijom (WPA2/WPA3 protokol) kako neovlaštene osobe ne bi mogle pristupiti sustavima. Javni WiFi4EU internet, iako otvoren za jednostavan pristup, implementiran je u skladu s EU smjernicama koje ograničavaju zlouporabu: mreža ima definirane *sigurnosne postavke* i ograničenja (npr. filtriranje neprimjerenih sadržaja, ograničenje brzine po korisniku radi sprečavanja preopterećenja) kako bi se očuvala kvaliteta usluge i sigurnost svih korisnika. Sama WiFi4EU mreža ne zahtijeva prikupljanje osobnih podataka prilikom prijave, čime se poštuje privatnost korisnika.
- **Zaštita informacijskih sustava:** Gradska uprava koristi ažurne antivirusne i vatrozidne sustave za obranu od kibernetičkih prijetnji. Implementirani su i protokoli za sigurnosno kopiranje podataka te kontrolu pristupa informacijskim sustavima (npr. različite razine ovlasti za zaposlenike, dvofaktorska autentikacija za administratorske pristupe gdje je moguće). Takvi mehanizmi osiguravaju kontinuitet rada digitalnih servisa i štite osjetljive podatke građana (poput baza podataka, prijava i dr.).
- **Usklađenost s propisima:** Grad Ivanec i Turistička zajednica Grada Ivanca uskladili su svoje poslovanje s odredbama Zakona o zaštiti osobnih podataka i GDPR uredbe. Službene web-stranice sadrže istaknute politike privatnosti, a korisnicima je dana mogućnost upravljanja kolačićima i postavkama privatnosti. Također, prilikom razvoja novih digitalnih usluga vodi se računa o načelu *“privacy by design”* – već u fazi planiranja implementiraju se zaštitne mjere kako bi se spriječila neovlaštena uporaba podataka.

⁴⁵ Turistička zajednica Grada Ivanca – “Politika privatnosti”, službena web stranica, dostupno na: <https://ivanec-turizam.hr/politika-privatnosti>

Ove mjere stvaraju povjerenje korisnika (turista i građana) u digitalne servise destinacije. Turisti koji koriste npr. mobilne aplikacije, web-portale ili javni WiFi mogu biti sigurni da Grad Ivanec brine o sigurnosti komunikacija i čuvanju njihove privatnosti, što je važan aspekt moderne turističke destinacije.

2.7.2. SIGURNOST I PRIVATNOST

Kako Grad sve više posluje digitalno i pruža e-usluge, tema kibernetičke sigurnosti i zaštite privatnosti postaje izuzetno važna. Grad Ivanec je obvezan provoditi mjere informacijske sigurnosti sukladno nacionalnom okviru – ima imenovanog službenika za informatičku sigurnost i službenika za zaštitu osobnih podataka (DPO) prema GDPR regulativi.

Svi službeni informacijski sustavi zaštićeni su lozinkama i antivirusnim programima, a provode se i redovite sigurnosne kopije (backup) važnih baza podataka. Pristup osobnim podacima građana (npr. baze korisnika komunalnih usluga, popisi djece vrtića i sl.) strogo je ograničen na ovlaštene osobe. Tako se osigurava privatnost građana i posjetitelja koji koriste gradske usluge. U javnom prostoru, Grad je instalirao videonadzor na odabranim lokacijama (poput Trga hrvatskih Ivanovaca i parkova) radi zaštite imovine i javnog reda – pri tome se pazilo na poštivanje propisa o privatnosti, pa su kamere jasno označene i snimke se čuvaju ograničeno vrijeme. Turisti i građani informirani su o tome kako se njihovi podaci koriste – npr. prilikom spajanja na besplatni Wi-Fi mrežu iskazuju privolu za uvjete korištenja koji uključuju i politiku privatnosti.

2.7.3. IZAZOVI I PREPORUKE ZA POBOLJŠANJE

Edukacija i osnaživanje lokalne zajednice u korištenju digitalnih tehnologija predstavlja ključan preduvjet za uspješnu digitalnu transformaciju destinacije. U turističkom sektoru primjetna je nedovoljna digitalna prisutnost dijela manjih pružatelja usluga poput OPG-ova i privatnih iznajmljivača, što ograničava njihovu tržišnu vidljivost i konkurentnost. Stoga je nužno intenzivirati napore na digitalnoj integraciji svih dionika kroz edukacije o e-marketingu, društvenim mrežama i upotrebi podatkovnih alata.

Ključni izazovi uključuju izražen digitalni jaz između generacija, fragmentiranu upotrebu digitalnih sustava, ograničene budžete te manjak stručnog kadra za napredna “smart city” rješenja. Kao prioritetne preporuke ističe se razvoj mobilne aplikacije “Visit Ivanec” kao centralnog digitalnog sučelja za turiste i građane, širenje besplatnog Wi-Fi-a na ključne lokacije, uključivanje u nacionalne projekte digitalnog upravljanja destinacijom te suradnja s fakultetima i inovativnim tvrtkama na razvoju rješenja poput

AR/VR interpretacije baštine. Također, preporučuje se uspostava jedinstvene baze podataka koja objedinjuje komunalne, turističke i prostorne informacije radi donošenja odluka temeljenih na podacima, kao i povezivanje digitalizacije s ciljevima održivosti – uključujući praćenje posjećenosti, potrošnje resursa, emisija i drugih ekoloških pokazatelja.

Primjeri dobre prakse iz Hrvatske i EU

Za uspješnu digitalizaciju turističke destinacije, Ivanec se može ugledati na dobre prakse pametnih gradova u Hrvatskoj i Europi koje su uspješno integrirale tehnologiju u upravljanje turizmom:

- **Dubrovnik – upravljanje turističkim tokovima:** Dubrovnik, suočen s problemom prekomjernog turizma, razvio je inicijativu Respect the City uz čitav niz digitalnih alata za upravljanje posjetiteljima. Primjerice, grad je postavio brojlara posjetitelja na glavne gradske ulaze i povezo ih s analitičkim aplikacijama i nadzornim kamerama kako bi u realnom vremenu pratio gužve te usmjeravao turističke tokove⁴⁶. Također je razvijena web-stranica koja omogućuje virtualni obilazak grada, ali i predviđanje gužvi za određeni dan na osnovi podataka (npr. najava dolazaka kruzera). Ovi digitalni alati pomažu gradu u očuvanju povijesne jezgre od preopterećenja i podižu kvalitetu doživljaja posjetitelja kroz informiranje – turista se potiče da posjete grad u manje opterećenim terminima ili obilaze alternativne atrakcije. Dubrovnik je primjer kako digitalizacija može rješavati konkretne izazove destinacijskog menadžmenta (npr. *overtourism*) i istovremeno educirati posjetitelje.
- **Split – Smart Parking aplikacija:** Split je implementirao mobilnu aplikaciju “SmartParking” koja uz pomoć mreže senzora na parkiralištima uživo prikazuje dostupnost slobodnih parkirnih mjesta po gradu⁴⁷. Ova digitalna usluga, namijenjena i građanima i turistima, smanjuje vrijeme traženja parkiranja, prometne gužve i emisije CO₂ te poboljšava iskustvo dolaska u grad. S obzirom da mnogi posjetitelji u Split dolaze automobilom ili rent-a-carom, ovakvo pametno rješenje značajno doprinosi kvaliteti boravka. Split planira i druge smart city projekte (poput digitalnih info-panela, sustava za navođenje turista do znamenitosti i sl.), čime se profilira kao moderna destinacija prilagođena tehnološki osviještenim putnicima.
- **Rijeka – cjeloviti pametni grad:** Grad Rijeka jedan je od prvih u Hrvatskoj koji je usvojio koncept pametnog grada. Još 2014. godine EU ga je prepoznala kao “smart city” u svojoj studiji *Mapiranje pametnih gradova*, zbog pionirskih napora na digitalizaciji⁴⁸. Rijeka danas nudi niz pametnih rješenja za građane i posjetitelje: razvijene su e-Usluge (mogućnost online rješavanja administrativnih zahtjeva), uvedena je Rijeka City Card gradska kartica koja integrira prijevoz,

⁴⁶ Respect the City Dubrovnik, službena web stranica, dostupno na: <https://www.respectthecitydubrovnik.com/>

⁴⁷ Smart Parking Split, službena web stranica, dostupno na: <https://smartparking.hr/>

⁴⁸ Grad Rijeka – Smart City, službena web stranica, dostupno na: <https://smartcity-rijeka.hr/>

parkiranje i druge usluge, postavljene su pametne autobusne stanice s digitalnim info-ekranima, a postoji i mobilna aplikacija *Smart Rijeka* s voznim redovima i obavijestima. Takva integracija digitalnih usluga čini boravak turista ugodnijim (npr. lakše planiranje kretanja gradom), a istovremeno pokazuje kako pametna rješenja mogu služiti i lokalnom stanovništvu. Rijeka je primjer kako partnerstva s tehnološkim tvrtkama (npr. projekt **Vodafone Sevilla Lab* u inozemstvu sličan je koncept koji spaja javni i privatni sektor za pametna rješenja mogu potaknuti inovacije u upravljanju gradom.

- **Održivi pametni otoci – Krk i Lošinj:** Iako su manja odredišta, otoci Krk i Mali Lošinj često se ističu u kontekstu pametnog i održivog turizma. Krk je bio među prvima koji su se okrenuli konceptu “otok potpune energetske održivosti”, uvodeći informatička rješenja u gospodarenje otpadom (pametni sustavi odvoza, praćenje recikliranja) te potičući digitalnu pismenost lokalnog stanovništva kao dio turističke ponude. Mali Lošinj je pak jedna od prvih destinacija u Hrvatskoj koja sustavno prati i upravlja svojim razvojem putem ETIS sustava pokazatelja (Europski turistički indikator za održiva odredišta) – prikupljaju se podaci o broju turista, potrošnji resursa, zadovoljstvu posjetitelja itd., koji se analiziraju digitalnim alatima radi bolje informiranosti pri donošenju odluka⁴⁹. Lošinj je 2019. osvojio i drugo mjesto među Top 100 održivih zelenih destinacija na ITB Berlin, što potvrđuje vrijednost takvog data-driven pristupa. Ovi otoci pokazuju da “*pametni turizam*” nije rezerviran samo za velike gradove – i manje sredine mogu inovirati, primjerice uvođenjem digitalnih interpretacijskih centara, sustava e-bicikala, senzora za mjerenje posjećenosti staza i slično, sve u cilju očuvanja prirode i kvalitete života uz istodobni turistički razvoj.
- **Europske “prijestolnice pametnog turizma”:** Na razini EU, koncept *Smart Tourism* promovira se i kroz godišnje natječaje za Europsku prijestolnicu pametnog turizma. Ova inicijativa Europske komisije prepoznaje izvanredna postignuća gradova u području digitalizacije turizma, održivosti, pristupačnosti i kulturne baštine⁵⁰. Primjerice, titulu za 2023. godinu ponijeli su Sevilla (Španjolska) i Pafos (Cipar), zahvaljujući inovativnim rješenjima koja su implementirali. Sevilla se istaknula integriranim pristupom – od infrastrukture i open data platformi do velikih događaja poput Tourism Innovation Summit-a koji u grad dovodi najnovije tehnologije u turizmu. Pafos je impresionirao digitalnim interpretacijama kulturne baštine i pametnim sustavom upravljanja posjetiteljima u arheološkim parkovima. Ove najbolje europske prakse pokazuju smjer kojim destinacije trebaju ići: kombinirati infrastrukturu, javno-privatna partnerstva i tehnološke inovacije kako bi turizam učinili pametnijim i održivijim. Ivanec, iako manjeg opsega, može učiti iz ovih primjera – prilagoditi globalne inovacije lokalnim potrebama.

⁴⁹ Turistička zajednica Lošinja – Održivi otoci, dostupno na: <https://www.visitlošinj.hr/hr/odrivost/odrivni-otoci/1175>

⁵⁰ European Capital of Smart Tourism, službena web stranica, dostupno na: <https://smartrtourismcapital.eu/>

Ukupno gledajući, hrvatske destinacije pokazuju da su digitalna rješenja već prisutna u turizmu: od održivog načina života na otocima Krku i Lošinju do primjene tehnoloških rješenja za probleme masovnosti u Dubrovniku. Za Ivanec je ključno iskoristiti ta iskustva – uvesti tehnologije primjereno svom opsegu i karakteristikama (planinarski i izletnički turizam, kulturne manifestacije i sl.), te se povezati u mreže znanja kako ne bi sve morao razvijati ispočetka već preuzeti dokazane koncepte.

2.8. Analiza stanja pristupačnosti destinacije osobama s posebnim potrebama

Pristupačni turizam podrazumijeva stvaranje uvjeta u kojima svi posjetitelji – uključujući osobe s invaliditetom i smanjenom pokretljivošću – mogu ravnopravno, sigurno i samostalno koristiti turističke sadržaje, usluge i informacije. Uključuje provedbu načela univerzalnog dizajna koji obuhvaća fizičku, komunikacijsku, digitalnu, organizacijsku i društvenu pristupačnost.

Fizička pristupačnost

Grad Ivanec se u posljednjih nekoliko godina postupno uključuje u procese prilagodbe prostora osobama s invaliditetom. Prilikom rekonstrukcije dijela javnih objekata i infrastrukture (npr. zgrada gradske uprave, knjižnice i kulturnih ustanova), uvedeni su osnovni elementi pristupačnosti poput rampi, taktilnih traka i oznaka. Ipak, velik broj objekata kulturne i turističke vrijednosti (npr. planinarski dom na Ivančici, vidikovci i vjerski lokaliteti) još uvijek nisu u potpunosti pristupačni osobama s invaliditetom.

Kod novouređenih prometnica i trgova u centru Ivanca, osigurana su označena parkirna mjesta za osobe s invaliditetom, no pristupačnost nogostupa i prijelaza često nije ujednačena. Potrebno je standardizirati sve javne površine u skladu s važećim pravilnicima o pristupačnosti.

Komunikacijska i digitalna pristupačnost

Službena web stranica Grada Ivanca i stranice Turističke zajednice pružaju osnovne informacije o destinaciji te već nude određene elemente digitalne pristupačnosti, uključujući audio vodiče koji olakšavaju doživljaj destinacije osobama s oštećenjem vida. Ipak, postoji prostor za daljnje unaprjeđenje, primjerice kroz dodavanje opcije povećanja kontrasta, integraciju čitača ekrana, opisne oznake za fotografije te prilagodbu sadržaja osobama s oštećenjem sluha ili kognitivnim poteškoćama. U fizičkom prostoru, nadogradnja sustava univerzalnog dizajna te izrada promotivnih materijala u alternativnim formatima (Brailleovo pismo, lako čitljivi priručnici) dodatno bi podigla inkluzivnost i dostupnost destinacije.

Pristupačnost usluga

Analizom trenutno dostupnih smještajnih kapaciteta u Ivancu, uključujući preglede internetskih platformi za rezervaciju smještaja te službenih baza podataka (eVisitor), utvrđeno je da nijedan od

smještajnih objekata nije označen kao pristupačan osobama s invaliditetom. Dodatno, kroz neformalnu komunikaciju s pojedinim pružateljima usluga i uvidom u promotivne materijale Turističke zajednice, potvrđeno je da većina hotela, apartmana i privatnog smještaja nije opremljena osnovnim elementima pristupačnosti, poput prilagođenih sanitarnih čvorova, rampi ili liftova.

Uvidom u ponudu ugostiteljskih objekata utvrđeno je da oni u pravilu ne nude prilagođene jelovnike za osobe s oštećenjem vida, poput izdanja na Brailleovom pismu ili u digitalnom obliku prilagođenom čitačima zaslona.

Kulturne ustanove, poput Muzeja planinarstva, djelomično su pristupačne osobama s poteškoćama u kretanju, no ne postoje formalizirani standardi pristupačnosti niti sustavna procjena i praćenje pristupačnosti ovih sadržaja.

Društvena i kognitivna pristupačnost

Na području Grada Ivanca ne postoji strukturirana edukacija turističkih djelatnika o pristupu osobama s invaliditetom. Senzibilizacija društva se uglavnom provodi kroz pojedinačne inicijative udruga ili ustanova, ali ne postoji kontinuirani program koji bi obuhvatio lokalne vodiče, ugostitelje, kulturne ustanove i zaposlenike u javnom sektoru.

Nedostatak edukacije i komunikacijskih alata rezultira ograničenom sposobnošću pružatelja usluga da se kvalitetno i inkluzivno odnose prema posjetiteljima sa specifičnim potrebama. Također, turističke manifestacije nisu planski osmišljene da uključe sve skupine, a pristupačnost prirodnih atrakcija – poput Ivančice i okolnih šetnica – još nije regulirana.

Preporuke za unapređenje

Kako bi Ivanec postao pristupačnija i inkluzivnija destinacija za sve posjetitelje, potrebno je poduzeti konkretne korake. Prije svega, preporučuje se izraditi akcijski plan za pristupačnost koji bi jasno odredio što, kada i kako treba prilagoditi — od javne infrastrukture do turističkih usluga.

Važno je i osigurati edukaciju za turističke djelatnike i pružatelje usluga kako bi znali na koji način pristupiti i kvalitetno uslužiti osobe s različitim vrstama invaliditeta. Uz to, trebalo bi razviti sustav vidljivog označavanja pristupačnih objekata, čime bi se potaknulo vlasnike smještaja i ugostiteljskih objekata na ulaganje u prilagodbu prostora i sadržaja.

Poseban naglasak treba staviti na digitalnu pristupačnost — službene mrežne stranice, promotivni materijali i aplikacije trebaju biti prilagođeni osobama s oštećenjem vida, sluha ili kognitivnim teškoćama, u skladu s međunarodnim standardima (WCAG).

Važno je redovito provoditi kampanje i aktivnosti za podizanje svijesti među lokalnim stanovništvom i dionicima o važnosti pristupačnog turizma. Takav pristup koristi ne samo osobama s invaliditetom nego i obiteljima s malom djecom, starijim osobama i svima koji se susreću s privremenim ili trajnim poteškoćama u kretanju.

2.9. Analiza organiziranosti i dostupnosti usluga u destinaciji

Funkcionalnost turističke destinacije uvelike ovisi o kvaliteti, dostupnosti i koordinaciji osnovnih javnih i komunalnih usluga koje utječu na sigurnost, zdravlje, informiranost i opću kvalitetu boravka posjetitelja. Grad Ivanec raspolaže temeljnim infrastrukturnim i organizacijskim kapacitetima koji omogućuju zadovoljenje osnovnih potreba lokalnog stanovništva i turista, no istodobno postoji prostor za dodatno usklađivanje tih usluga sa specifičnostima turističke ponude.

Sigurnosne i interventne službe

Na području Grada Ivanca djeluje Policijska postaja Ivanec, koja je dio sustava Policijske uprave varaždinske⁵¹. Osigurava javni red i sigurnost na širem ivanečkom području, uključujući i glavne turističke zone. U sustavu zaštite i spašavanja djeluje Vatrogasna zajednica Grada Ivanca, unutar koje funkcionira više aktivnih dobrovoljnih vatrogasnih društava (DVD Ivanec, DVD Bedenec, DVD Gačice, DVD Margečan, DVD Radovan i DVD Salinovec)⁵². Sustav je organiziran na način da omogućuje učinkovitu intervenciju u urbanim i ruralnim područjima.

Na području grada redovito djeluju i službe civilne zaštite, a u suradnji s HGSS Stanicom Varaždin, moguće je osigurati pomoć na nepristupačnim terenima, osobito na planinarskim i šumskim područjima Ivančice. Značajnu ulogu u hitnim situacijama ima i Županijski centar 112, koji koordinira sve žurne službe.

Zdravstvene usluge

Zdravstveni sustav u Ivancu temelji se na radu Ispostave Doma zdravlja Varaždinske županije – Ivanec⁵³, koja pruža osnovnu zdravstvenu skrb. Uz ambulante opće/obiteljske medicine, u okviru ispostave djeluje i ginekološka ambulanta, pedijatrijska služba, kabinet za RTG i ultrazvučnu dijagnostiku, patronažna služba te hitna medicinska pomoć, čime je pokriven širok spektar zdravstvenih potreba zajednice. Na istom lokalitetu smještena je i stanica Zavoda za hitnu medicinu Varaždinske županije, koja djeluje 24 sata dnevno i zbrinjava hitna stanja na cijelom administrativnom području grada. Za potrebe specijalističkih pregleda, dijagnostike više razine i bolničke skrbi, građani i posjetitelji upućuju se u Opću bolnicu Varaždin.

⁵¹ Ministarstvo unutarnjih poslova RH, PU Varaždinska – podaci o organizaciji i nadležnosti

⁵² Vatrogasna zajednica Grada Ivanca – službene informacije, 2024.

⁵³ Dom zdravlja Varaždinske županije – Ispostava Ivanec, mreža javne zdravstvene skrbi

Svi turisti, domaći i strani, u slučaju potrebe za hitnom medicinskom pomoći, ostvaruju pravo na zdravstvenu skrb pod jednakim uvjetima kao i osigurane osobe u Hrvatskoj — temeljem važeće iskaznice Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje (HZZO) ili Europske kartice zdravstvenog osiguranja (EKZO). Hitnu medicinsku pomoć pruža Ispostava Zavoda za hitnu medicinu Varaždinske županije u Ivancu (Varaždinska 4a), uz podršku drugih ispostava u Varaždinu, Novom Marofu i Ludbregu, te Objedinjeni hitni bolnički prijem u Općoj bolnici Varaždin.

U slučaju akutnih bolesti i stanja koja nisu hitna, posjetitelji se mogu obratiti ambulantama Doma zdravlja Varaždinske županije, čije su lokacije i radna vremena dostupni na službenoj web stranici www.dzviz.hr⁵⁴. Izvan redovnog radnog vremena, zdravstvena zaštita osigurava se kroz posebne dežurne ambulante opće/obiteljske medicine i dentalne medicine.

Osim javnih ustanova, u Ivancu djeluje i razgranata mreža privatnih ordinacija, među kojima su brojne ordinacije opće/obiteljske medicine, specijalističke ordinacije (medicina rada, interna medicina, ginekologija, pedijatrija), medicinsko-biokemijski laboratorij, kao i stomatološke ambulante. Većina njih smještena je u zdravstvenoj zoni Varaždinske ulice, što olakšava dostupnost korisnicima.

Zdravstvenu sliku nadopunjuju i dvije ljekarne (u Varaždinskoj ulici i u Akademika Mirka Maleza), koje osiguravaju opskrbu lijekovima i savjetodavne usluge farmaceuta.

Dio zdravstvene ponude čini i veterinarska stanica, koja skrbi o zdravlju životinja te pruža stručne savjete njihovim vlasnicima. U Punikvama djeluje i veterinarska stanica PERVANA-VET, obrt za veterinarske djelatnosti.

Obrazovanje i kultura

Grad Ivanec raspolaže razvijenom i funkcionalno razgranatom obrazovnom i kulturnom infrastrukturom koja predstavlja temelj za razvoj ljudskog kapitala, unapređenje kvalitete života stanovništva te jačanje kulturnog identiteta i turizma. Sustav odgoja i obrazovanja u Ivancu strukturiran je tako da pokriva sve razine formalnog obrazovanja – od predškolskog do srednjoškolskog – te se nadopunjuje kroz niz ustanova koje omogućuju neformalno obrazovanje i cjeloživotno učenje.

Na području grada djeluju tri predškolske ustanove:

- Dječji vrtić Ivančice Ivanec, s područnim odjelom u Radovanu
- Dječji vrtić Bambi
- Dječji vrtić „Svijet mašte“ u Ivanečkom Vrhovcu, prvi privatni obrt na području grada Ivanca registriran za djelatnost dnevne skrbi o djeci

⁵⁴Hrvatski zavod za javno zdravstvo: Obavijest o pružanju zdravstvenih usluga turistima, dostupno na: <https://www.dzviz.hr/djelatnosti/obavijest-o-pruzanju-zdravstvenih-usluga-turistima.html>

Sve ustanove provode programe usklađene s nacionalnim kurikulumom te osiguravaju inkluzivan i poticajan prostor za rani razvoj djece, uz prilagodbu obiteljskim potrebama.

Glavna institucija osnovnog obrazovanja je Osnovna škola Ivana Kukuljevića Sakcinskog Ivanec, koja uz matičnu školu u Ivancu obuhvaća tri područne škole:

- PŠ Tina Ujevića Salinovec (osmorazredna),
- PŠ Kuljevčica (četverorazredna),
- PŠ Prigorec (četverorazredna).

Uz nju, djeluje i Osnovna škola Metel Ožegović Radovan, osmogodišnja škola sa svojim područnim odjelima: PO Margečan i PO Gačice, u kojima se izvodi razredna nastava.

Školsko područje obuhvaća brojne gradske i prigradske zajednice – od urbanog Ivanca, Punikvi, Vuglovca i Ivanečkog Naselja do brdskih i udaljenih naselja poput Prigorca, Gačica, Margečana, Radovana i Stažnjevca. Velik broj učenika živi više od tri kilometra od škole, pa je organiziran prijevoz učenika putem koncesionara Autobusni prijevoz d.o.o., a financiranje osigurava Varaždinska županija, kao osnivač škole.

Teritorijalna raspršenost i slabija prometna povezanost između pojedinih područnih škola predstavljaju izazov za jednak pristup obrazovanju i integraciju obrazovnog prostora. U cilju unaprjeđenja uvjeta rada, u suradnji s mjesnim odborima kontinuirano se ulaže u uređenje školskih prostora, okoliša i igrališta.

U Ivancu djeluje Srednja škola Ivanec, prepoznata po kvaliteti nastavnih programa i postignućima učenika, koja provodi opće obrazovne (gimnazijske), strukovne i ekonomske programe te surađuje s lokalnim gospodarstvom i institucijama kroz projekte i stručnu praksu.

Grad Ivanec je sjedište dviju važnih specijaliziranih ustanova koje igraju ključnu ulogu u socijalnoj integraciji mladih i osoba u nepovoljnom položaju:

- Centar za odgoj i obrazovanje pri Odgojnom domu Ivanec ("Pahinsko"), koji provodi osnovno obrazovanje odraslih te dvogodišnje srednjoškolske strukovne programe (monter strojeva i konstrukcija, parketar) verificirane od strane Ministarstva znanosti i obrazovanja.
- Centar za pružanje usluga u zajednici Ivanec, koji razvija inovativne modele izvaninstitucionalne skrbi, rehabilitacije i edukacije kroz individualizirani pristup i lokalno partnerstvo.

Obje ustanove jačaju inkluzivnost obrazovnog sustava i doprinose stvaranju društva jednakih mogućnosti.

Ivanec ima snažno razvijenu kulturno-obrazovnu mrežu koja povezuje neformalno obrazovanje, cjeloživotno učenje i očuvanje lokalne baštine:

- Gradska knjižnica i čitaonica Gustav Krklec – uz knjižnične usluge organizira brojne radionice, književne susrete, predavanja i projekte za djecu, mlade i odrasle.
- Centar za posjetitelje "Kukuljević" – kulturno-turistički centar posvećen Ivanu Kukuljeviću Sakcinskom i zavičajnoj baštini, značajan za kulturni turizam i edukaciju.
- Pučko otvoreno učilište "Đuro Arnold" Ivanec – pruža formalne i neformalne programe obrazovanja odraslih (jezici, informatika, upravljanje, obrtnička zanimanja) te u sklopu njega djeluje i Glazbena kola u Varaždinu, Područni odjel u Ivancu.
- Muzej planinarstva Ivanec – jedinstveni prostor posvećen planinarskoj, prirodoslovnoj i društvenoj baštini Ivančice, važan edukacijski i turistički resurs.

Sustav obrazovanja i kulture u Ivancu čini integrirani resurs za razvoj zajednice, koji podupire osobni i profesionalni razvoj građana, čuva lokalni identitet i istovremeno stvara temelje za kulturni turizam, inovacije i uključivo društvo. Ključni izazovi uključuju unaprjeđenje prometne dostupnosti za područne škole, daljnje digitaliziranje obrazovnog sadržaja te povećanje broja specijaliziranih programa cjeloživotnog učenja, osobito u kontekstu gospodarskih i turističkih potreba.

Vjerske zajednice

U Ivancu djeluju katoličke župe: Župa sv. Marije Magdalene (Ivanec), Župa sv. Jurja mučenika (Margečan) i druge, kao i crkvene zajednice u prigradskim naseljima. Ove zajednice imaju značajnu ulogu u čuvanju kulturne baštine, a crkve su često uključene u turističku ponudu kroz sakralnu baštinu.

Financijske i poštanske usluge

Grad Ivanec raspolaže stabilnom mrežom financijskih i poštanskih usluga, koja omogućuje stanovnicima i posjetiteljima jednostavan pristup osnovnim bankarskim, financijskim i logističkim funkcijama. Prisutnost više poslovnica banaka i dostupnost bankomata na ključnim lokacijama u gradu pridonose funkcionalnosti urbanog prostora, razvoju turizma i poduzetništva.

Na području grada djeluju poslovnice sljedećih financijskih institucija:

- Zagrebačka banka, Privredna banka Zagreb (PBZ), Raiffeisen bank (bankomat), Hrvatska poštanska banka (HPB), FINA – Financijska agencija, ispostava Ivanec – pruža platne usluge, ovjere i druge administrativne funkcije

Bankomati su dostupni na nekoliko lokacija u centru grada, uz glavni trg i trgovačke centre, čime je osigurana financijska pristupačnost za posjetitelje.

Dodatno, u Ivancu djeluje poslovnica Hrvatske pošte, koja osim osnovnih poštanskih usluga nudi i distribucijske, financijske i logističke usluge.

U svrhu unaprjeđenja turističke usluge, preporučuje se:

- umrežavanje svih žurnih i informativnih službi s lokalnom turističkom zajednicom
- osiguranje vidljivosti lokacija i radnog vremena službi kroz digitalne kanale
- razvoj dostupnosti zdravstvenih i interventnih usluga u ruralnim naseljima tijekom turističke sezone
- edukacija javnih službi o pristupu posjetiteljima s posebnim potrebama i stranim gostima

Takav integrirani pristup podiže razinu sigurnosti i zadovoljstva posjetitelja te dugoročno jača konkurentnost Ivanca kao destinacije s visokim standardom javnih usluga.

2.10. Analiza stanja i potreba ljudskih potencijala

Na području grada Ivanca i njegove šire okolice kontinuirano je prisutna izražena potreba za kvalificiranom radnom snagom, osobito u sektorima prerađivačke industrije i građevinarstva. Manjak specijalizirane radne snage sve se češće ističe kao ključna prepreka daljnjem razvoju lokalnog gospodarstva te kao ograničavajući čimbenik u realizaciji novih investicija i proširenju poslovnih kapaciteta.

U kontekstu sektora turizma, koji se na području Ivanca tek počinje intenzivnije razvijati, prema podacima Fine za 2023. godinu, ukupno je bilo zaposleno 3.659 osoba u svim djelatnostima. U djelatnosti I – pružanje smještaja te pripreme i usluživanja hrane i pića (NKD 55 i 56), evidentirano je svega 65 zaposlenih, pri čemu se ovaj broj odnosi isključivo na trgovačka društva. U obzir nisu uzeti obrtnici, zbog čega se pretpostavlja da je stvarni broj zaposlenih u turizmu nešto viši, ali još uvijek relativno nizak s obzirom na ukupnu zaposlenost.

Tijekom 2024. godine ukupan broj zaposlenih u Ivancu bilježio je umjeren, ali stabilan rast – od 5.387 u siječnju do 5.551 u prosincu. U istom razdoblju broj zaposlenih u turizmu i ugostiteljstvu porastao je s 120 na 139 osoba, što potvrđuje postojani pozitivan trend zapošljavanja u sektoru. Udio zaposlenih u djelatnostima turizma u ukupnoj zaposlenosti porastao je s 2,23 % u siječnju na 2,52 % u prosincu, s vrhuncem od 2,60 % tijekom kolovoza i rujna, u skladu sa sezonskim karakterom sektora.

Ovi podaci upućuju na činjenicu da je turizam u Ivancu još uvijek u fazi rane konsolidacije, no bilježi stabilan rast i ima značajan potencijal, osobito u segmentima koji su usklađeni s lokalnim identitetom i resursima – ruralni, aktivni i kulturni turizam. Za ostvarenje tog potencijala ključno je strateško ulaganje

u razvoj ljudskih resursa: kroz obrazovne programe i ciljane oblike osposobljavanja za specifična zanimanja u turizmu, ali i kroz poticanje poduzetništva u sektoru smještajnih i ugostiteljskih usluga.

Važan pokazatelj pozitivnih kretanja na tržištu rada je i kontinuirani pad nezaposlenosti. Prema Vladinoj analizi, stopa nezaposlenosti u Ivancu smanjena je za čak 70 %, što ga svrstava u vrh gradova Varaždinske županije po uspješnosti. Ovaj rezultat posljedica je povećane investicijske aktivnosti, otvaranja novih poslovnih pogona te intenzivnog angažmana lokalne uprave u kreiranju poticajnog poslovnog okruženja.

Tome u prilog govore i podaci o rastu prosječnog dohotka po stanovniku, koji je u Ivancu porastao za više od 49 %, što je dvostruko više od prethodnog razdoblja. Posebno se ističe rast dohodaka u prerađivačkoj industriji, čime se pozitivno odgovara na izazove niskih plaća. Istodobno, prosječni izvorni prihodi po stanovniku porasli su za 45 %, iako su nominalno još uvijek relativno niski (286 €), što znači da Grad i dalje ostvaruje pravo na fiskalno izravnaje. Ipak, visoki postotak rasta pokazuje promjenu trendova u pozitivnom smjeru te svjedoči o učinkovitom upravljanju javnim sredstvima.

Uspješno planiranje i provedba lokalnih politika dodatno je potvrđena kroz višestruko certificiranje Grada Ivanca kao poslovno povoljne destinacije (BFC – Business Friendly Certification), gdje se Ivanec već desetljeće profilira kao jedan od rijetkih gradova u Jugoistočnoj Europi s ponovljenim certifikacijama. Ivanec je također bio prepoznat od strane *Financial Timesa*, koji ga je 2016./2017. proglasio najboljim europskim mikro gradom u kategoriji strategije privlačenja ulaganja.

Na kraju 2024. godine, prema podacima HZZ-a, na području Ispostave Ivanec bilo je evidentirano 516 nezaposlenih osoba, dok je krajem svibnja 2025. taj broj pao na 464. U istom mjesecu zabilježeno je 155 prijavljenih slobodnih radnih mjesta, što potvrđuje kontinuiranu aktivnost poslodavaca i dinamično tržište rada. Na razini cijele županije, u svibnju 2025. zabilježeno je 2.056 nezaposlenih osoba (5,3 % manje nego mjesec ranije), a Ivanec je sudjelovao s 22,5 % u ukupnom broju nezaposlenih Područnog ureda Varaždin.

S obzirom na izražene potrebe za specijaliziranom radnom snagom u sektorima proizvodnje, građevine i turizma, Grad Ivanec suočen je s izazovima u osiguravanju dovoljnog broja kvalificiranih radnika. To je posebno vidljivo kod zanimanja poput zavarivača, vozača, kuhara, konobara i građevinskih radnika. U uvjetima demografskog starenja i migracija mladih, povećava se i potreba za uvozom radne snage, dok istovremeno struktura nezaposlenih ne odgovara u potpunosti zahtjevima tržišta.

Unatoč tim izazovima, Ivanec raspolaže snažnim razvojnim potencijalima: od gospodarskih zona i industrijske tradicije (npr. tvrtka Ivančica d.d. s više od 600 zaposlenih) do atraktivnih turističkih i kulturnih resursa (Ivančica, kulturne manifestacije, prirodna baština). Kroz sustavna ulaganja u obrazovanje, dualno školovanje, cjeloživotno učenje i partnersku suradnju s gospodarstvom, moguće je osigurati dugoročno usklađivanje ponude i potražnje na tržištu rada te osnažiti ulogu Ivanca kao dinamične, otporne i poduzetnički orijentirane zajednice.

2.11. Analiza komunikacijskih aktivnosti

Turistička zajednica Grada Ivanca (TZG Ivanec) provodi raznovrsne komunikacijske aktivnosti usmjerene na promociju Ivanca kao jedinstvene turističke destinacije. Kroz službenu web stranicu www.ivanec-turizam.hr, koja predstavlja središnje mjesto informiranja posjetitelja, redovito se objavljuju novosti vezane uz turističku ponudu, manifestacije, prirodne atrakcije i kulturna događanja. Stranica sadrži i informacije o popularnim planinarskim stazama, biciklističkim rutama i smještajnim kapacitetima, a njezino se daljnje unapređenje planira kroz tehničke nadogradnje (moduli, plug-inovi) i multimedijalni sadržaj.

Posebno vrijedan alat digitalne prezentacije je audio vodič koji omogućuje posjetiteljima vođeni razgled Ivanca vlastitim tempom. Ova funkcionalnost ne samo da obogaćuje doživljaj destinacije, već ima i važnu inkluzivnu ulogu, jer omogućuje osobama s poteškoćama u kretanju ili razumijevanju pisanih materijala lakši pristup informacijama. Simbol slušalica i QR kodovi postavljeni na ključnim točkama grada vode korisnike do zanimljivih priča o lokalitetima i znamenitostima. Time Ivanec dodatno potvrđuje svoju orijentaciju prema modernoj, pristupačnoj i pametnoj destinaciji.

Turistička zajednica Grada Ivanca (TZG Ivanec) aktivno koristi društvene mreže za promociju destinacije. Na Facebook stranici "Turistička zajednica Grada Ivanca" bilježi se 1.688 oznaka 'sviđa mi se' i 1.923 pratitelja, uz redovite objave o lokalnim manifestacijama, prirodnim ljepotama i kulturnim znamenitostima⁵⁵. Na Instagram profilu [@visit_ivanec](https://www.instagram.com/visit_ivanec), TZG Ivanec ima 364 pratitelja, gdje se dijele atraktivne fotografije i videozapisi koji potiču posjetitelje na dolazak⁵⁶. Također, TZG Ivanec prisutna je na YouTube kanalu "Turistička zajednica Grada Ivanca", gdje se objavljuju promotivni videozapisi koji dodatno obogaćuju digitalnu prisutnost destinacije⁵⁷.

Turistička zajednica Grada Ivanca koristi i tiskane promotivne materijale kao važan alat informiranja i promocije destinacije. Brošure⁵⁸, koje su dostupne u fizičkom obliku u turističkom uredu, na sajmovima i glavnim info točkama, kao i u digitalnom formatu putem službene web stranice, pružaju posjetiteljima sažet i vizualno atraktivan pregled najvažnijih lokaliteta, aktivnosti i sadržaja koje Ivanec nudi.

Predstavljene kao praktičan i inspirativan vodič, brošure pomažu potencijalnim posjetiteljima u planiranju boravka te ističu ključne prirodne, kulturne i rekreacijske osobitosti grada. Kroz jasan dizajn i

⁵⁵ Facebook stranica Turističke zajednice Grada Ivanca: <https://www.facebook.com/p/Turisticka-zajednica-Grada-Ivanca/>

⁵⁶ Instagram profil [@visit_ivanec](https://www.instagram.com/visit_ivanec): https://www.instagram.com/visit_ivanec

⁵⁷ YouTube kanal Turističke zajednice Grada Ivanca: https://www.youtube.com/@TZG_Ivanec

⁵⁸ TZG Ivanec, Ivanec – Planinarski grad, tiskani i digitalni materijali, dostupno na: <https://www.ivanec-turizam.hr/brosure/1020-ivanec-planinarski-grad-turisticki-vodic>

pažljivo odabran sadržaj, dodatno se osnažuje imidž Ivanca kao autentične, aktivne i gostoljubive destinacije, s naglaskom na njegov identitet „planinarskog grada“.

Dostupne brošure TZG Ivanca:

- Ivanec – Planinarski grad: Turistički vodič

Središnja brošura koja predstavlja Ivanec kao planinarsku destinaciju, s informacijama o planinarskim i pješačkim rutama, kulturnim znamenitostima i smještajnim kapacitetima.

- Ivanec – Planinarski grad: Image brošura

Vizualno atraktivna publikacija koja kroz fotografije i kratke opise prikazuje identitet Ivanca kao planinarskog grada.

- Ivanečki audio vodič: Poslušaj priče iz Planinarskog grada

Brošura koja prati audio vodič dostupan putem QR kodova na terenu, omogućujući posjetiteljima da vlastitim tempom istražuju grad i slušaju zanimljive priče o lokalitetima.

- Pedaliraj i uživaj: Osjeti prirodu, upoznaj Ivanec

Publikacija posvećena cikloturizmu, s informacijama o biciklističkim rutama, servisnim točkama i prirodnim ljepotama koje se mogu otkriti na dva kotača.

- Novi dan, novi doživljaj u Ivancu / New day, new experience in Ivanec

Dvojezična brošura koja nudi prijedloge za petodnevni boravak u Ivancu, uključujući razgledavanja, aktivnosti i gastronomske preporuke.

- Ivanečki mlinarski put / Ivanec's Watermill Trail

Vodič kroz povijesne mlinove Ivanca, s kartama i opisima ruta koje povezuju ove kulturne znamenitosti.

- Ivanečki mlinovi / Ivanec's Watermills – brošura / brochure

Detaljna brošura koja pruža informacije o povijesti i značaju mlinova u ivanečkom kraju.

- Ivanečki mlinovi / Ivanec's Watermills – knjiga / book

Opsežnija publikacija koja dublje istražuje temu mlinova, namijenjena onima koji žele saznati više o ovoj baštini.

- Ivanečko planinarstvo / Mountaineering in Ivanec – brošura / brochure

Informativna brošura koja pokriva planinarske staze, opremu i savjete za planinarenje u okolici Ivanca.

- Ivanečko planinarstvo / Mountaineering in Ivanec – knjiga / book

Detaljna knjiga koja istražuje povijest i razvoj planinarstva u Ivancu, s osobitim naglaskom na lokalne planinarske klubove i rute.

TZG Ivanec aktivno sudjeluje u organizaciji i promociji lokalnih manifestacija, a istovremeno kontinuirano radi na održavanju i unaprjeđenju turističke infrastrukture. Informacije za turiste prikupljaju se putem više kanala, a planirano je dodatno ažuriranje baze podataka, uključujući profesionalne fotografije i unapređenje informativne signalizacije.

TZG Ivanec surađuje s različitim partnerima, uključujući Grad Ivanec, Varaždinsku županiju, Hrvatsku turističku zajednicu i lokalne organizacije civilnog društva. Ova suradnja uključuje zajedničku organizaciju događanja, promociju turističke ponude i sudjelovanje u regionalnim i nacionalnim projektima.

Ivanec gradi svoj identitet kao "Planinarski grad", oslanjajući se na bogatstvo prirodnih resursa, pješačko-planinarskih i cikloturističkih ruta, uz naglasak na očuvan okoliš i autentičnost lokalnog života. U sklopu suradnje s Turističkom zajednicom Varaždinske županije dodatno se promoviraju oznake kvalitete kao što su „Kuće za odmor s pričom“, „Okusi varaždinskoga kraja“ i „Cyclist Welcome“, čime se dodatno jača konkurentnost Ivanca i povećava njegova atraktivnost na turističkoj karti Hrvatske.

2.12. Analiza konkurencije

Za ocjenu tržišne pozicije grada Ivanca kao turističke destinacije provedena je usporedna analiza s direktnim i indirektnim konkurentskim destinacijama unutar Varaždinske županije i šire regije. Kao direktni konkurenti identificirani su Lepoglava, Varaždinske Toplice i Novi Marof, destinacije koje nude slične proizvode (kultura, priroda, aktivni turizam) i privlače slične ciljne skupine – prvenstveno domaće vikend-turiste, obitelji i ljubitelje prirode. Indirektnu konkurenciju čine destinacije poput Ludbrega ili čak Međimurja, koje nude drugačije proizvode (vjerski turizam, enogastronomija), ali se zbog prostorne blizine i sezonske potražnje natječu za istu bazu posjetitelja.

Benchmarking analiza provedena je prema sljedećim pokazateljima: broj turističkih dolazaka i noćenja, kvaliteta i kapaciteti smještaja, razina infrastrukture za aktivni odmor (biciklističke i planinarske staze, adrenalinski sadržaji), digitalna prisutnost i brending, prisutnost na tržištu te razina održivosti i inovacija.

Tablica 7. Usporedba broja ostvarenih dolazaka turista s konkurentskim destinacijama od 2021. do 2024.

Grad	2021.	2022.	2023.	2024.
------	-------	-------	-------	-------

Lepoglava	509	837	832	1.009
Varaždinske Toplice	8.218	13.687	13.844	17.236
Novi Marof	1.189	1.131	1.295	1.232
Ivanec	2.976	3.534	3.181	2.825

Izvor: obrada prema dostupnim Planovima rada i izvješćima Turističkih zajednica

Tablica 8. Usporedba broja ostvarenih noćenja turista s konkurentskim destinacijama od 2021. do 2024.

Grad	2021.	2022.	2023.	2024.
Lepoglava	1.177	2.266	2.149	3.574
Varaždinske Toplice	23.875	48.288	61.953	64.662
Novi Marof	3.643	4.725	5.285	5.350
Ivanec	4.932	6.426	6.346	5.943

Izvor: obrada prema dostupnim Planovima rada i izvješćima Turističkih zajednica

U usporedbi s Varaždinskim Toplicama, koje značajno nadmašuju sve konkurente u ukupnom broju posjetitelja i noćenja, Ivanec zaostaje u kvantitativnom smislu, ali pokazuje jaku konkurentsku prednost u segmentu aktivnog i prirodnog turizma, zahvaljujući Ivančici i razgranatoj mreži outdoor sadržaja. U tom pogledu Ivanec nadmašuje destinacije poput Novog Marofa i Lepoglave, koje imaju manje razvijene infrastrukturne i sadržajne uvjete za ovu vrstu turizma.

Tablica 9. Usporedna analiza konkurentnih destinacija grada Ivanca

Pokazatelj	Lepoglava	Varaždinske Toplice	Novi Marof
Broj stanovnika	oko 8.000	oko 6.000	oko 13.000
Broj noćenja (2023.)	2.149	61.953	5.285
Glavne atrakcije	Pavlinski samostan i festival čipke	Lječilište Minerva, Aquae lasae	Dvorac Bela, Ravna Gora, crkva sv. Vida

Smještaj i ugostiteljstvo	Privatni smještaj, kuće za odmor, tradicijska gastronomija	Hoteli, wellness, privatni smještaj, restorani	Apartmani, kuće za odmor, restorani
Manifestacije	Festival čipke, sajmovi, sport	Dani Rimljana, Ljeto u Toplicama, Lov na blago	Dani Novog Marofa, sportske manifestacije, biciklijade
Turistički proizvodi	Kulturni i nematerijalni turizam, outdoor	Zdravstveni i wellness turizam, kulturni turizam	Aktivni odmor, kulturno-povijesni turizam
Okruženje	Ivančica, priroda, planinarske rute	Parkovi, biciklističke staze, blizina Varaždina	Ravna Gora, šumski krajolici
Promocija	Osnovna digitalna prisutnost, slabiji branding	Snažna online prisutnost, brend razvijen	Osnovna prisutnost, potreba za jačanjem brenda

Izvor: obrada prema dostupnim Planovima rada i izvješćima Turističkih zajednica

Dok Lepoglava naglašava kulturnu baštinu (čipka), Varaždinske Toplice razvijaju zdravstveni i wellness turizam, a Novi Marof se orijentira na aktivni odmor, Ivanec ima jasnu priliku dodatno oblikovati i komunicirati svoj identitet kao destinacije za aktivan i održiv odmor – s posebnim naglaskom na Ivančicu, bogatu mrežu biciklističkih i planinarskih staza te raznoliku outdoor ponudu.

Kada je riječ o komunikacijskim strategijama, Ivanec koristi standardne digitalne kanale (web stranica, Facebook, Instagram), no još uvijek postoji značajan prostor za jačanje vidljivosti i promocije kroz ciljani digitalni marketing, video sadržaj i SEO optimizaciju. Pojedine konkurentske destinacije već imaju razvijene i prepoznatljive marketinške narative i vizualne identitete, dok Ivanec tek razvija svoj brend destinacije – “planinarsko-biciklističke oaze” – s ciljem pozicioniranja kao cjelogodišnje destinacije za aktivni odmor.

U pogledu tržišnih trendova i inovacija, konkurentske destinacije sve više uvode digitalne vodiče, AR aplikacije i pametne interaktivne sadržaje, dok Ivanec trenutno koristi QR kodove, virtualne ture i osnovne digitalne alate. S obzirom na kontinuirani rast potražnje za “low-impact” turizmom, boravkom u prirodi, održivim iskustvima i autentičnim lokalnim doživljajima, Ivanec ima jasnu priliku pozicionirati se kao održiva i odgovorna destinacija za aktivan odmor, osobito za parove i obitelji iz urbanih sredina

Analiza potražnje pokazuje da Ivanec privlači sve veći broj domaćih vikend-turista, prvenstveno iz Zagreba i okolnih županija, uz prevladavajuću tendenciju kraćih boravaka (prosječno 2 dana). Prema podacima sustava eVisitor, sve veći udio noćenja ostvaruju i strani gosti – ponajviše iz Njemačke, Nizozemske i Slovenije – osobito u segmentu kuća za odmor. Najzastupljeniji profili turista su parovi i

obitelji u dobi od 30 do 55 godina, s izraženim interesom za rekreaciju, boravak u prirodi, mir, tišinu te autentična i lokalno obojena iskustva.

Zaključno, Ivanec ima solidnu tržišnu poziciju u segmentu outdoor i prirodno orijentiranog turizma, no za daljnje jačanje konkurentnosti potrebno je:

- Dodatno razviti smještajne i animacijske sadržaje koji bi potaknuli dulje boravke
- Unaprijediti digitalni marketing i destinacijski branding s fokusom na specijalizirane ciljne skupine i tržišne niše
- Uključiti se aktivnije u tržišne trendove poput “smart tourism” rješenja i digitalnih inovacija
- Kontinuirano pratiti konkurente kroz analitiku i benchmarking, kako bi se pravovremeno odgovaralo na promjene u ponašanju potrošača i tržišnim očekivanjima

2.13. Izvješće o provedenoj analizi stanja

Turistička ponuda Grada Ivanca bilježi kontinuiran rast, pri čemu se sve veći broj posjetitelja odlučuje za aktivni odmor i boravak u prirodi. Temelj turističke ponude čine prirodne ljepote Ivančice, bogata mreža planinarskih i biciklističkih staza, očuvana priroda i mogućnosti za rekreaciju na otvorenom, što Ivancu daje snažnu osnovu za razvoj selektivnih oblika turizma, posebno aktivnog i outdoor turizma. U posljednjim godinama vidljiv je i rast ulaganja u privatni smještaj, posebice kuće za odmor i ruralni turizam, što dodatno doprinosi održivom turističkom razvoju.

Gosti koji posjećuju Ivanec uglavnom su motivirani boravkom u prirodi i rekreativnim aktivnostima. Među posjetiteljima dominiraju planinari, biciklisti, obitelji i ljubitelji prirode, a sve veći interes bilježe i posjetitelji koji traže mir, autentična iskustva i kraće vikend-odmore. Uz sve veći broj posjetitelja, prepoznaje se i potreba za jačanjem kvalitete ugostiteljske ponude. Iako su prisutni pozitivni pomaci, posebno u ponudi lokalnih proizvoda i tradicionalne kuhinje, ugostiteljski kapaciteti i gastronomska raznolikost još uvijek nisu u potpunosti razvijeni te ne odgovaraju u cijelosti rastućim očekivanjima suvremenih turista. Nedostatak sadržajno i vizualno suvremenijih ugostiteljskih objekata, kao i slabija integracija lokalnih proizvoda i kulinarske baštine u cjelokupnu ponudu, ostaje izazov.

Turistička i komunalna infrastruktura, osobito mreža biciklističkih i pješačkih staza, odmorišta, vidikovaca i signalizacije, čine važan temelj za daljnji razvoj turizma. Istovremeno, infrastrukturna ograničenja, poput nedovoljno razvijenog sustava odvodnje u pojedinim naseljima, tehnički zahtjevnih lokalnih cesta i ograničenih mogućnosti lokalne mobilnosti, upućuju na nužnost daljnjih ulaganja. Pristupačnost destinacije osobama s invaliditetom još uvijek je ograničena, djelomično zbog prirodnih obilježja terena, ali i zbog manjkave prilagođene infrastrukture i nedostatka edukacije pružatelja usluga. Ulaganja u

poboljšanje pristupačnosti, kao i razvoj održivih oblika prijevoza unutar destinacije, prepoznaju se kao važan korak ka inkluzivnijem turizmu.

Snažan potencijal za budući razvoj leži u daljnjoj valorizaciji i interpretaciji prirodne i kulturne baštine, razvoju outdoor i ruralnog turizma te jačanju identiteta destinacije kroz autentične gastronomske proizvode poput tradicijskih jela. Osim toga, razvoj i promocija manifestacija te produljenje turističke sezone kroz sportske, kulturne i rekreativne događaje može dodatno osnažiti turističku ponudu i privući nove ciljne skupine.

Digitalna vidljivost destinacije sve je izraženija, a Ivanec se kroz online komunikaciju i društvene mreže aktivno promovira kao odredište aktivnog odmora i prirodnih ljepota. Tradicionalni marketinški alati i dalje igraju važnu ulogu, osobito u promociji lokalnih događanja i suradnji s turističkim agencijama.

Ivanec, kao destinacija u razvoju, pokazuje brojne snage – od iznimnih prirodnih resursa, bogate kulturne baštine i rastuće smještajne ponude – ali istovremeno i slabosti koje zahtijevaju strateška ulaganja i daljnju profesionalizaciju turističkih usluga. Brojni razvojni potencijali, osobito u segmentu održivog turizma, outdoor aktivnosti, gastronomije i unapređenja pristupačnosti, nude smjer za budući održivi i konkurentan razvoj turističke ponude Ivanca.

3. POTENCIJAL ZA RAZVOJ I PODIZANJE KVALITETE TURISTIČKIH PROIZVODA

Tablica 10. Potencijal za razvoj i podizanje kvalitete turističkih proizvoda

TURISTIČKI PROIZVOD	TREKUTNO STANJE	POTENCIJAL
SMJEŠTAJ	<ul style="list-style-type: none"> Zadovoljavajuća ponuda srednje kategoriziranih smještajnih jedinica (uglavnom objekti u domaćinstvu, manji apartmani, kuće za odmor) Smještaj uglavnom bez prepoznatljivog identiteta i bez dodatnih sadržaja za specifične ciljne skupine Značajan porast noćenja u objektima u domaćinstvu (+33% u 2024.) 	<ul style="list-style-type: none"> Podizanje kvalitete postojeće smještajne ponude ključno je za održivi i kvalitetni rast destinacije Uvođenje jedinstvenih i tematskih smještajnih kapaciteta koji nude autentičan i diferenciran doživljaj (etno-kuće, planinski lodgovi, glamping, kuće na drvetu) Razvoj smještaja prilagođenog posebnim interesima i tržišnim nišama: biciklisti, planinari, obitelji s djecom, digitalni nomadi Unapređenje prateće ponude smještaja – wellness, gastronomija,

	<ul style="list-style-type: none"> • Povećan broj smještajnih objekata za 40%, kreveta za 39% (2024. vs. 2023.) 	<p>lokalni doživljaji, interpretacija prirodne i kulturne baštine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Razvijati zelene i održive prakse u smještaju – energetska učinkovitost, lokalni proizvodi, zero-waste pristupi
UGOSTITELJSTVO	<ul style="list-style-type: none"> • Raznolika ponuda s naglaskom na tradicionalnu kuhinju • Bogata ponuda lokalnih proizvoda (OPG-ovi, kušaonice) • Nedostatak kvalificirane radne snage u ugostiteljstvu 	<ul style="list-style-type: none"> • Poticanje razvoja agroturizma i lokalnih gastro proizvoda • Povezivanje ugostitelja i lokalnih proizvođača • Organiziranje enogastronomskih manifestacija • Jačanje marketinških aktivnosti restorana • Integracija gastro ponude u ukupnu turističku ponudu Grada
TURISTIČKE ATRAKCIJE: Ivančica	<ul style="list-style-type: none"> • Autentično, prirodno, popularno planinarsko i biciklističko odredište • Bogata flora i fauna, ekološki očuvano područje 	<ul style="list-style-type: none"> • Planirano proglašenje Parka prirode Ivančica • Unaprjeđenje infrastrukture (vidikovci, edukativne staze, odmorišta) • Razvoj specijaliziranih tura (foto-safari, birdwatching, edukativne ture) • Promocija outdoor turizma i održivih aktivnosti
KULTURNO- POVIJESNA BAŠTINA:	<ul style="list-style-type: none"> • Očuvane sakralne građevine i arheološka nalazišta (crkve, kapelice, utvrde) • Bogata nematerijalna baština – ivanečki vez, rudarska baština, tradicijski zanati • Nedovoljna turistička valorizacija i promocija 	<ul style="list-style-type: none"> • Ulaganje u obnovu i očuvanje kulturne baštine • Povezivanje znamenitosti u tematske rute • Digitalizacija i modernizacija interpretacije (AR, QR kodovi, interaktivne ture)
KULTURNO- POVIJESNA BAŠTINA: Utvrda Gradišće na Cukovcu	<ul style="list-style-type: none"> • Ostatak nekadašnje feudalne utvrde, povijesni značaj za regiju • Slabo istražena i nedovoljno turistički valorizirana 	<ul style="list-style-type: none"> • Mogućnost arheoloških istraživanja i obnove kao kulturno-turističke atrakcije • Postavljanje informativnih tabli i uređenje lokaliteta za posjetitelje

<p>DOGAĐAJI LOKALNOG I REGIONALNOG ZNAČAJA</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tradicionalne manifestacije (Ivanečki rudarski dani, Gljivarijada, Advent) • Sportsko-rekreativni događaji (Noćni uspon, Rudarski cener) • Nedovoljna promocija na nacionalnoj i međunarodnoj razini 	<ul style="list-style-type: none"> • Razvoj novih događanja i poboljšanje postojećih (festival planinarenja, gastro događaji) • Jačanje marketinga i suradnje s drugim destinacijama
<p>DOGAĐAJI MEĐUNARODNOG ZNAČAJA</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sudjelovanje međunarodnih gostiju na određenim događanjima 	<ul style="list-style-type: none"> • Potencijal za organizaciju većih međunarodnih manifestacija • Umrežavanje i promocija kroz međunarodne platforme • Jačanje brendiranja i promocije događanja • Osmišljavanje novih manifestacija vezanih uz outdoor turizam
<p>TURISTIČKE USLUGE</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Dostupni vodiči i turističke agencije, ali u ograničenom broju • Turističko-informativni centar (TIC) aktivan, ali s ograničenim resursima • Nedostatak specijaliziranih turističkih paketa i aranžmana 	<ul style="list-style-type: none"> • Poticanje pružanja kompletne turističke usluge • Razvoj digitalnih alata za informiranje posjetitelja • Bolja povezanost turističkih dionika u destinaciji • Jačanje ponude vođenih tura i edukacijskih programa
<p>SAKRALNA BAŠTINA</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Bogata sakralna arhitektura i kulturna vrijednost • Nedovoljno uključena u turističku ponudu 	<ul style="list-style-type: none"> • Mogućnost razvoja vjerskog turizma kroz tematske rute • Organizacija koncerata i kulturnih događanja u crkvama
<p>PRIRODNA BAŠTINA</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Očuvani krajolici, jezera, rijeke i planinski prostori • Značajni prirodni rezervati (Strićec, Seljanečki dol) • Bogata bioraznolikost i ekosustavi • Nedovoljna interpretacija prirodne baštine za turiste 	<ul style="list-style-type: none"> • Poticanje istraživanja i valorizacije prirodne baštine • Održivi razvoj ekoturizma i interpretacijskih centara

JAVNA TURISTIČKA INFRASTRUKTURA	<ul style="list-style-type: none"> Raznovrsna infrastruktura za outdoor turizam (planinarske staze, biciklističke rute) 	<ul style="list-style-type: none"> Ulaganje u poboljšanje signalizacije i pristupa atrakcijama Ulaganje u kvalitetu i održivost javne infrastrukture
KOMUNALNA INFRASTRUKTURA	<ul style="list-style-type: none"> Dobra cestovna povezanost s regijom Prometna opterećenja u sezoni, slabija kvaliteta cesta u nekim područjima 	<ul style="list-style-type: none"> Sanacija i modernizacija prometne infrastrukture Poticanje korištenja obnovljivih izvora energije Ulaganja u održivu energetska i ekološku infrastrukturu
DIGITALNE TEHNOLOGIJE	<ul style="list-style-type: none"> Postojeće web-stranice i društvene mreže u funkciji promocije Nedostatak mobilne aplikacije destinacije i interaktivnih digitalnih rješenja 	<ul style="list-style-type: none"> Razvoj mobilne aplikacije i digitalnih vodiča Unapređenje online marketinga i e-turističkih servisa Uvođenje QR kodova i proširene stvarnosti (AR) za atrakcije
PRISTUPAČNOST DESTINACIJE	<ul style="list-style-type: none"> Djelomično prilagođena infrastruktura za osobe s invaliditetom Ograničena fizička i komunikacijska pristupačnost nekih atrakcija 	<ul style="list-style-type: none"> Ulaganje u prilagodbu dijela infrastrukture osobama s posebnim potrebama Razvoj pristupačnih turističkih tura i materijala
JAVNE USLUGE I SERVISI	<ul style="list-style-type: none"> Dostupna hitna medicinska pomoć, ali bez specijalizirane turističke ambulante Dobro organizirana sigurnosna infrastruktura (HGSS, policija, vatrogasci) 	<ul style="list-style-type: none"> Jačanje infrastrukture za javne usluge prilagođene turistima
LJUDSKI POTENCIJALI	<ul style="list-style-type: none"> Nedostatak kvalificirane radne snage u turizmu Oslanjanje na volontere i lokalne entuzijaste 	<ul style="list-style-type: none"> Poticanje edukacija i stručnih programa za turističke djelatnike Razvoj sezonskih radnih programa i studentskih praksi
KOMUNIKACIJSKE AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> Postojeća marketinška strategija ograničenog doseg Nedovoljna vidljivost na nacionalnoj i međunarodnoj razini 	<ul style="list-style-type: none"> Razvoj brenda destinacije i snažnija online promocija Suradnja s influencerima i turističkim platformama Profesionalizacija komunikacijskih

		aktivnosti
--	--	------------

4. POKAZATELJI ODRŽIVOSTI NA RAZINI DESTINACIJE

Pokazatelji održivosti pružaju strukturu i smjernice kako bi turističke destinacije mogle sustavno pratiti, ocjenjivati i poboljšavati svoje održivosti, što je ključno u eri kada su održivi pristupi postali ključni za dugoročni uspjeh turizma. Plan mora sadržavati obvezne pokazatelje održivosti destinacije, a može sadržavati i specifične pokazatelje održivosti destinacije, koji moraju biti utemeljeni na analizi stanja destinacije i povezani s razvojnim smjerom.

4.1. Obvezni pokazatelji održivosti koji mjere utjecaj turizma na društvene aspekte održivosti

Praćenje društvenih aspekata održivosti predstavlja ključnu sastavnicu integriranog pristupa razvoju turizma u skladu s načelima održivosti. Društveni pokazatelji omogućuju kvantitativnu i kvalitativnu procjenu utjecaja turističkih aktivnosti na lokalnu zajednicu, uključujući percepciju stanovništva, dostupnost javnih usluga, te stupanj društvene uključenosti i pravednosti. U skladu s važećim normativnim okvirom, definirani su obvezni pokazatelji koji služe kao temelj za kontinuirano praćenje i vrednovanje društvenih učinaka turizma na destinacijskoj razini. Ovi pokazatelji omogućuju identifikaciju izazova i definiranje odgovarajućih mjera s ciljem očuvanja društvene kohezije, jačanja lokalne otpornosti i osiguravanja dugoročne održivosti destinacije.

4.1.1. BROJ TURISTIČKIH NOĆENJA NA STOTINU STALNIH STANOVNIKA U VRHU TURISTIČKE SEZONE

Tablica 11. Broj turističkih noćenja na stotinu stalnih stanovnika u vrhu sezone

Pokazatelj (kod pokazatelja)	Broj turističkih noćenja na stotinu stalnih stanovnika u vrhu turističke sezone (ZL-1)	
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazateljem se definira ukupan broj ostvarenih turističkih noćenja u destinaciji u odnosu na stotinu stalnih stanovnika u vršnom mjesecu koji se smatra glavnom turističkom sezonom što ujedno podrazumijeva i najveće opterećenje kako u kontekstu infrastrukture tako i u društvenom.

	Opis	Ovim pokazateljem se nastoji procijeniti tzv. intenzitet turizma, odnosno razina objektivnog opterećenja koju turizam u periodu glavne turističke sezone stvara po lokalno stanovništvo, ali i prostor te infrastrukturu. Valja uočiti postojanje razlike između ovog pokazatelja, koji se može smatrati objektivnim, u odnosu na različite pokazateljedojma koji lokalno stanovništvo ima o turizma, koji se s druge strane mogu smatrati subjektivnim pokazateljima.		
Metodologija izračuna pokazatelja	Broj turističkih noćenja na stotinu stalnih stanovnika pokazatelj	$= \frac{\text{ukupan broj noćenja turista u vršnom mjesecu}}{\text{broj dana u vršnom mjesecu} \times \text{broj stalnih stanovnika u destinaciji}} \times 100$ <p>Pod pojmom »vršni mjesec« misli se na mjesec u kojem je ostvaren najveći broj noćenja.</p>		
Učestalost mjerenja	Jednom godišnje			
Početna vrijednost (2023.)	2024.	2025.	2026.	
0,30	0,40			

4.1.2. ZADOVOLJSTVO LOKALNOG STANOVNIŠTVA TURIZMOM

Tablica 12. Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom

Pokazatelj (kod pokazatelja)	Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom (ZL-2)	
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazatelj predstavlja procjenu udjela (%) stalnih stanovnika koji su zadovoljni turizmom u destinaciji u ukupnom broju stalnih stanovnika u destinaciji

	Opis	Zadovoljstvo stanovnika razvojem turizma bitan je cilj održivog upravljanja destinacijom, pri čemu je pozitivan stav stanovnika prema razvoju turizma jedan od ključnih elemenata njegove uspješnosti. Tamo gdje turizam nije podržan može se očekivati otpor stanovnika prema infrastrukturnim ulaganjima. Dodatno, gostoljubivi domaćini jedan su od ključnih faktora u formiranju cjelokupnog zadovoljstva turista posjetom.		
	Podpokazatelji	udio lokalnog stanovništva zadovoljnih turizmom kod onih koji ostvaruju koristi od turizma – udio lokalnog stanovništva zadovoljnih turizmom kod onih koji ne ostvaruju koristi od turizma		
Metodologija izračuna pokazatelja	Udio lokalnog stanovništva zadovoljnih turizmom u destinaciji računa se kao omjer broja ispitanika zadovoljnih turizmom i ukupnog broja ispitanika. Pokazatelj se računa na ukupnom skupu te zasebno na skupu ispitanika koji ostvaruju koristi od turizma i na skupu ispitanika koji ne ostvaruju koristi od turizma. Udio lokalnog stanovništva zadovoljnih turizmom i udio stanovnika koji ostvaruju koristi od turizma u destinaciji procjenjuje se pitanjima koja su definirana smjernicama za provođenje primarnih istraživanja.			
Učestalost mjerenja	svake 4 godine			
Početna vrijednost (2024.)	2028	2029.	2030.	
18,42%				

4.1.2. ZADOVOLJSTVO TURISTA I JEDNODNEVNIH POSJETITELJA DESTINACIJOM

Tablica 13. Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji

Pokazatelj (kod pokazatelja)	Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji (ZT-1)
------------------------------	--

Obilježja pokazatelja	Definicija	Procjena zadovoljstva turista koji borave u komercijalnim smještajnim objektima i jednodnevnih posjetitelja cjelokupnim boravkom u destinaciji na skali od 0 do 100. Procjena neto spremnosti na preporuku na skali od 0 do 100, posebno za turiste koji borave u komercijalnim smještajnim objektima i jednodnevne posjetitelje.
	Opis	Zadovoljni posjetitelji učinkovit su alat privlačenja novih gostiju te time i stvaranja novih radnih mjesta u destinaciji, a uz to često i dulje borave te generiraju veći prihod u odnosu na posjetitelje koji nisu zadovoljni svojim boravkom u destinaciji. Nadalje, praćenjem zadovoljstva posjetitelja mjere se i prate učinci aktivnosti na unapređenju turističkog proizvoda destinacije. Ne postoji jedinstveni standard za procjenu zadovoljstva kupaca. Zadovoljstvo je složeni pokazatelj koji se može mjeriti na različite načine, poput percepcije kvalitete, percepcije vrijednosti, i raskoraka između očekivanog i stvarnog iskustva. Primjenom različitih standarda mjerenja zadovoljstva (koji ujedno predstavljaju različite standarde na koje se kupci referiraju prilikom kupnje) i njihovim integriranjem u jedinstveni pokazatelj u skladu s validiranom metodologijom Američkog indeksa zadovoljstva klijenta (eng. American Customer Satisfaction Index – ACSI) postignut je sveobuhvatniji pristup mjerenju kvalitete cjelokupnog iskustva posjetitelja. Neto spremnost na preporuku smatra se jednim od glavnih standarda za vrednovanje iskustva korisnika proizvoda/usluga u različitim industrijama, a koristi se i za predviđanje lojalnosti kupaca. Zasniva se na pitanju o vjerojatnosti preporuke proizvoda/usluge rodbini, prijateljima i/ili kolegama. Preporuke rodbine i prijatelja (eng. word of mouth) ujedno su jedan od najvažnijih izvora informacija prilikom odabira destinacije putovanja, te u kombinaciji s pokazateljem o zadovoljstvu daje pravu sliku utiska same destinacije.
	Podpokazatelji	– Udio (%) turista koji borave u komercijalnim smještajnim objektima i jednodnevnih posjetitelja koji su zadovoljni boravkom u destinaciji – Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji u sezoni – Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji u predsezoni ili posezoni – Neto spremnost na preporuku destinacije u sezoni – Neto spremnost na preporuku destinacije u predsezoni ili posezoni

Metodologija izračuna pokazatelja	Vrijednost pokazatelja ZT-1 – Zadovoljstvo turista i jednodnevnih posjetitelja destinacijom sastoji se od: (i) vrijednosti indeksa zadovoljstva posjetitelja destinacijom i (ii) neto spremnost na preporuku destinacije Vrijednosti pokazatelja mjere se pomoću varijabli/pitanja koja su definirana smjericama za provođenje primarnih istraživanja, donesenih od strane ministarstva nadležnog za poslove turizma.		
Učestalost mjerenja	svake 4 godine		
Početna vrijednost (2024.)	2028	2029.	2030.
Indeks zadovoljstva: 84 % Neto spremnost na preporuku: 62,5 %			

4.1.3. PRISTUPAČNOST DESTINACIJE

Tablica 14. Udio atrakcija (lokaliteta) pristupačnih osobama s invaliditetom PD-1

Pokazatelj (kod pokazatelja)	Udio atrakcija (lokaliteta) pristupačnih osobama s invaliditetom PD-1	
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazatelj prikazuje udio atrakcija (lokaliteta) pristupačnih osobama s invaliditetom u odnosu na ukupan broj atrakcija u destinaciji prepoznatim planom upravljanja
	Opis	Atrakcije kao razlog dolaska u destinaciju mogu biti iznimno raznolike i različite dostupnosti, stoga je svrha ovog pokazatelja uvid u mogućnosti obilaska atrakcija i lokaliteta od interesa osobama s invaliditetom (osobama s tjelesnim, intelektualnim mentalnim i osjetilnim oštećenjem zdravlja), pri čemu se pristupačnost očituje u fizičkoj pristupačnosti i pristupačnosti informacija i komunikacija.
	Podpokazatelji	– Udio atrakcija (lokaliteta) fizički pristupačnih osobama s invaliditetom, – Udio atrakcija (lokaliteta) informacijski i komunikacijski pristupačnih osobama s 32 33 invaliditetom.
Metodologija izračuna pokazatelja	EA – broj svih evidentiranih atrakcija u destinaciji EAP – broj atrakcija pristupačnih osobama s invaliditetom Udio pristupačnih atrakcija = $EAP \times 100$	
Učestalost mjerenja	Svake dvije godine	

Početna vrijednost (2023.)	2025.	2027.	2029.
71,9%			

4.1.4. SIGURNOST DESTINACIJE

Tablica 15. Broj organiziranih turističkih ambulanti

Pokazatelj (kod pokazatelja)	Broj organiziranih turističkih ambulanti (SD-1)	
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazatelj je broj organiziranih turističkih ambulanti u svrhu provođenja mjera zdravstvene zaštite za povećani broj korisnika zdravstvene zaštite koje se pružaju turistima.
	Opis	Sukladno posebnom zakonu kojim se uređuje zdravstvena zaštita turističku ambulantu može organizirati jedinica područne (regionalne) samouprave odnosno Grad Zagreb, jedinica lokalne samouprave, turistička zajednica, druga pravna i fizička osoba koja obavlja ugostiteljsku djelatnost i/ili pruža usluge u turizmu, zdravstvena ustanova, trgovačko društvo koje obavlja zdravstvenu djelatnost ili privatni zdravstveni radnik, koji su dužni utvrditi i razdoblje rada turističke ambulante tijekom godine. Turistička ambulanta organizira se izvan mreže javne zdravstvene službe. Posebnim propisom o normativima i standardima za turističku ambulantu određeni su minimalni normativi i standardi u pogledu prostora, radnika i medicinsko tehničke opreme koje mora ispunjavati turistička ambulanta. Zbog potrebe osiguranja provođenja mjera zdravstvene zaštite za povećani broj korisnika zdravstvene zaštite koje se pružaju turistima, jedinica područne (regionalne) samouprave odnosno Grad Zagreb, za svaku sljedeću turističku sezonu utvrđuje minimalni broj turističkih ambulanti za svoje područje na temelju broja dolazaka turista u prethodnoj godini.
	Podpokazatelji	N/P
Metodologija izračuna pokazatelja	Pokazatelj je informacija o broju ambulanti u destinaciji, te se broj 34 izračuna pokazatelja direktno preuzima i služi kao pokazatelj.	

Učestalost mjerenja	Jednom godišnje		
	2024.	2025.	2026.
Početna vrijednost (2023.)			
0	0		

4.2. Obvezni pokazatelji održivosti koji mjere utjecaj turizma na okolišne aspekte održivosti

Turističke zajednice podatke potrebne za izračun pokazatelja održivosti destinacije prikupljaju primarno iz javno dostupnih izvora i službenih evidencija javnopravnih tijela putem integriranog informacijskog sustava turizma. Izračun obveznih i odabranih specifičnih pokazatelja te njihova vizualizacija primarno se obavlja putem integriranog informacijskog sustava turizma. Podatke koji nisu dostupni putem integriranog informacijskog sustava turizma, prikupljaju i čuvaju turističke zajednice. Ove podatke, kao i ostale podatke koji su korišteni za izračun pokazatelja, turistička zajednica dužna je dostaviti Ministarstvu u elektroničkom obliku pogodnom za strojno čitanje podataka najkasnije 30 dana prije roka za objavu vrijednosti pokazatelja. Izračun vrijednosti obveznih i odabranih specifičnih pokazatelja te njihova vizualizacija objavljuje se u pravilu u svibnju tekuće godine za prethodnu godinu.

4.2.1. UPRAVLJANJE VODNIM RESURSIMA

Tablica 16. Omjer potrošnje vode po turističkom noćenju u odnosu na prosječnu potrošnju vode po stalnom stanovniku destinacije

Pokazatelj (kod pokazatelja)	Omjer potrošnje vode po turističkom noćenju u odnosu na prosječnu potrošnju vode po stalnom stanovniku destinacije (izraženo po osobi i po noćenju) (UVR-1)
------------------------------	---

Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazatelj je omjer ukupne količine vode isporučene u smještajnim objektima destinacije u odnosu na ukupnu potrošnju vode u destinaciji, koji daje uvid u opterećenje turizma na vodni resurs destinacije.
	Opis	Ograničavajući čimbenik razvoja turizma u pojedinim destinacijama je dostupnost vode, odnosno njena nepovoljna prostorna i vremenska raspodjela, osobito u Jadranskoj Hrvatskoj te u ljetnim mjesecima, kao i gubici vode u vodoopskrbnom sustavu. Vođenje evidencije o ukupnoj finalnoj potrošnji vode dužno je provoditi i osigurati nadležno tijelo za upravljanje vodnim resursima u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave na temelju posebnog zakona kojim se uređuje upravljanje vodama.
	Podpokazatelji	N/P
Metodologija izračuna pokazatelja	<p>Pokazatelj se izračunava kao omjer (%) finalne potrošnje vode po noćenju turista (m3) u smještajnim objektima destinacije i u odnosu na potrošnju vode po stanovniku destinacije (m3). F1 – ukupna finalna potrošnja vode u kućanstvima i smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najmanjim brojem noćenja F2 – ukupna finalna potrošnja vode u kućanstvima i smještajnim objektima kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja T1 – broj ostvarenih turističkih noćenja u smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najmanjim brojem noćenja T2 – broj ostvarenih turističkih noćenja u smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja N1 – broj dana u mjesecu s najmanjim brojem turističkih noćenja (28/29/30/31) N2 – broj dana u mjesecu s najvećim brojem turističkih noćenja (28/29/30/31) S – broj stanovnika u destinaciji</p> <p>potrošnja vode po noćenju turista = $\frac{F2N1 - F1N2}{T2N1 - T1N2}$</p> <p>potrošnja vode po noćenju stanovnika = $\frac{1}{S} x = T2F1 - T1F22a$</p>	

	omjer potrošnje vode po noćenju turista i stanovnika = potrošnja vode po noćenju turista x 100 potrošnja vode po noćenju stanovnika		
Učestalost mjerenja	Svake dvije godine		
Početna vrijednost (2023.)	2024.	2025.	2026.
4.811	-3.388 Negativna vrijednost pokazatelja UVR-1 ukazuje na to da je u mjesecu s najvećim brojem turističkih noćenja ukupna potrošnja vode bila manja nego u mjesecu s manjim turističkim prometom. To znači da turizam nije glavni čimbenik potrošnje vode u destinaciji, već potrošnju prvenstveno generira stalno stanovništvo i ostale aktivnosti. Turistička sezona ne stvara značajno opterećenje na vodne resurse.		

4.2.2. GOSPODARENJE OTPADOM

Tablica 17. Omjer količine komunalnog otpada nastale po noćenju turista i količine otpada koje generira stanovništvo u destinaciji

Pokazatelj (kod pokazatelja)	Omjer količine komunalnog otpada nastale po noćenju turista i količine otpada koje generira stanovništvo u destinaciji (tone) (GO-1)	
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazatelj prati omjer količina komunalnog otpada nastalog po noćenju turista u smještaju u usporedbi s količinama otpada koje generira stanovništvo u destinaciji (tone po stanovniku, u kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja)
	Opis	Pokazateljem se prati ostvarenje veze između proizvodnje otpada u turizmu i gospodarskog rasta te uspješnost sprečavanja nastanka otpada u destinaciji. Ukazuje na okolišni aspekti rizika u turističkim destinacijama gdje nedovoljno adekvatna infrastruktura gospodarenja otpadom u kombinaciji sa povećanom turističkom aktivnosti može ugroziti konkurentnost turističke destinacije. Pokazatelj je važan za atraktivnost destinacije i u slučaju neuređenog ili preopterećenog (prekapacitiranog) sustava gospodarenja otpadom što predstavlja ograničavajući čimbenik razvoja destinacije. Noćenja turista jesu svaka registrirana noć osobe (turista) u objektu koji pruža uslugu smještaja (prijavljena noćenja u komercijalnom i nekomercijalnom smještaju u sustavu eVisitor). Komunalni otpad je miješani komunalni otpad i odvojeno sakupljeni otpad. Javna usluga sakupljanja komunalnog otpada podrazumijeva prikupljanje komunalnog otpada na području pružanja javne usluge putem spremnika od pojedinog korisnika i prijevoz i predaju tog otpada ovlaštenoj osobi za obradu takvog otpada.
	Podpokazatelji	N/P
Metodologija izračuna pokazatelja	<p>Pokazatelj se izračunava kao omjer količine otpada nastalog po noćenju turista u smještaju u odnosu na ukupne količine komunalnog otpada nastale u destinaciji u mjesecima s najnižom i najvišom turističkom aktivnosti</p> <p>F1 – ukupne količine komunalnog otpada nastalog u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najmanjim brojem noćenja (tone)</p> <p>F2 – ukupne količine komunalnog otpada nastalog u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja</p> <p>T1 – broj ostvarenih turističkih noćenja u smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najmanjim brojem noćenja</p> <p>T2 – broj ostvarenih turističkih noćenja u smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja</p> <p>S – broj stanovnika u destinaciji</p>	

	<p>N1 – broj dana u mjesecu s najmanjim brojem turističkih noćenja (28/29/30/31) N2 – broj dana u mjesecu s najvećim brojem turističkih noćenja (28/29/30/31)</p> <p>WTN – količina otpada po turističkom noćenju,</p> $WTN = \frac{F2N1 - F1N2}{T2N1 - T1N2}$ <p>WRN – količina otpada po noćenju stanovnika,</p> $WRN = \frac{1}{S} \left(\frac{T2F1 - T1F2}{T2N1 - T1N2} \right)$ <p>WT – količina otpada nastalog zbog noćenja turista u vremenskom intervalu (mjesec s najvećim brojem noćenja). Izračunava se kao umnožak broja noćenja u kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja (T2) i količine otpada po turističkom noćenju (WTN),</p> <p>WT = T2 x WTN</p> <p>WR – količina otpada od lokalnog stanovništva u destinaciji u vremenskom intervalu (mjesec s najvećim brojem noćenja). Izračunava se kao umnožak broja stanovnika (S), broja dana u kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja (N2) i količine otpada po noćenju stanovnika (WRN),</p> <p>WR = S x N2 x WRN</p> <p>omjer količine komunalnog otpada koji su proizveli turisti u komercijalnom i nekomercijalnom smještaju i lokalno stanovništvo.</p> $(Za promatrani period) = \frac{WT}{WR}$		
Učestalost mjerenja	Svake dvije godine		
Početna vrijednost (2023.)	2024.	2025.	2026.
-2,37 Negativna vrijednost pokazatelja ukazuje da turizam ne doprinosi značajno ukupnoj količini komunalnog otpada u destinaciji. Potrošnja i otpad lokalnog stanovništva imaju veći utjecaj od turističke aktivnosti.	-5,86 Negativna vrijednost pokazatelja ukazuje da turizam ne doprinosi značajno ukupnoj količini komunalnog otpada u destinaciji. Potrošnja i otpad lokalnog stanovništva imaju veći utjecaj od turističke aktivnosti.		

4.2.3. ZAŠTITA BIORAZNOLIKOSTI

Tablica 18. Udio zaštićenih područja u destinaciji u ukupnoj površini destinacije

Pokazatelj (kod pokazatelja)	Udio zaštićenih područja u destinaciji u ukupnoj površini destinacije (ukupno i pojedinačno po kategoriji zaštite) (BR-1)		
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazateljem se definira udio zaštićenih prirodnih područja (dalje u tekstu: ZPP) (kopnenih i morskih) i područja ekološke mreže Natura 2000, u ukupnoj površini destinacije (jedan ili više JLS-ova), te njihova struktura prema kategoriji zaštite.	
	Opis	Turizam zasnovan na prirodi brzo raste, a jedan od ključnih faktora za iskustvo posjetitelja je kvaliteta okoliša. Bioraznolika područja privlače turiste, posebno ona s infrastrukturom koja omogućava pristupačnost. Očuvanje kopnene i morske bioraznolikosti ključno je za očuvanje značajnih ekonomskih koristi koje države ostvaruju od turizma. Udio zaštićenih područja ukazuje na aktivnosti vezane za očuvanje bioraznolikosti te na očuvanje, obnovu i održivu upotrebu ekosustava i njihovih usluga.	
	Podpokazatelji	– udio zaštićenih prirodnih područja i područja ekološke mreže Natura 2000 u ukupnoj površini destinacije – kategorije zaštićenih prirodnih područja u destinaciji	
Metodologija izračuna pokazatelja	Pokazatelj se izračunava kao udio površina zaštićenih područja u destinaciji u odnosu na ukupnu površinu destinacije i prema kategorijama zaštite temeljem zakona kojim se uređuje zaštita 38 prirode.		
Učestalost mjerenja	Svake četiri godine		
Početna vrijednost (2023.)	2024.	2025.	2026.
0	0		

4.2.4. ODRŽIVO UPRAVLJANJE ENERGIJOM

Tablica 19. Omjer potrošnje električne energije po turističkom noćenju u odnosu na potrošnju električne energije stalnog stanovništva destinacije

Pokazatelj (kod pokazatelja)	Omjer potrošnje električne energije po turističkom noćenju u odnosu na potrošnju električne energije stalnog stanovništva destinacije (UEN-1)	
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazatelj je omjer ukupne količine električne energije po turističkom noćenju u odnosu na potrošnju električne energije stalnog stanovništva destinacije, a temelji se na sezonalnosti potrošnje.
	Opis	Ovaj pokazatelj daje uvid u opterećenje energetske infrastrukture i potrebe implementacije održivih oblika energije. S obzirom na intenzivnu potrebu za energijom tijekom visoke sezone, posebice u Jadranskoj Hrvatskoj, važno je razmotriti stvarno opterećenje.
	Podpokazatelji	N/P
Metodologija izračuna pokazatelja	<p>Pokazatelj se izračunava kao omjer finalne potrošnje el. energije po noćenju turista (kWh) u smještajnim objektima u odnosu na potrošnju el. energije po stanovniku destinacije (kWh).</p> <p>F1 – ukupna finalna potrošnja el. energije u kućanstvima i smještajnim objektima u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najmanje ostvarenim brojem noćenja F2 – ukupna finalna potrošnja el. energije kućanstvima i smještajnim objektima u destinaciji kalendarskom mjesecu s najviše ostvarenih noćenja T1 – broj ostvarenih turističkih noćenja u smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najmanjim ostvarenim brojem noćenja T2 – broj ostvarenih turističkih noćenja u smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najvećim ostvarenim brojem noćenja S – broj stanovnika u destinaciji N1 – broj dana u mjesecu s najmanjim brojem turističkih noćenja (28/29/30/31) N2 – broj dana u mjesecu s najvećim brojem turističkih noćenja (28/29/30/31)</p> <p>potrošnja električne energije po noćenju turista</p> $= \frac{F2N1 - F1N2}{T2N1 - T1N2}$ <p>potrošnja električne energije po noćenju stanovnika</p> $= \frac{1}{S} \left(\frac{T2F1 - T1F2}{T2N1 - T1N2} \right)$ <p>omjer potrošnje električne energije po noćenju turista i stanovnika</p> $= \frac{\text{potrošnja el. energije po noćenju turista}}{\text{potrošnja el. energije po noćenju stanovnika}} \times 100$	
Učestalost mjerenja	Svake četiri godine	

Početna vrijednost (2023.)	2024.	2025.	2026.
-3.598,68 Napomena: Negativan rezultat pokazatelja ukazuje na to da potrošnja električne energije u mjesecu s najvećim brojem turističkih noćenja (F2) nije veća od potrošnje u mjesecu s najmanjim brojem noćenja (F1). To znači da u ovoj destinaciji turizam ne predstavlja značajno energetska opterećenje u odnosu na potrošnju stalnog stanovništva.	-2.693,26 Napomena: Negativan rezultat pokazatelja ukazuje na to da potrošnja električne energije u mjesecu s najvećim brojem turističkih noćenja (F2) nije veća od potrošnje u mjesecu s najmanjim brojem noćenja (F1). To znači da u ovoj destinaciji turizam ne predstavlja značajno energetska opterećenje u odnosu na potrošnju stalnog stanovništva		

4.2.5. UBLAŽAVANJE I PRILAGODBA KLIMATSKIM PROMJENAMA

Tablica 20. Uspostavljen sustav za prilagodbu klimatskim promjenama i procjenu rizika

Pokazatelj (kod pokazatelja)	Uspostavljen sustav za prilagodbu klimatskim promjenama i procjenu rizika (UPK-1)	
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazateljem se utvrđuje postoji li u destinaciji sustav za prilagodbu klimatskim promjenama i procjenu rizika
	Opis	Članak 7. Pariškog sporazuma postavlja globalni cilj »poboljšanja sposobnosti prilagodbe, jačanja otpornosti i smanjenja ranjivosti na klimatske promjene«. Provedba nacionalnih i lokalnih planova prilagodbe, izgradnja kapaciteta i tehnologije te povećani financijski tokovi navedeni su kao ključni alati za provedbu aktivnosti prilagodbe. Sektor turizma je jedan od pet najranjivijih sektora na klimatske promjene. Stoga je uspostava sustava za procjenu izloženosti, otpornosti i rizika te provedbu mjera za prilagodbu klimatskim promjenama na svim razinama ključna za održivost turizma kao ključne gospodarske grane u Republici Hrvatskoj. Strategija prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj za razdoblje do 2040. godine s pogledom na 2070. godinu

		(NN 46/20) i Zakon o klimatskim promjenama i zaštiti ozonskog sloja (NN 127/19) reguliraju pitanje prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj.		
	Podpokazatelji	N/P		
Metodologija izračuna pokazatelja	Pokazatelj je informacija o tome je li destinacija donijela dokumente (strategiju i/ili plan i/ili program) te koji je napredak/udio mjera u provedbi i/ili implementiranih mjera za prilagodbu i ublažavanje klimatskih promjena i procjenu rizika – DA/NE/udio mjera u provedbi i/ili implementiranih			
Učestalost mjerenja	Svake dvije godine			
Početna vrijednost (2023.)	2024.	2025.	2026.	
NE	DA			

4.3. Obvezni pokazatelji održivosti koji mjere utjecaj turizma na ekonomske aspekte održivosti

Održivost destinacije prati se sagledavanjem kretanja trendova osnovnih pokazatelja i odabranih specifičnih pokazatelja održivosti. Održivost destinacije može se pratiti i usporedbom pojedinih pokazatelja održivosti s pokazateljima usporedivih destinacija u zemlji i/ili inozemstvu. Planom upravljanja destinacijom određuje se hoće li se i koji pokazatelji održivosti uspoređivati s pokazateljima održivosti usporedivih destinacija u zemlji i/ili inozemstvu, kao i destinacije za usporedbu.

4.3.1. TURISTIČKI PROMET

Tablica 21. Ukupan broj dolazaka turista u mjesecu s najvećim opterećenjem

Pokazatelj (kod pokazatelja)	Ukupan broj dolazaka turista u mjesecu s najvećim opterećenjem (TP-1)	
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazateljem se definira ukupan broj dolazaka turista u destinaciji u mjesecu koji se smatra glavnom turističkom sezonom temeljem broja ostvarenih noćenja što ujedno podrazumijeva i najveće opterećenje kako u kontekstu infrastrukture tako i u društvenom kontekstu.

	Opis	Priljev posjetitelja u turističku destinaciju predstavlja obvezni uzrok potrebe za upravljanjem održivošću destinacije. S obzirom na činjenicu da turizam predstavlja uglavnom sezonalnu aktivnost, ovim pokazateljem svakako valja uzeti u obzir razlike u priljevu posjetitelja unutar i van turističke sezone, pri čemu je priljev posjetitelja u periodu glavne, odnosno visoke turističke sezone najrelevantniji podatak za upravljanje održivošću destinacije.		
	Podpokazatelji	N/P		
Metodologija izračuna pokazatelja	Pokazatelj je informacija o ukupnom broju dolazaka turista u destinaciji u mjesecu s najvećim brojem ostvarenih noćenja, te se broj direktno preuzima iz sustava eVisitor i služi kao pokazatelj.			
Učestalost mjerenja	Jednom godišnje			
Početna vrijednost (2023.)	2024.	2025.	2026.	
497	598			

Tablica 22. Prosječna duljina boravka turista u destinaciji

Pokazatelj	Prosječna duljina boravka turista u destinaciji (TP-2)		
Obilježja	Definicija	Pokazateljem se definira prosječan broj noćenja koje jedan turist ostvari u destinaciji.	
	Opis	Duljina boravka, odnosno prosječan broj noćenja koje turisti ostvaruju u destinaciji se može smatrati relevantnom informacijom za upravljanje destinacijom, poglavito u kontekstu suvremenih trendova skraćivanja duljine boravka, ali i s aspekta upravljanja ljudskim potencijalima potrebnim za održavanje ujednačene razine pružanja sveobuhvatne turističke usluge što se posebno odnosi na segment smještaja.	
	Podpokazatelji	<ul style="list-style-type: none"> - Prosječna duljina boravka turista u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najvećim brojem ostvarenih turističkih noćenja - Prosječna duljina boravka turista u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najmanjim brojem ostvarenih turističkih noćenja - Prosječna duljina boravka turista u destinaciji u komercijalnom smještaju - Prosječna duljina boravka turista u destinaciji u nekomercijalnom smještaju 	
Metodologija izračuna pokazatelja	Prosječna duljina boravka turista u destinaciji = ukupan broj registriranih noćenja u destinaciji / ukupan broj dolazaka turista u destinaciju		
Učestalost mjerenja	Svake godine		
2023.	2024.	2025.	2026.
1,99	2,10		

4.3.2. POSLOVANJE GOSPODARSKIH SUBJEKATA U TURIZMU

Tablica 23. Broj zaposlenih u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane

Pokazatelj (kod pokazatelja)	Broj zaposlenih u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (PGS1)		
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazateljem se definira ukupan broj zaposlenih na mjesečnoj razini u području I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane sukladno važećoj nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti (dalje u tekstu: NKD).	
	Opis	Budući da rad predstavlja obvezni proizvodni čimbenik uslužnih djelatnosti, izravno povezan s isporukom turističkog proizvoda odnosno usluge, povećanje ili smanjenje ukupnog broja zaposlenih osoba u središnjim turističkim djelatnostima (pružanje smještaja te priprema i usluživanje hrane) može posredno ukazivati na poboljšanje odnosno pogoršanje poslovanja gospodarskih subjekata općenito u svim turističkim djelatnostima	
	Podpokazatelji	<ul style="list-style-type: none"> - Broj zaposlenih u djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane prema satima rada - Broj zaposlenih u djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane po spolu, godišnji prosjek - Prosjek broja zaposlenih u djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane u odnosu na ukupan broj zaposlenih (%) 	
Metodologija izračuna pokazatelja	Podaci se preuzimaju iz službenih administrativnih izvora.		
Učestalost mjerenja	Svake godine		
2024.	2025.	2026.	2027.
prosječno 132,8 mjesečno Prosjek udjela u ukupnom broju zaposlenih: 2,42 %			

Tablica 24 Poslovni prihod gospodarskih subjekata (obveznika poreza na dobit) u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane

Pokazatelj (kod pokazatelja)	Poslovni prihod gospodarskih subjekata (obveznika poreza na dobit) u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (PGS-2)		
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazateljem se definira poslovni prihod gospodarskih subjekata ostvaren tijekom godine u području I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane sukladno važećem NKD-u	
	Opis	Poslovni prihod izravno je povezan sa sposobnosti gospodarskih subjekata da isporuče turistički proizvod odnosno uslugu, pri čemu promjena u vremenu odnosno povećanje ili smanjenje poslovnog prihoda može ukazivati na poboljšanje odnosno pogoršanje poslovnog položaja gospodarskih subjekata uslijed internih ili eksternih razloga, ali i neizravno upućivati na položaj gospodarskih subjekata u svim turističkim djelatnostima na razini destinacije.	
	Podpokazatelji	<ul style="list-style-type: none"> – dodana vrijednost gospodarskih subjekata registriranih na području destinacije ostvarena tijekom godine – bruto dobit/gubitak gospodarskih djelatnosti registriranih na području destinacije ostvaren tijekom godine 	
Metodologija izračuna pokazatelja	Podaci će na zahtjev biti dostupni u Ministarstvu		
Učestalost mjerenja	Jednom godišnje		
Početna vrijednost (2024.)	2025.	2026.	2027.
2.994185,1			

4.4. Obvezni pokazatelji održivosti koji mjere utjecaj turizma na prostorne aspekte održivosti destinacije i organizaciju turizma

Prostorni aspekti održivosti predstavljaju temelj za racionalno upravljanje razvojem turizma unutar granica prostorne nosivosti destinacije. Korištenje prostora u turističke svrhe mora biti usklađeno s načelima prostornog planiranja, očuvanja krajobraza i integrirane valorizacije prirodne i kulturne baštine. Obvezni pokazatelji održivosti u ovom kontekstu omogućuju sustavno praćenje prostorne opterećenosti, učinkovitosti korištenja izgrađenih površina te razmjernost razvoja smještajnih kapaciteta u odnosu na prostorne resurse destinacije. Osim što služe za kvantifikaciju prostornog pritiska, ovi pokazatelji pružaju temelj za donošenje odluka koje osiguravaju uravnotežen odnos između turističke funkcije prostora, kvalitete okoliša i interesa lokalne zajednice. Organizacija turizma, promatrana kroz prizmu prostorne održivosti, zahtijeva strateški pristup koji uključuje planiranje infrastrukture, regulaciju građevinskih područja te funkcionalnu integraciju turističkih sadržaja u prostorne planove.

4.4.1. TURISTIČKA INFRASTRUKTURA

Tablica 25. Identifikacija i klasifikacija turističkih atrakcija

Pokazatelj (kod pokazatelja)	Identifikacija i klasifikacija turističkih atrakcija (TI-1)	
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazateljem se vrši identifikacija i kategorizacija turističkih resursa na području destinacije, uključujući prirodne (parkovi, rezervati, pejzaži) i kulturno-povijesne/antropogene atrakcije (povijesni lokaliteti, muzeji, spomenici, nematerijalna baština).
	Opis	Identifikacija i kategorizacija turističkih resursa ključna je za razvoj održivog turizma jer omogućava efikasno upravljanje i očuvanje prirodnih i kulturnih resursa. Pruža temelj za kreiranje ciljanih marketinških strategija koje ističu jedinstvene atribute destinacije, privlačeći time odgovarajuće turiste. Osim toga, pomaže lokalnim zajednicama da razumiju i vrednuju svoju baštinu, potičući lokalno sudjelovanje i osvještavanje važnosti očuvanja tih resursa za buduće generacije.

	<p>Podpokazatelji</p> <ul style="list-style-type: none"> - popisi kulturnih dobara (opcionalno, uključujući procjenu i naznaku ranjivosti) - identifikacija i popisivanje nematerijalne kulturne baštine - popis lokaliteta i dobara prirodne baštine s naznakom vrste, stanja očuvanja i ranjivosti.
Metodologija izračuna pokazatelja	
Učestalost mjerenja	Jednom godišnje
Početna vrijednost (2023.)	
<p>Popis i vrsta zaštićenih kulturnih dobara</p>	<p>Nepokretna arheološka dobra:</p> <p>Arheološko nalazište <i>Stari grad Ivanec</i> (Z-7562) Utvrda <i>Gradišće na Cukovcu</i>, Gačice (Z-5839)</p> <p>Sakralna i stambena nepokretna dobra:</p> <p>Crkva <i>Blažene Djevice Marije</i>, Radovan (Z-1096) Crkva <i>sv. Duha</i>, Prigorec (Z-1095) Crkva <i>sv. Margarete i kurija župnog dvora</i>, Margečan (Z-1088) Crkva <i>sv. Marije Magdalene i kurija – župni dvor</i>, Ivanec (Z-1081) Kurija <i>Cerje Tužno</i> (Z-7000)</p> <p>Nematerijalna kulturna dobra:</p> <p>Tradicijske vještine izrade predmeta od prirodnih materijala (rogoz, slama, komušina) – više naselja (Z-7449) Tradicijsko lončarstvo sjeverozapadne Hrvatske – više naselja (Z-3618)</p>
<p>Popis i vrsta kulturnih dobara nacionalnog značaja</p>	
<p>Popis i vrsta preventivno zaštićenih dobara</p>	

<p>Popis i kategorija zaštićenih prirodnih područja u RH</p>	<p>Vršni dio Ivančice</p> <p>Područje vršnog dijela Ivančice sastavni je dio ekološke mreže Natura 2000. To je područje značajno za očuvanje brojnih vrsta i stanišnih tipova (žuti mukač, alpinska strizibuba, velika sasa, kaćuni i druge).</p> <p>Livade uz Bednju II</p> <p>Područje uz tok rijeke Bednje (Lepoglava – Ivanec – Stažnjevec - Margečan) sastavni je dio ekološke mreže Natura 2000. To je područje značajno za očuvanje vrsta (leptiri) i stanišnih tipova.</p>
2024	
<p>Popis i vrsta zaštićenih kulturnih dobara</p>	<p>Nepokretna arheološka dobra:</p> <p>Arheološko nalazište <i>Stari grad Ivanec</i> (Z-7562)</p> <p>Utvrda <i>Gradišće na Cukovcu</i>, Gačice (Z-5839)</p> <p>Sakralna i stambena nepokretna dobra:</p> <p>Crkva <i>Blažene Djevice Marije</i>, Radovan (Z-1096)</p> <p>Crkva <i>sv. Duha</i>, Prigorec (Z-1095)</p> <p>Crkva <i>sv. Margarete i kurija župnog dvora</i>, Margečan (Z-1088)</p> <p>Crkva <i>sv. Marije Magdalene i kurija – župni dvor</i>, Ivanec (Z-1081)</p> <p>Kurija <i>Cerje Tužno</i> (Z-7000)</p> <p>Nematerijalna kulturna dobra:</p> <p>Tradicijske vještine izrade predmeta od prirodnih materijala (rogoz, slama, komušina) – više naselja (Z-7449)</p> <p>Tradicijsko lončarstvo sjeverozapadne Hrvatske – više naselja (Z-3618)</p>
<p>Popis i vrsta kulturnih dobara nacionalnog značaja</p>	
<p>Popis i vrsta preventivno zaštićenih dobara</p>	

Popis i kategorija zaštićenih prirodnih područja u RH	<p>Vršni dio Ivančice</p> <p>Područje vršnog dijela Ivančice sastavni je dio ekološke mreže Natura 2000. To je područje značajno za očuvanje brojnih vrsta i stanišnih tipova (žuti mukač, alpinska strizibuba, velika sasa, kaćuni i druge).</p> <p>Livade uz Bednju II</p> <p>Područje uz tok rijeke Bednje (Lepoglava – Ivanec – Stažnjevec - Margečan) sastavni je dio ekološke mreže Natura 2000. To je područje značajno za očuvanje vrsta (leptiri) i stanišnih tipova.</p>
2025	
Popis i vrsta zaštićenih kulturnih dobara	
Popis i vrsta kulturnih dobara nacionalnog značaja	
Popis i vrsta preventivno zaštićenih dobara	
Popis i kategorija zaštićenih prirodnih područja u RH	
2026	
Popis i vrsta zaštićenih kulturnih dobara	
Popis i vrsta kulturnih dobara nacionalnog značaja	
Popis i vrsta preventivno zaštićenih dobara	
Popis i kategorija zaštićenih prirodnih područja u RH	

4.4.2. ODRŽIVO UPRAVLJANJE DESTINACIJOM

Tablica 26. Status implementacije aktivnosti iz plana upravljanja destinacijom

Pokazatelj (kod pokazatelja)	Status implementacije aktivnosti iz plana upravljanja destinacijom (OUD -1)		
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazatelj je definiran kao praćenje statusa implementacije Plana upravljanja, pri čemu je polazište terminski plan aktivnosti i njihove implementacije.	
	Opis	Postojanje Plana upravljanja preduvjet je destinacijskog razvoja za sva odredišta u Hrvatskoj, stoga je uspješna implementacija aktivnosti iz Plana polazište za održivo upravljanje destinacijom, te praćenja stanja upravljačkih aktivnosti.	
	Podpokazatelji	<ul style="list-style-type: none"> – Objavljeni dokument strategije i/ili akcijskog plana destinacije – Strategija/plan su jasno vidljivi i dostupni online – Udio implementiranih aktivnosti iz plana (Implementirana aktivnost je aktivnost koja je u potpunosti provedena, završena, te postoje informacije u učinku iste) 	
Metodologija izračuna pokazatelja	$\frac{\text{Omjer implementiranih aktivnosti}}{\text{ukupni broj aktivnosti definiranih Planom}} \times 100$ <p>Implementirane aktivnosti su one koje su u potpunosti završene, te za njih postoje mjerljivi rezultati provedbe.</p>		
Učestalost mjerenja	Jednom godišnje		
Početna vrijednost (2025)	2026.	2027.	2028.

4.4.3. ODRŽIVO UPRAVLJANJE PROSTOROM

Tablica 27. Broj ostvarenih noćenja u smještajnim objektima destinacije po hektaru izrađenog građevinskog područja JLS

Pokazatelj (kod pokazatelja)	Broj ostvarenih noćenja u smještajnim objektima destinacije po hektaru izrađenog građevinskog područja JLS (OUP-1)	
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazateljem se definira ukupan broj ostvarenih noćenja u smještaju destinacije unutar godine dana po izgrađenom hektaru zona stambene i ugostiteljsko-turističke namjene.
	Opis	S obzirom da se turistička aktivnost može gotovo isključivo odvijati u zonama stanovanja (S) i zonama mješovite namjene (M1), te u zonama predviđenima za odvijanje ugostiteljsko-turističke namjene (T), sve druge građevinske zone nisu uključene u analizu. Nadalje, pritisak koji proizlazi iz korištenja prostora može se isključivo evidentirati kao pritisak na već izgrađena područja, te stoga u izračun ne ulaze planirana(neizgrađena) područja. U konačnici pritisak bi bilo poželjno evidentirati na godišnjoj razini, ali i na razini tromjesečja, da bi se utvrdilo pritisak u najopterećenijem dijelu godine.
	Podpokazatelji	N/P
Metodologija izračuna pokazatelja	<p>TN – broj turističkih noćenja unutar destinacije ostvarenih u jednoj godini</p> <p>PS – površina izgrađenog građevinskog zemljišta u zonama stanovanja (ha)</p> <p>PM – površina izgrađenog građevinskog zemljišta u zonama mješovite namjene (pretežito stambene namjene) (ha)</p> <p>PT – površina izgrađenog građevinskog zemljišta u zonama predviđenim za odvijanje ugostiteljsko-turističke aktivnosti</p> <p>– broj turističkih noćenja u komercijalnom i nekomercijalnom smještaju po izgrađenoj građevinskoj površini</p> $= \frac{TN}{PS + PM + PT}$	
Učestalost mjerenja	Svake dvije godine	

Početna vrijednost (2023.)	2025.	2027.	2029.
4,026			

5. RAZVOJNI SMJER S MJERAMA I AKTIVNOSTIMA

Utvrđivanje razvojnog smjera predstavlja ključnu stratešku komponentu plana upravljanja destinacijom, kojom se definira dugoročna vizija i operativni okvir za održiv razvoj turizma. Nakon provedene sveobuhvatne analize stanja i evaluacije pokazatelja održivosti, razvojni smjer oblikuje se kao sinteza postojećih izazova, potencijala i potreba destinacije. On mora biti usklađen s postojećim strateškim, prostornim i sektorskim dokumentima te utemeljen na stvarnim kapacitetima i lokalnim specifičnostima.

Utvrđivanje razvojnog smjera predstavlja temeljnu stratešku funkciju u procesu upravljanja destinacijom, kojom se usmjerava njezin dugoročni razvoj u skladu s načelima održivosti. U suvremenim uvjetima, turizam se promatra kao višedimenzionalna pojava koja nadilazi isključivo ekonomske kategorije te obuhvaća i snažne sociokulturne, prostorne i ekološke implikacije. Kao takav, zahtijeva sveobuhvatan i transverzalni pristup planiranju, temeljen na analizi stanja, pokazateljima održivosti te uvažavanju lokalnih specifičnosti i globalnih trendova.

Posebnu važnost u definiranju razvojnog smjera imaju društveni aspekti turizma. Turističke aktivnosti ne odvijaju se izolirano, već u kontekstu svakodnevnog života lokalnih zajednica, gdje dolazi do intenzivne interakcije između turista i rezidenata. Ove interakcije proizvode niz društveno-kulturnih učinaka koji mogu imati kako pozitivne, tako i negativne implikacije po vrijednosne sustave, društvenu koheziju i lokalni identitet. Stoga planiranje razvoja turizma mora uključivati mehanizme za poticanje pozitivnih učinaka – poput revitalizacije kulturne baštine, međukulturne tolerancije i sudioničkog upravljanja – uz istodobnu kontrolu i smanjenje mogućih negativnih posljedica.

U slučajevima kada strateški dokumenti više razine ne definiraju konkretne ciljeve razvoja turizma, plan upravljanja destinacijom preuzima tu ulogu. Definirani razvojni smjer mora uključivati realne, mjerljive i vremenski određene ciljeve te odgovarajuće mjere i aktivnosti koje se odnose na razvoj infrastrukture, digitalne i zelene tranzicije, tržišno pozicioniranje, upravljačke kapacitete, valorizaciju resursa i kvalitetu života u destinaciji. Takav sveobuhvatan pristup omogućuje održivo usmjeravanje turističkog razvoja, osnažuje lokalne zajednice i doprinosi otpornosti destinacije u uvjetima stalnih društveno-gospodarskih promjena.

5.1. SWOT analiza

Ovim kvalitativnim analitičkim alatom definiraju se ključni faktori koji utječu na razvoj turizma u gradu Ivancu, a dijele se na snage, slabosti, prilike i prijetnje. Snage i slabosti odnose se na trenutačno stanje turizma i na ono na što Grad Ivanec može samostalno utjecati, dok se prilike i prijetnje odnose na buduće okolnosti na koje se ne može izravno utjecati.

Na temelju ove analize definiraju se strateške konkurentske prednosti koje mogu pomoći Ivancu u jačanju svoje pozicije na turističkom tržištu i smanjenju utjecaja strateških nedostataka. Prilikom provedbe SWOT analize sagledana je turistička ponuda i značajke konkurentskog okruženja te su analizirana područja utjecaja: upravljanje i organizacija, turističke atrakcije, infrastruktura, razvijenost turističkog sektora te ljudski potencijali.

SNAGE

Povoljan geografski položaj- blizina glavnih prometnih pravaca i granica (Zagreb, Graz, Beč)
 Prirodne ljepote i atraktivni krajolici
 Kulturno-povijesna baština visoke vrijednosti
 Rast broja smještajnih kapaciteta i noćenja- osobito u objektima u domaćinstvu
 Dovoljan broj privatnih smještajnih kapaciteta- fleksibilna i raznolika ponuda prilagođena individualnim gostima
 Tradicionalne manifestacije i događanja
 Sigurnost destinacije
 Postojanje turističke infrastrukture za aktivni turizam (planinarske i biciklističke staze, vidikovci)
 Postojanje nalazišta gline
 Dostupnost osobama s invaliditetom- ulaganja u inkluzivnu infrastrukturu
 Ulaganja u turistički sektor- aktivnosti usmjerene na jačanje kvalitete i sadržaja turističke ponude
 Inicijativa proglašenja Ivančice parkom prirode- jačanje imidža održive destinacije
 Potencijal za brendiranje autohtonih proizvoda primjer: „Ivanečki štruklji“ kao nositelj gastronomske

SLABOSTI

Nerazvijena marketinška strategija i nedostatak brendiranja destinacije - ograničena vidljivost na nacionalnom i međunarodnom tržištu
 Slaba gastronomska ponuda - lokalna kuhinja nedovoljno integrirana u turističke proizvode
 Nespremnost dijela kulturnih i prirodnih resursa za turističku valorizaciju - posebice rudarska baština koja je nedovoljno interpretirana i dostupna.
 Sezonalnost turističkih aktivnosti
 Nedostatak turističkih vodiča i stručnog osoblja u turizmu
 Nedostatna integracija turističkih atrakcija i nedostatak sadržaja temeljenih na iskustvenom turizmu- turistička ponuda nije objedinjena u tematski i emocionalno zaokružen doživljaj
 Nedostatno upravljanje i zaštita prirodnih resursa- potreba za održivijim pristupom turističkom razvoju
 Niska iskorištenost postojećih smještajnih kapaciteta- potencijal ostaje neostvaren zbog neujednačene potražnje.

Provedba edukativnih programa za turističke djelatnike- jačanje kompetencija i profesionalizacija sektora	
<p>PRILIKE</p> <p>Mogućnost korištenja EU fondova za razvoj turizma, infrastrukture i obrazovanja</p> <p>Razvoj selektivnih oblika turizma s naglaskom na outdoor aktivnosti poput planinarenja i biciklizma, te na valorizaciju lokalne gastronomske ponude kao autentičnog doživljaja destinacije</p> <p>Diversifikacija turističke ponude- Kroz razvoj tematskih tura, digitalnih vodiča, interpretacijskih centara i iskustvenih programa.</p> <p>Uključivanje u regionalne i nacionalne turističke itinerare</p> <p>Rastući interes za održivi i ruralni turizam</p> <p>Porast potražnje za zdravim i aktivnim načinom života</p> <p>Povećanje interesa za održivi i ruralni turizam i povećana potražnja za zdravim i aktivnim načinom života</p> <p>Jačanje javno-privatnih partnerstava u turističkom sektoru</p>	<p>PRIJETNJE</p> <p>Demografski pad i iseljavanje mladog stanovništva- dugoročno smanjenje dostupne kvalificirane radne snage te slabljenje društvene i ekonomske strukture lokalne zajednice</p> <p>Potencijalni negativni utjecaji masovnog turizma na lokalnu zajednicu i okoliš</p> <p>Nedovoljna razvijena suradnja između javnog i privatnog sektora- često izostaje zajedničko planiranje, koordinacija aktivnosti i razmjena informacija, što usporava razvoj i provedbu zajedničkih projekata</p> <p>Ovisnost o pojedinim emitivnim tržištima i osjetljivost na globalne ekonomske krize</p> <p>Nedostatak ciljanih poticaja i financijskih instrumenata za mala poduzeća i obiteljska gospodarstva u turizmu</p> <p>Slaba koordinacija i umreženost između ključnih aktera (turističke zajednice, lokalne samouprave, pružatelja usluga, udruga), što dovodi do raspršenosti aktivnosti i manjka zajedničkog nastupa na tržištu</p>

5.1.1. ANALIZA TRŽIŠTA

Prema rezultatima nacionalnog istraživanja turističke potražnje *TOMAS Hrvatska 2022./2023.*, koje je proveo Institut za turizam, uočeni su relevantni obrasci ponašanja i demografske karakteristike posjetitelja na području Hrvatske. Istraživanje, provedeno u razdoblju od lipnja 2022. do lipnja 2023. godine na reprezentativnom uzorku od 14.632 ispitanika iz 148 destinacija, obuhvatilo je i domaće goste te posjetitelje s ključnih međunarodnih tržišta.

Dobna struktura posjetitelja pokazuje da turisti srednje dobi (30–49 godina) čine većinu, dok je manji udio starijih od 50 te mlađih od 30 godina. Prosječna dob gostiju iznosi oko 42 godine. Obrazovna struktura ukazuje na visoku razinu formalnog obrazovanja – više od 40% turista ima završen fakultet, a ta skupina prevladava među korisnicima hotela viših kategorija. Gosti s višim primanjima (iznad 3.000

aura mjesečno po kućanstvu) posebno su zastupljeni među turistima iz zapadne i sjeverne Europe (Belgija, Nizozemska, Skandinavija, Švicarska) te Sjedinjenih Američkih Država.

U kontekstu Ivanca, turistički profil odražava specifične interese i motivacije – ponajprije ljubav prema prirodi, outdoor aktivnostima i lokalnoj kulturi. Posjetitelji najčešće sudjeluju u aktivnostima poput planinarenja, biciklizma, paraglidinga i posjeta lokalnim manifestacijama (npr. 24 sata Ivančice). Dodatni potencijal leži u razvoju agroturizma, eno-gastronomske ponude i kulturno-tematskih sadržaja.

Dominantan oblik prijevoza ostaje automobil, što je u skladu s prometnom dostupnošću regije – preko 80% turista u Hrvatsku dolazi vlastitim vozilom. Također, većina gostiju svoj smještaj rezervira putem digitalnih kanala i online platformi, što potvrđuje važnost ulaganja u digitalni marketing, internetsku vidljivost i kvalitetnu prisutnost na tržištu.

Za snažniji tržišni iskorak Ivanca kao destinacije ključno je unapređenje infrastrukture, povećanje raznolikosti i kvalitete smještajnih kapaciteta, širenje ponude izvan glavne turističke sezone te jačanje promocije putem digitalnih alata. Praćenje tržišnih trendova i prilagodba potrebama suvremenih putnika omogućit će Ivancu da se diferencira na domaćem i inozemnom tržištu te izgradi prepoznatljiv identitet u skladu s vlastitim potencijalima.

5.1.2. ANALIZA CILJNIH TRŽIŠTA

Uspješan razvoj turizma zahtijeva jasno definiranje ciljnog tržišta, odnosno razumijevanje tko su korisnici turističkih proizvoda i usluga destinacije te na koji način im se može najbolje pristupiti. Temelj ciljnog marketinga čini sposobnost da se specifični proizvodi ponude onim skupinama potrošača koje za njih iskazuju konkretne interese i potrebe.

Strategija ciljnog tržišta obuhvaća tri ključna koraka:

1. Segmentacija tržišta, kojom se tržište dijeli na skupine posjetitelja sa sličnim obilježjima i ponašanjima – primjerice prema demografskim, geografskim, motivacijskim ili ponašajnim kriterijima
2. Izbor ciljnog tržišta, gdje se iz postojećih segmenata odabiru oni s najvećim razvojnim potencijalom i usklađenošću s ponudom destinacije
3. Pozicioniranje, kojim se turistički proizvod usmjerava prema ciljanom segmentu na način da se istaknu njegove konkurentske prednosti, jedinstvenost i vrijednosti koje odražavaju specifičnosti destinacije.

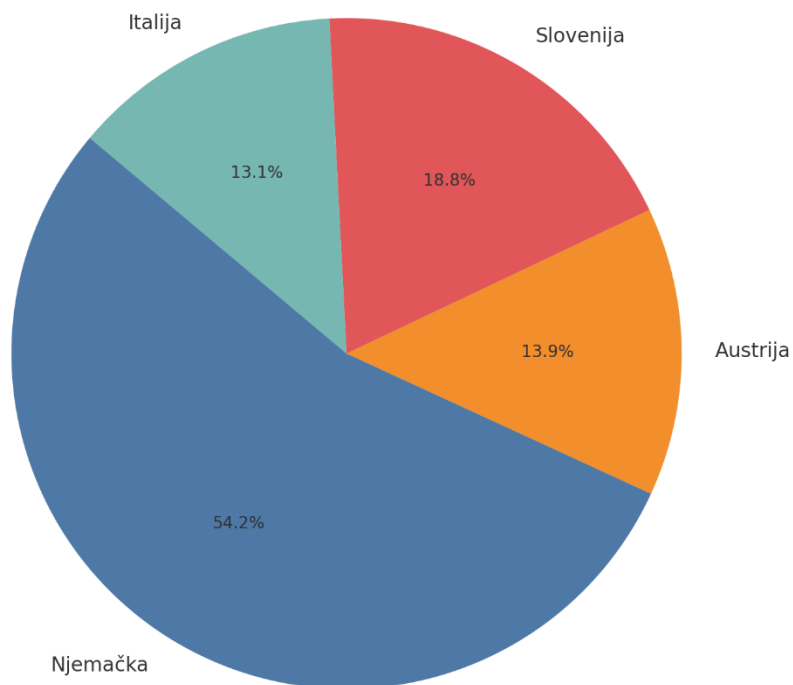
U današnjem visoko konkurentnom turističkom okruženju, pozicioniranje destinacije mora biti jasno, diferencirano i emocionalno relevantno. Kako bi Ivanec bio prepoznat kao poželjna destinacija za

određene profile posjetitelja, nužno je definirati njegovu sadašnju poziciju na tržištu, postaviti željenu poziciju te izgraditi komunikacijsku strategiju koja će tu percepciju prenijeti ciljnim skupinama i partnerima.

Odabir ciljnih tržišta Ivanca temelji se na postojećoj ponudi, razvojnim ciljevima do 2029. godine i aktualnim tržišnim trendovima. Fokus je na geografskim tržištima u blizini – prvenstveno Njemačkoj, Austriji, Sloveniji i Italiji – odakle turisti najčešće dolaze osobnim vozilima. Ta tržišta karakteriziraju mobilni, aktivni putnici koji cijene prirodu, rekreaciju, kulturne sadržaje i autentična lokalna iskustva.

Prema podacima za 2024. godinu, na razini Varaždinske županije najveći udio noćenja ostvarili su turisti s tih tržišta, dok se udio domaćih posjetitelja također povećava. Ivanec, sa svojim potencijalima u aktivnom, ruralnom i kulturnom turizmu, posebno je privlačan za goste iz urbanih sredina koji traže odmor u prirodi, mogućnost rekreacije i susret s lokalnim načinom života.

Slika 11. Grafički prikaz-Udio noćenja po tržištima u 2024. godini – Varaždinska županija

Izvor: eVisitor

Grafikon prikazuje broj turističkih noćenja ostvarenih na području Varaždinske županije u 2024. godini, raspoređenih prema zemlji podrijetla gostiju. Najveći udio i dalje zauzimaju domaći turisti, s ukupno 127.930 noćenja, što potvrđuje važnost domaćeg tržišta u strukturi turističke potražnje.

Među inozemnim posjetiteljima prednjače gosti iz Njemačke (28.004 noćenja), koji u kontinuitetu predstavljaju najvažnije emitivno strano tržište. Slijede turisti iz Poljske (12.084), Slovenije (9.693), Austrije (7.179) i Italije (6.747), što potvrđuje važnost regionalnih tržišta srednje Europe – osobito onih s visokim stupnjem mobilnosti i interesom za prirodu, aktivni odmor i kulturnu baštinu.

Manji, ali i dalje značajan broj noćenja ostvaruju i turisti iz Slovačke, Nizozemske, Češke, Mađarske, Bosne i Hercegovine te Srbije. U kategoriji „Ostali“ objedinjena su tržišta s manjim pojedinačnim udjelima.

Podaci jasno ukazuju na potencijal tržišta na koja se Grad Ivanec već strateški usmjerava – mobilne, srednje platežne i kulturološki osviještene goste iz susjednih i zapadnoeuropskih zemalja. Takva ciljana orijentacija, uz komplementarnu ponudu i infrastrukturne prilagodbe, može osigurati daljnji rast turističke prepoznatljivosti i konkurentnosti Ivanca unutar županije i šire.

U nastavku se definiraju prioritetna ciljana tržišta uz prikaz njihovih ključnih potreba, interesa i očekivanja, što će poslužiti kao osnova za oblikovanje ponude, promociju i ulaganja u turističku infrastrukturu Ivanca.

Tablica 28. Interesne skupine Grada Ivanca

INTERESNE SKUPINE	KORISNICI	OPIS POTREBA
LJUBITELJI PRIRODE I PLANINARENJA	<ul style="list-style-type: none"> • Srednja dob (36-54 godine) • Mlađi planinari i outdoor entuzijasti (25-35 godina) 	Ivanec kao planinarsko središte privlači ljubitelje prirode i avanturiste, posebno na Ivančicu – najvišu goru sjeverne Hrvatske. Ova skupina traži označene planinarske staze, sigurnosnu infrastrukturu, odmorišta i vidikovce. Preferiraju smještaj u planinarskim domovima, eko-kućama i ruralnim gospodarstvima te uživaju u tradicionalnoj gastronomiji.
AVANTURISTI I LJUBITELJI SPORTA NA OTVORENOM	<ul style="list-style-type: none"> • Biciklisti i trail trkači (25-45 godina) • Obitelji s djecom koje vole aktivnosti u prirodi 	Traže sportske sadržaje, biciklističke i trekking staze (npr. MTB rute oko Ivančice), adrenalinske aktivnosti poput paraglidinga, speleoloških istraživanja i penjanja. Važna im je dobra infrastruktura, iznajmljivanje sportske opreme i organizirane outdoor ture. Preferiraju smještaj s dodanim sportskim sadržajima i wellnessom.
	<ul style="list-style-type: none"> • Stariji parovi (50-65 godina) 	Ova skupina posjećuje Ivanec zbog bogate povijesne baštine, poput Dvorca Opeka i tradicionalnih rudarskih

TURISTI KULTURNIH INTERESA	<ul style="list-style-type: none"> • Visokoobrazovani individualci zainteresirani za povijest i tradiciju 	<p>lokaliteta. Cijene muzejske i etnografske sadržaje te žele sudjelovati u interpretacijskim turama koje povezuju prošlost i sadašnjost Ivanca. Očekuju kulturne manifestacije, tematske rute i vođene ture.</p>
GASTRONOMI I LJUBITELJI LOKALNIH PROIZVODA	<ul style="list-style-type: none"> • Zrela dob (50-65 godina) • Parovi i skupine prijatelja koji istražuju autohtonu gastronomiju 	<p>Zainteresirani su za lokalne proizvode, posebno domaće sireve, med, bučino ulje i jela tradicionalne zagorske kuhinje. Očekuju vinske ture, gastro manifestacije te priliku za kupovinu domaćih proizvoda izravno od proizvođača. Preferiraju restorane s naglaskom na lokalnu tradiciju i autentično iskustvo.</p>
JEDNODNEVNI IZLETNICI	<ul style="list-style-type: none"> • Posjetitelji iz Varaždina, Zagreba, Međimurja i Slovenije (30-60 godina) 	<p>Dolaze u Ivanec radi prirodnih ljepota, jednodnevnih izleta, kulturnih događanja i sezonskih festivala. Najčešće posjećuju Ivanec za vrijeme Dana Grada Ivanca, Adventa i biciklističkih maratona. Očekuju dobru infrastrukturu za kratke boravke – kvalitetne restorane, info punktove i suvenirnice.</p>
OBITELJI S DJECOM	<ul style="list-style-type: none"> • Roditelji (30-45 godina) s djecom u dobi od 5 do 15 godina 	<p>Traže sigurnu, prilagođenu infrastrukturu za djecu – dječja igrališta, edukativne staze, farmu s domaćim životinjama i interaktivne radionice. Posebno ih zanimaju prirodne atrakcije, kao i dječji programi tijekom manifestacija. Preferiraju smještaj prilagođen obiteljima, s dodatnim sadržajima za djecu.</p>

Razumijevanje potreba i očekivanja različitih interesnih skupina omogućuje Ivancu da preciznije usmjeri razvojne, infrastrukturne i marketinške aktivnosti. Pristup temeljen na segmentaciji tržišta i profiliranju korisnika osigurava ne samo relevantnost ponude, već i veću učinkovitost ulaganja. Jasno definirane ciljne skupine, kao što su ljubitelji prirode, kulturni turisti, obitelji s djecom i jednodnevni izletnici, omogućuju oblikovanje specifičnih proizvoda i doživljaja koji odgovaraju njihovim motivacijama i stilovima putovanja.

U konačnici, ovakav pristup doprinosi stvaranju konkurentnog identiteta Ivanca na turističkom tržištu, jača lojalnost posjetitelja te osigurava dugoročnu održivost i ravnotežu između gospodarskog rasta i kvalitete života lokalne zajednice.

5.2. Identificiranje općih načela i ciljeva turizma

Ciljevi razvoja turizma Ivanca definirani su ovim Planom upravljanja destinacijom, a proizlaze iz provedene analize stanja, SWOT analize te vizije Ivanca kao održive, autentične i prepoznatljive turističke destinacije.

Tablica 29. Tablični prikaz ciljeva i mjera turizma grada Ivanca

Strateški cilj	Mjere	Primjeri aktivnosti
1. Održivo upravljanje prirodnim resursima i posjetiteljima	Upravljačka struktura posvećena održivom razvoju turizma Praćenje posjetitelja i utjecaja na turizam Sustav upravljanja posjetiteljima Monitoring i izvještavanje	Formiranje tima, edukacije, operativni plan djelovanja, sustavi mjerenja, analiza kapaciteta, baza podataka, uključivanje dionika, redovito izvještavanje, terenski monitoring, informativne table, edukativne kampanje, suradnja sa školama i udrugama
2. Razvoj integrirane i prepoznatljive ponude iskustvenog turizma	Unaprijediti gastronomsku ponudu Razvoj keramičarstva (glina) Razvoj outdoor turizma Kulturna i povijesna baština Promocija i brendiranje	Umrežavanje OPG-ova, storytelling, radionice, suradnja s obrtnicima, staze, ture, vodiči, digitalna interpretacija, web platforma, kalendar događanja
3. Razvoj i unapređenje zelene infrastrukture za održiv boravak i kvalitetu života	Unapređenje pristupačnosti Razvoj zelenih turističkih atrakcija	Uređenje šetnica, biciklističkih staza, odmorišta i pristupnih točaka, signalizacija, digitalni vodiči, multifunkcionalni prostori

Turizam u Ivanču, iako još u razvojnim fazama, sve se jasnije profilira kao značajna dopunska gospodarska djelatnost, s potencijalom da u narednim godinama preraste u strateški važan sektor lokalne ekonomije. Grad raspolaže vrijednim prirodnim i kulturnim resursima – od planinskog masiva Ivančice, rekreativnih zona i dobro razvijene mreže biciklističkih i pješačkih staza, do povijesne i etnografske baštine te tradicionalnih manifestacija.

Iako turizam trenutačno ne pridonosi značajno bruto dodanoj vrijednosti Varaždinske županije – gdje prevladavaju industrijski i prerađivački sektori – pokazatelji upućuju na pozitivan trend. U 2024. godini ostvareno je gotovo 6.000 noćenja, pri čemu dominiraju strani posjetitelji, dok udio domaćih turista

kontinuirano raste. Osobito se ističe porast noćenja u objektima u domaćinstvu i kućama za odmor, što ukazuje na rastuću potražnju za autentičnim, održivim oblicima smještaja.

Turizam ima višestruku vrijednost za lokalnu zajednicu. Osim izravnih gospodarskih učinaka (prihodi od smještaja, ugostiteljstva i turističkih atrakcija), njegov utjecaj vidljiv je i u stvaranju radnih mjesta, razvoju infrastrukture te jačanju mikro i malih poduzetnika. Dodatno, turizam može značajno doprinijeti očuvanju prirodnih i kulturnih resursa te jačanju identiteta i ponosa lokalne zajednice.

S obzirom na osjetljivost prostornih i kulturnih vrijednosti te nužnost odgovornog upravljanja resursima, razvoj turizma u Ivancu mora biti usmjeren prema održivosti i uključivosti. Načela razvoja definirana su u skladu s nacionalnim smjernicama, Zakonom o turizmu te lokalnim strateškim dokumentima.

Temeljna načela razvoja turizma u Ivancu:

1. Načelo održivosti
2. Načelo kvalitete
3. Načelo pristupačnosti
4. Načelo zadovoljstva
5. Načelo sigurnosti

Temelj razvoja turizma u Ivancu čini jasno definirani skup načela koja osiguravaju dugoročnu održivost, konkurentnost i uključivost destinacije. Prvo i ključno načelo jest održivost, koja se promatra kroz tri dimenzije: okolišnu, društvenu i ekonomsku. Okolišna komponenta uključuje očuvanje Ivančice i njenih prirodnih resursa, uz primjenu odgovornog prostornog planiranja i zelene infrastrukture. Društveni aspekt naglašava važnost aktivnog sudjelovanja lokalnog stanovništva i očuvanja autentičnog identiteta prostora, dok se ekonomska održivost ogleda u poticanju malog poduzetništva i stvaranju stabilne lokalne vrijednosti kroz turizam.

Drugo načelo odnosi se na kvalitetu, s posebnim naglaskom na podizanje standarda smještajnih kapaciteta, ugostiteljskih usluga i opće turističke ponude. Kroz edukaciju djelatnika i razvoj tematskih doživljaja poput interpretacijskih ruta i eno-gastro ponude, Ivanec teži profiliranju kao destinacija autentičnih i sadržajno bogatih iskustava.

Pristupačnost, kao treće načelo, podrazumijeva jednaku dostupnost turističkih sadržaja svim skupinama posjetitelja, uključujući osobe s invaliditetom. Istovremeno, fokus je na digitalnoj transformaciji kroz razvoj mobilnih aplikacija, QR kodova, višejezičnih vodiča i više kanalne komunikacije s korisnicima.

Načelo zadovoljstva naglašava važnost stalnog praćenja i evaluacije doživljaja posjetitelja, ali i percepcije turizma među lokalnim stanovništvom. Turizam u Ivancu mora doprinijeti ne samo atraktivnosti destinacije već i kvaliteti svakodnevnog života građana, potičući zajedništvo i socijalnu uključenost.

Konačno, načelo sigurnosti uključuje fizičku i zdravstvenu sigurnost posjetitelja u planinskim i rekreativnim zonama, ali i zaštitu osobnih podataka u digitalnom okruženju. Plan predviđa i pripremu za krizne situacije, čime se povećava ukupna otpornost destinacije.

Zajedno, ova načela čine vrijednosni okvir koji usmjerava budući razvoj turizma u Ivancu prema održivoj, inkluzivnoj i kvalitetnoj destinaciji, utemeljenoj na ravnoteži gospodarskih, društvenih i ekoloških interesa.

U okviru institucionalnog okvira, Turistička zajednica Grada Ivanca djeluje kao nositelj i koordinator razvoja turizma te ima ključnu ulogu u povezivanju dionika i provedbi marketinških i razvojnih aktivnosti. Uspjeh provedbe Plana upravljanja destinacijom ovisi o sinergiji svih sektora: javnog, privatnog i civilnog. Samo koordiniran i usmjeren pristup svih dionika može rezultirati održivim i kvalitetnim razvojem destinacije.

Kako bi se ostvarila vizija Ivanca kao održive i prepoznatljive turističke destinacije, definirani su strateški ciljevi koji usmjeravaju sve daljnje mjere i aktivnosti. Ti ciljevi proizlaze iz temeljne vizije razvoja, lokalnih specifičnosti te potreba zajednice i tržišta. Svaki cilj doprinosi uspostavi ravnoteže između očuvanja prirodnih resursa, poboljšanja kvalitete života lokalnog stanovništva i pružanja autentičnog doživljaja posjetiteljima.

Strateški cilj 1: Održivo upravljanje prirodnim resursima i posjetiteljima / Održivo upravljanje turističkim prometom

Uspostaviti održive i odgovorne modele upravljanja prirodnim prostorima grada Ivanca – posebno Ivančice i okolnih područja – kroz jačanje kapaciteta lokalnih dionika, upravljanje posjetiteljskim pritiscima i primjenu instrumenata zaštite i kontrole, kako bi se očuvala prirodna vrijednost prostora i poboljšalo iskustvo boravka. Ovaj cilj usmjeren je na očuvanje Ivančice i drugih vrijednih prirodnih područja kroz odgovorno upravljanje i regulaciju turističkog prometa. Fokus je na

- uspostavi upravljačke strukture posvećene održivom razvoju turizma (formiranje i edukacija Zelenog tima, uključivanje dionika)
- praćenju posjetitelja i utjecaja na turizam (analiza opterećenja Ivančice, praćenje zadovoljstva, javno izvještavanje)
- uređenju i signalizaciji prostora kako bi se upravljalo prostornim pritiscima

Ključno je postići ravnotežu između korištenja i očuvanja prirode te osigurati da posjet Ivančici i sličnim lokacijama bude iskustvo koje ne ugrožava okoliš, već doprinosi njegovom očuvanju.

Strateški cilj 2: Razvoj integrirane i prepoznatljive ponude iskustvenog turizma

Ivanec ima potencijal postati destinacija iskustvenog turizma utemeljenog na prirodnim ljepotama, kulturnoj i industrijskoj baštini te aktivnostima na otvorenom. Cilj je stvoriti autentične i diferencirane turističke proizvode koji povezuju lokalnu priču, tradiciju i suvremena očekivanja gostiju. Ovaj cilj uključuje:

- razvoj tematskih ruta (planinarskih, kulturnih, enogastronomskih)
- unapređenje interpretacije lokalne baštine i organizaciju edukativnih sadržaja
- poticanje suradnje OPG-ova, kulturnih institucija i turističkih dionika
- stvaranje proizvoda koji povezuju lokalnu priču, tradiciju i suvremena očekivanja gostiju

Kroz ovakve aktivnosti Ivanec postaje destinacija koja nudi autentična i diferencirana turistička iskustva.

Strateški cilj 3: Razvoj i unapređenje zelene infrastrukture za održiv boravak i kvalitetu života

Unaprijediti zelenu i rekreacijsku infrastrukturu na području Ivanca radi očuvanja prirodnih vrijednosti, povećanja atraktivnosti prostora za građane i posjetitelje, te smanjenja pritiska na osjetljive prostore (Ivančica). Cilj uključuje planiranje, uređenje i signalizaciju javnih prostora u funkciji prirode, zdravlja, turizma i edukacije. Zelena infrastruktura ključna je za kvalitetan boravak turista, ali i za svakodnevni život lokalne zajednice. Cilj je:

- planirati i urediti prostore namijenjene rekreaciji i boravku u prirodi (šetnice, biciklističke staze, odmorišta)
- unapređenje pristupačnosti
- smanjiti opterećenje osjetljivih područja preusmjeravanjem posjetitelja
- razvoj zelenih turističkih atrakcija (revitalizacija staza, digitalni vodiči, multifunkcionalni prostori, informativne table)

Razvoj ovakve infrastrukture pridonosi i zdravlju zajednice, zaštiti okoliša te atraktivnosti prostora u cjelini

Zaključno

U skladu s jasno postavljenim načelima i ciljevima, Ivanec se pozicionira kao destinacija koja teži ravnoteži između gospodarskog razvoja, očuvanja okoliša i društvene kohezije. Uspješan razvoj turizma neće se mjeriti isključivo kvantitativnim pokazateljima poput broja dolazaka i noćenja, već prije svega

kvalitetom doživljaja za posjetitelje, dobiti za lokalnu zajednicu i očuvanjem prirodnog i kulturnog identiteta prostora.

Ovakav sveobuhvatan pristup osigurava temelje za dugoročnu održivost i otpornost destinacije na promjene u turističkim trendovima. Planirani razvoj utemeljen je na suradnji svih relevantnih dionika, strateškom promišljanju i implementaciji konkretnih mjera koje doprinose ne samo vidljivosti Ivanca kao destinacije, već i njegovoj stvarnoj vrijednosti za život i rad u lokalnoj zajednici.

Na tim temeljima, turizam u Ivancu ne razvija se izolirano, već kao sastavni dio šireg društveno-gospodarskog sustava. Njegova svrha nije samo privući posjetitelje, već prije svega potaknuti aktivaciju lokalnih resursa, podržati razvoj poduzetništva, očuvati identitet i tradiciju te unaprijediti kvalitetu života svih građana. Kroz pametno i uključivo upravljanje, turizam postaje alat kojim Ivanec gradi svoj prepoznatljivi identitet, osigurava ravnotežu između koristi i očuvanja te se snažno pozicionira na turističkoj karti Hrvatske kao održiva, gostoljubiva i autentična destinacija.

5.3. Mjere i aktivnosti

Mjere i aktivnosti prikazane u nastavku definirane su kao ključni alati za postizanje strateških ciljeva Plana upravljanja destinacijom Ivanec za razdoblje 2025.–2029. One predstavljaju konkretne korake za provedbu vizije održivog, uključivog i tržišno prepoznatljivog turističkog razvoja.

Svaka mjera oslanja se na jasno postavljene strateške ciljeve te je usmjerena na uravnotežen razvoj destinacije u skladu s načelima održivosti, očuvanja resursa i jačanja lokalne zajednice. Aktivnosti unutar pojedinih mjera obuhvaćaju infrastrukturne zahvate, jačanje kapaciteta, edukaciju, promociju, povezivanje dionika i valorizaciju resursa.

Budući da većina aktivnosti uključuje različite razine upravljanja, poduzetnike, ustanove i organizacije civilnog društva, njihova uspješna provedba zahtijeva visoku razinu suradnje, koordinacije i transparentnosti. Upravo ta međusektorska suradnja preduvjet je za dugoročno učinkovitu i održivu transformaciju Ivanca u konkurentnu turističku destinaciju

Tablica 30. Strateški ciljevi, mjere i ključne aktivnosti i projekti

Strateški cilj	Mjera	Aktivnosti i vezani projekti
Strateški cilj 1: Održivo upravljanje prirodnim resursima i posjetiteljima	Mjera 1.1.: Upravljačka struktura posvećena održivom razvoju turizma	<p>Rezultati razvoja turizma uvelike ovise o učinkovitom upravljanju temeljenom na principima održivog turizma te suradnji s lokalnom zajednicom, turističkim dionicima i okolnim turističkim zajednicama.</p> <p>Preporučuje se:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Formiranje „zelenog“ tima. Tim je potrebno educirati u području upravljanja u turizmu i primjene održivih praksi u turizmu. 2. Uključivanje dionika i stanovnika. Zeleni tim, ili koordinator bi trebao najmanje 2 puta godišnje sazvati vijeće građana i turističkih dionika i raspraviti aktualne izazove te ih upoznati s provedenim i nadolazećim turističkim aktivnostima 3. Sastanci s Turističkom zajednicom Varaždinske županije te okolnim turističkim zajednicama, kako bi se turistička ponuda Ivanca integrirala u ponudu Varaždinske županije te pridonijelo provedbi modela zajedničkog destinacijskog upravljanja
	Mjera 1.2: Praćenje posjetitelja i utjecaja na turizam	<p>Zaštita prirode i kulturnih dobara zahtjeva kontinuiranje praćenje, analize te osmišljavanje odgovarajućih mjera zaštite temeljene na istraživanju i procjeni stanja.</p> <p>Potrebno je:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Provoditi procjenu utjecaja turizma na prirodno, kulturno, društveno i gospodarsko okruženje, izraditi godišnji izvještaj 2. Izraditi analizu posjetiteljskog opterećenja Ivančice te kontinuirano pratiti broj posjetitelja, aktivnosti i ponašanja posjetitelja. Na temelju prikupljenih informacija donositi odluke o održivom upravljanju, a iste javno objavljivati. 3. Pratiti zadovoljstvo posjetitelja kvalitetom i održivim razvojem destinacije te podatke dijeliti s ostalim dionicima u destinaciji
	Mjera 1.3: Sustav upravljanja posjetiteljima	Destinacija bi trebala imati sustav upravljanja posjetiteljima koji se redovito unaprjeđuje. Sustav upravljanja služi kako bi se kako bi se optimizirali turistički tokovi i smanjilo opterećenje na određenim lokacijama

		<p>Potrebno je izraditi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Plan dolaska posjetitelja na lokaciju s prijedlogom plana razgleda i vremenom trajanja 2. Plan rasporeda i dinamike dolazaka autobusa i iskrcaja putnika na frekventnim turističkim lokacijama 3. Smjernice za primjereno ponašanje posjetitelja na događanjima te kulturno i prirodno osjetljivim lokacijama. Smjernice moraju biti dostupne posjetiteljima i turističkim vodičima prije i tijekom posjeta.
	Mjera 1.4: Monitoring i izvještavanje	<p>Strateški pristup razvoju uključuje provedbu ciljeva, mjera i aktivnosti kako bi se postigla zamišljena vizija razvoja. Takav razvoj potrebno je pratiti i vrednovati te javno objavljivati godišnje izvještaje kako bismo osigurali njihovu dostupnost lokalnoj zajednici i ključnim dionicima.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pratiti, mjeriti i vrednovati provedbu Plana upravljanja 2. Javno objaviti izvještaj o održivosti turizma na internetskoj stranici destinacije (na godišnjoj razini)
Strateški cilj 2: Iskustveni turizam	Mjera 2.1: Unapređenje gastronomske ponude za potrebe razvoja turizma	<p>Jedan od ključnih turističkih potencijala je bogata gastro ponuda ivanečkog kraja. Kako bi se gastro ponuda razvila i uključila u turističku ponudu, potrebno je:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Potrebno je mapirati i umrežiti lokalne OPG-ove i ugostitelje te ih povezati u jedinstvenu gastronomsku ponudu destinacije 2. Omogućiti edukaciju za ključne dionike (razvoj turizma temeljen na gastro ponudi, osmišljavanje posebnih menija temeljenih na gastro baštini, integrirati i edukacije o smanjenju potrošnje energije, vode, smanjenju zagađenja, plastike i otpada od hrane) 3. Mapirati i zabilježiti lokalne gastro priče i tradicijske običaje koji se prenose generacijama kako bi se očuvala nematerijalna baština i obogatila turistička ponuda 4. Potaknuti lokalne poduzetnike na osmišljavanje gastronomskih tura i iskustava te im pružiti podršku u promociji kroz storytelling i digitalne kanale 5. Provoditi projekte promocije autohtone hrane, uključujući manifestaciju „Jesen u Ivancu – Natjecanje u pripremi najboljih tikvenih štruklji!“ te organizaciju radionica izrade ivanečkih štruklji 6. Promovirati iskustvenu gastro ponudu i vezane turističke ture/izlete

	Mjera 2.2.: Razvoj turističke ponude temeljene na keramičarstvu (glina)	<p>Turistifikacija keramičarskog obrta i gline kao jedinstvenog prirodnog resursa ovog kraja će se potaknuti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Edukacijom i jačanjem kapaciteta postojećih keramičarskih obrta, za provedbu turističkih programa 2. Organizacijom keramičarskih radionica 3. Razvojem interpretacijskih planova i priča povezanih s tradicijom lončarstva <ol style="list-style-type: none"> 1. Razvojem tematskih proizvoda, suvenire i turističke sadržaje temeljene na glini i lončarstvu 2. Promocijom novih iskustvenih programa, tura i izleta (Tripadvisor, Getyourguide)
	Mjera 2.3: Razvoj outdoor turizma	<p>Outdoor turizam predstavlja jednu od ključnih razvojnih prilika za destinaciju Ivanec, s obzirom na bogatstvo prirodnih resursa i postojeće rekreativne kapacitete.</p> <p>Preporučuje se:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Unaprijediti i označiti postojeće pješačke, planinarske i biciklističke staze te razvijati nove ture prilagođene različitim profilima posjetitelja, uz poštivanje prihvatnog kapaciteta prirodnih atrakcija. 2. Razvijati ponudu aktivnosti na otvorenom: planinarenje, biciklizam, paragliding, kampiranje, jahanje i vođene ture u prirodi 3. Osposobiti turističke vodiče za vođenje outdoor tura 4. Razviti outdoor događanja s neutralnim utjecajem na okoliš
	Mjera 2.4: Kulturna i povijesna baština u funkciji turizma	<p>Ivanec ima jedinstvenu kulturnu i industrijsku baštinu koju je potrebno dodatno valorizirati i približiti posjetiteljima.</p> <p>Preporučuje se:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Povećati dostupnost i atraktivnost kulturne i povijesne baštine kroz proširenje postojećih muzeja, postavljanje tematskih staza te korištenje digitalnih vodiča 2. Realizirati projekte obnove i revitalizacije rudarske i druge povijesne baštine: Revitalizacija rudarskog separatora, Obnova rudarskog okna, Brend „Ivanec-planinarski grad“, Zaštita i obnova kulturnog objekta Etno kuća Bedenec, Dan bedenske lončarije, Lončarska radionica kod Etno kuće Bedenec, Muzej planinarstva, Arheološki lokalitet Stari grad Ivanec

		3. Razviti smjernice za interpretaciju baštine te uključiti lokalnu zajednicu i škole u prenošenje znanja i očuvanje identiteta
Strateški cilj 3: Zelena infrastruktura	Mjera 3.1: Unapređenje pristupačnosti	Potrebno je sustavno uređivati i proširivati mrežu pješačkih i biciklističkih staza, odmorišta i pristupnih točaka kako bi prirodne i kulturne atrakcije Ivanca postale dostupnije i privlačnije posjetiteljima. <ol style="list-style-type: none"> 1. Provesti projekte: Uređenje šetnice uz rijeku Bednje, , Biciklističke staze – cikloturizam, Brdsko-biciklistička infrastruktura na Ivančici 2. Označiti lokacije i postaviti informacijske table s uputama za zaštitu okoliša
	Mjera 3.2: Razvoj zelenih turističkih atrakcija	U skladu s nastojanjima destinacije da djeluje održivo, planiran je razvoj zelenih turističkih atrakcija uz sljedeće aktivnosti i projekte: <ol style="list-style-type: none"> 1. Na ključnim lokacijama potrebno je postaviti informativne table, upute za zaštitu okoliša, klupe i prostorne oznake 2. Provesti projekte: Gradska šuma Ivanečka jezera, Zelena staza Ivanec, Uređenje dijela vršne zone Ivančice 3. Integrirati zelene turističke atrakcije u postojeću turističku ponudu

5.4. Oblikovanje strateškog pravca i prioriteta

Plan upravljanja destinacijom Ivanec temelji se na strateškim dokumentima više razine, uključujući Plan razvoja Varaždinske županije do 2027. godine, Nacionalnu razvojnu strategiju RH do 2030. godine, Strategiju razvoja održivog turizma RH te smjernice međunarodnih organizacija (UNWTO, EU).

Grad Ivanec svoju viziju turističkog razvoja temelji na ravnoteži između očuvanja prirodnih i kulturnih resursa, dobrobiti lokalne zajednice i praćenja suvremenih tržišnih trendova. Vizija destinacije glasi:

Do 2029. godine, Ivanec se razvija u prepoznatljivu, održivu i pametnu turističku destinaciju koja svoju snagu crpi iz prirodnih ljepota Ivančice, bogate lokalne baštine i snažne zajednice. Kroz strateška ulaganja u turizam, grad postaje mjesto zdravlja, prirode i autentične lokalne priče, s jasnim doprinosom ukupnom razvoju lokalne zajednice.

Ova vizija oblikovana je na temelju analize prostornih resursa, specifične pozicije grada u podnožju Ivančice – najviše planine sjeverozapadne Hrvatske – te bogate baštine i tradicije.

Na temelju definirane vizije i strateških ciljeva, utvrđena su razvojni prioriteti koji konkretiziraju smjer održivog razvoja turizma u destinaciji. Svaki prioritet povezan je s jednim ili više strateških ciljeva te se razrađuje kroz niz međusobno povezanih mjera i projekata.

Razvojni prioriteti predstavljaju glavne smjerove budućeg razvoja Grada Ivanca i izravno doprinose ostvarivanju ciljeva lokalne i regionalne samouprave. Svaki prioritet oblikovan je kroz skup konkretnih i provedivih mjera koje moraju biti realne, financijski održive te društveno i okolišno odgovorne.

Radi učinkovitije provedbe, projektne aktivnosti grupirane su u tzv. bazne skupine, što omogućava bolju koordinaciju, transparentno upravljanje resursima te sustavno praćenje rezultata. Ovakav pristup olakšava uključivanje svih relevantnih dionika – javnog, privatnog i civilnog sektora – u provedbu Plana.

Definirani strateški prioriteti usmjereni su na poticanje održivog turističkog rasta, unaprjeđenje kvalitete turističke ponude te valorizaciju prirodne i kulturne baštine. Oni proizlaze iz stvarnih potreba i potencijala destinacije te se operacionaliziraju kroz konkretne mjere i projekte koji doprinose razvoju konkurentne, prepoznatljive i otpornije turističke destinacije.

Tablica 31. Prioriteti razvoja turizma Ivanca (2025. – 2029.)

Tablica 30. Strateški ciljevi, prioriteti i primjeri mjera za destinaciju Ivanec (2025.–2029.)

Strateški cilj	Razvojni prioriteti	Primjeri mjera i aktivnosti/projekata
SC1. Održivo upravljanje prirodnim resursima i posjetiteljima	1. Unaprjeđenje javne turističke infrastrukture (vidikovci, odmorišta, planinarske i biciklističke staze, tematski putevi) 2. Digitalizacija i razvoj pametne destinacije (QR kodovi, aplikacije, interaktivne karte) 3. Edukacija dionika i uključivanje zajednice	- Formiranje Zelenog tima - Sustav upravljanja posjetiteljima na Ivančici - Smjernice za posjetitelje i monitoring utjecaja turizma
SC2. Razvoj integrirane i prepoznatljive ponude iskustvenog turizma	1. Razvoj selektivnih oblika turizma: outdoor, kulturni, ruralni, eno-gastro 2. Jačanje smještajnih kapaciteta i standardizacija privatne ponude 3. Brandiranje Ivanca kao „destinacije Ivančice“	- Razvoj tematskih tura (gastro, kulturne, outdoor) - Manifestacije: Jesen u Ivancu - Radionice keramičarstva i valorizacija baštine

	4. Razvoj cjelogodišnje ponude kroz manifestacije, rute i tematske pakete	
SC3. Razvoj i unapređenje zelene infrastrukture za održiv boravak i kvalitetu života	1. Unaprjeđenje pristupačnosti i rekreacijske infrastrukture (šetnice, biciklističke staze, odmorišta) 2. Razvoj zelenih turističkih atrakcija i multifunkcionalnih prostora u prirodi	- Revitalizacija Zelene staze Ivanec - Uređenje šetnice uz Bednju - Digitalna interpretacija i uređenje vršne zone Ivančice

Ključna obilježja koja Ivanec diferenciraju kao destinaciju:

- Ivančica – simbol aktivnog i prirodnog turizma

Kao najviši vrh Hrvatskog zagorja, Ivančica predstavlja središnji prirodni resurs i temelj outdoor ponude Ivanca. Aktivnosti poput planinarenja, biciklizma, paraglidinga, boravka u planinarskim domovima i posjeta vidikovcima čine je atraktivnim odredištem za ljubitelje prirode i rekreacije tijekom cijele godine.

- Kulturno-povijesna i rudarska baština

Ivanec se ističe bogatstvom povijesnih lokaliteta, uključujući Stari grad Ivanec, kurije, sakralne objekte i rudarsku baštinu. Ovi resursi nude veliki potencijal za razvoj kulturnog i edukativnog turizma, posebno kroz interpretaciju industrijske povijesti i identiteta Ivanca.

- Autentični gastro-identitet

Tradicionalna jela poput štruklji i zjevke, kao i lokalni proizvodi poput vina i bučinog ulja, temelje se na radu lokalnih OPG-ova i prenesenim receptima. Gastronomska ponuda Ivanca nudi autentičan doživljaj povezan s lokalnim načinom života, prirodom i sezonskim ciklusima.

- Manifestacijska raznolikost
- Manifestacije poput „24 sata Ivančice“ i Rudarskih dana spajaju sport, tradiciju i druženje te oživljavaju grad kroz razna događanja tijekom godine. Takvi događaji koriste lokalne resurse i privlače posjetitelje, ali i potiču turizam izvan glavne sezone. Ivanec kao „neotkrivena destinacija“

Grad Ivanec se brendira kao destinacija za putnike koji traže mir, autentičnost i boravak u prirodi, izvan glavnih tokova masovnog turizma. Ova pozicija otvara mogućnosti za razvoj selektivnih, personaliziranih i doživljajnih oblika turizma.

Usklađenost s suvremenim turističkim trendovima

- Održivost

Naglasak je na razvoju zelenog i odgovornog turizma, zaštiti prirodnog okoliša – osobito Ivančice – te održivom korištenju lokalnih resursa.

- Aktivni doživljaji

Ivanec razvija ponudu aktivnosti na otvorenom – planinarenje, biciklizam, trčanje, paragliding i druge oblike aktivnog odmora – uz podršku potrebne infrastrukture i sigurnosnih sustava.

- Lokalno i autentično

Kroz promociju lokalnih proizvoda, tradicijskih jela i obrta, destinacija njeguje identitet koji je utemeljen na stvarnoj priči i nasljeđu zajednice.

- Digitalna pristupačnost i inkluzivnost

Razvoj digitalnih rješenja (QR kodovi, interaktivne karte, mobilne aplikacije) ide ruku pod ruku s osiguravanjem fizičke dostupnosti za sve posjetitelje, uključujući osobe s invaliditetom.

- Cjelogodišnji turizam

Kroz sezonski balansirane programe (npr. Advent i Žive jaslice zimi, Festival tradicije u proljeće, kestenijade), Ivanec potiče razvoj turizma izvan glavne ljetne sezone.

Grad Ivanec, oslanjajući se na svoju jedinstvenu kombinaciju prirodnih vrijednosti, kulturne baštine i snažne zajednice, posjeduje sve preduvjete za pozicioniranje kao održiva i doživljajna turistička destinacija. Jasno postavljeni strateški pravci, definirani prioriteti i konkretni projektni smjerovi temelj su za razvoj konkurentne, inovativne i uključive turističke ponude koja će pridonijeti razvoju lokalne zajednice i stvaranju prepoznatljivog identiteta Ivanca na turističkoj karti Hrvatske.

6. SMJERNICE I PREPORUKE ZA DIONIKE RAZVOJA

U kontekstu održivog planiranja razvoja turizma, Plan upravljanja destinacijom Ivanec uključuje skup strateških smjernica i preporuka usmjerenih prema svim relevantnim dionicima – od lokalne samouprave i turističkih zajednica do privatnog sektora i civilnog društva. Ove smjernice predstavljaju alat za usmjeravanje koordiniranih aktivnosti i usklađeno djelovanje svih aktera uključenih u oblikovanje turističke ponude i upravljanje destinacijom.

S obzirom na strateške ciljeve, definirane pokazatelje održivosti i opće smjernice razvoja turizma u Republici Hrvatskoj⁵⁹, posebna se pažnja posvećuje prijelazu prema cjelogodišnjem i otpornom turizmu temeljenom na zelenoj i digitalnoj transformaciji. Reforme unutar turističkog sustava zasnivaju se na trima ključnim temeljima: usvajanju Strategije razvoja održivog turizma do 2030. godine, provedbi novog Zakona o turizmu te dostupnosti financijskih instrumenata koji omogućuju realizaciju ciljeva⁶⁰.

Valja napomenuti da su smjernice izrađene u uvjetima ograničenog vremenskog okvira, budući da su jedinice koje prema indeksu turističke razvijenosti pripadaju III., IV. i 0. skupini, poput Grada Ivanca⁶¹, bile obvezne izraditi Plan u sklopu novih zakonskih obveza. Dodatno, Pravilnik o metodologiji izrade plana upravljanja destinacijom stupio je na snagu tek 1. listopada 2024. godine, što je dodatno utjecalo na mogućnosti detaljne razrade. Iz tog razloga, pojedine preporuke izložene su na načelnoj razini, uz pretpostavku da će se u narednim fazama implementacije razraditi kroz konkretne projekte, partnerstva i operativne planove.

6.1. Smjernice i preporuke za jedinicu lokalne samouprave

Grad Ivanec, u skladu s Nacionalnom razvojnom strategijom Republike Hrvatske do 2030. godine (NN 13/21)⁶² i Zakonom o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (NN 147/17)⁶³, usmjerava svoje razvojne politike prema održivom, zelenom i digitalnom razvoju. Ključna razvojna orijentacija odnosi se na jačanje konkurentnog gospodarstva koje se temelji na inovacijama, uključivosti i otpornosti na klimatske i društvene izazove. Unutar tog okvira, strateški cilj razvoja održivog turizma zauzima središnje mjesto: uspostava inovativnog, otpornog i cjelogodišnjeg turističkog modela za područje Ivanca i njegove okolice.

Za učinkovitu provedbu ovog cilja, Grad Ivanec treba sustavno pratiti ključne pokazatelje uspješnosti: broj i profil posjetitelja, razinu zadovoljstva turista, utjecaj turizma na lokalno gospodarstvo i kvalitetu života stanovništva. Na temelju analiziranih podataka, lokalna samouprava mora proaktivno prilagođavati razvojne strategije, alokaciju resursa i upravljačke mjere.

Uspjeh takvog modela ovisi o sinergiji i partnerstvu svih dionika – Grada Ivanca, Turističke zajednice, lokalnih udruga, obrazovnih i kulturnih institucija, OPG-ova, privatnog sektora i stanovnika. Grad treba preuzeti koordinativnu i poticajnu ulogu u jačanju međusektorske suradnje i teritorijalne kohezije.

⁵⁹ Zakon o turizmu (NN 156/23), članci 32.–36., koji propisuju obvezu izrade Plana upravljanja destinacijom za JLS razvrstane prema indeksu razvijenosti.

⁶⁰ Ministarstvo turizma i sporta RH (2022): Strategija razvoja održivog turizma Republike Hrvatske do 2030. godine, NN 19/23.

⁶¹ Institut za turizam (IZTZG): Indeks turističke razvijenosti za 2023. godinu, dostupan na: www.iztg.hr

⁶² Vlada RH (2021): Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine, NN 13/21.

⁶³ Zakon o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske, NN 147/17.

Također, Ivanec mora graditi snažan identitet destinacije kroz razvoj jedinstvenih turističkih brendova⁶⁴ poput "Ivanec planinarski grad" i gastro koncepta, usklađenih s brendom Varaždinske županije i nacionalnim smjernicama. Uspostava prepoznatljivog identiteta ključno je sredstvo za diferencijaciju destinacije na tržištu.

U cilju očuvanja prostornih, prirodnih i kulturnih vrijednosti te racionalnog korištenja resursa, predlažu se sljedeće strateške i operativne mjere:

- Institucionalno upravljanje: Uspostaviti multidisciplinarnu destinacijsku radnu skupinu koja koordinira provedbu Plana upravljanja destinacijom. Članovi bi trebali uključivati predstavnike sektora turizma, prostornog planiranja, zaštite okoliša, komunalnog gospodarstva, obrazovanja i civilnog društva.
- Zaštita prirodne baštine: Donošenje lokalnih propisa i razvoj planova za očuvanje Ivančice i pripadajućih ekosustava.
- Financijska podrška održivim projektima: Uvođenje lokalnih subvencija i potpora za zelene investicije – poput ekoloških smještaja, energetske učinkovite objekata, turističkih usluga temeljenih na lokalnim resursima i znanjima.
- Aktivacija lokalnih inicijativa: Osigurati sredstva za manifestacije, radionice, kulturno-obrazovne programe i očuvanje tradicijskih znanja. Posebno podržati inicijative u ruralnim područjima koje nude autentične turističke doživljaje.
- Suradnja s gospodarstvom: Uključiti lokalne poduzetnike u dizajniranje integriranih turističkih proizvoda koji kombiniraju smještaj, gastronomiju i kulturne sadržaje. Razviti platformu za zajedničku promociju i koordinaciju aktivnosti.
- Javno-privatna partnerstva: Potaknuti investicije kroz modele suradnje javnog i privatnog sektora, osobito za obnovu kulturne baštine i izgradnju održive turističke infrastrukture.
- Edukacija zajednice i promocija održivosti: Organizirati tematske radionice i kampanje koje informiraju građane o njihovoj ulozi u održivom razvoju.
- Zelena infrastruktura: Prioritizirati projekte ugradnje obnovljivih izvora energije, sustava reciklaže vode, biciklističkih i pješačkih staza te drugih oblika ekološki prihvatljive infrastrukture.

⁶⁴ Ministarstvo turizma i sporta RH (2022): Smjernice za usklađivanje destinacijskih brendova s nacionalnim identitetom, dostupno na: www.mints.gov.hr

6.2. Smjernice i preporuke za turističku zajednicu

Turistička zajednica Grada Ivanca (TZGI) ima ključnu ulogu u provedbi održivog i strateški vođenog razvoja turizma na području destinacije. Kao središnji operativni akter destinacijskog menadžmenta, TZGI mora osigurati provedbu strateških ciljeva definiranih u lokalnim, regionalnim i nacionalnim razvojnim dokumentima, uz oslonac na održivost, autentičnost i cjelogodišnju turističku aktivnost.

TZGI mora njegovati i jačati identitet destinacije kroz krovni brend "Ivanec planinarski grad", koji povezuje prirodne vrijednosti Ivančice, rudarsku baštinu Ivanca, te lokalnu gastronomsku i planinarsku tradiciju. Taj brend mora simbolizirati prirodnu raznolikost, kulturnu posebnost i aktivni boravak u prirodi, s ciljem pozicioniranja Ivanca kao destinacije održivog, iskustvenog i zelenog turizma.

Prioritetna područja djelovanja TZGI uključuju:

1. Strateško planiranje i upravljanje turizmom

- Implementirati Plan upravljanja destinacijom Ivanec kao temeljni strateški dokument za razvoj održivog turizma, te ga redovito ažurirati u skladu s promjenama na tržištu, zakonodavnom okviru i povratnim informacijama dionika.
- Osigurati usklađenost Plana s Nacionalnom strategijom razvoja održivog turizma do 2030. godine, Strategijom razvoja Varaždinske županije i lokalnim razvojnim politikama.
- Uspostaviti mehanizme godišnjeg praćenja i evaluacije provedbe – putem strukturiranih izvješća, participativnih radionica, savjetovanja s dionicima i revizije ciljeva.
- Promicati modele turizma koji osiguravaju očuvanje prirodnih resursa (posebno Ivančice i okolnih krajobraza), kulturne baštine te dobrobit lokalne zajednice.
- Organizirati redovite koordinacijske sastanke i savjetovanja s ključnim dionicima u destinaciji (OPG-ovi, ugostitelji, udruga građana, ustanove, poduzetnici), s ciljem usklađivanja planova, promocije suradnje i poboljšanja upravljačkih procesa.

2. Promocija i brendiranje destinacije

- U sklopu brenda Ivanec planinarski grad potrebno je jačati postojeće i razvijati nove proizvode koji objedinjuje planinarsku, prirodnu, industrijsku i gastronomsku baštinu.
- Provoditi strukturirane kampanje putem digitalnih kanala (društvene mreže, oglašavanje, newsletteri).
- Dizajnirati i distribuirati atraktivne promotivne materijale

3. Podrška lokalnim turističkim subjektima

- Aktivno promovirati lokalne OPG-ove, male poduzetnike, smještajne objekte i restorane kroz zajedničke promocije i platforme.
- Organizirati specijalizirane edukacije (digitalni marketing, održivost, kvaliteta usluge).
- Poticati umrežavanje ugostitelja i proizvođača za stvaranje lokalno prepoznatljivih eno-gastro ponuda s oznakama izvornosti.

4. Poboljšanje turističke infrastrukture

- Poticati proširenje biciklističkih i pješačkih ruta, s posebnim naglaskom na staze prema Ivančici i njezinim izletištim.
- Uspostaviti digitalne info-točke, pametne klupe i interaktivne vodiče na ključnim turističkim lokacijama.
- Sudjelovati u planiranju i implementaciji ekološki održivih rješenja za javni i turistički prijevoz.

5. Organizacija i podrška manifestacijama

- Strateški jačati postojeće manifestacije poput „24 sata Ivančice“ te kreirati nove koje ističu identitet mjesta
- Uključiti lokalne zajednice u produkciju manifestacija, kroz volontiranje, kulturne nastupe i tržište domaćih proizvoda.
- Kreirati cjelogodišnji kalendar događanja s naglaskom na predsezonu i posezonu.

6. Suradnja s drugim institucijama

- Ojačati institucionalnu suradnju s gradskim uredima, obrazovnim i kulturnim institucijama, te udrugama.
- Poticati regionalna partnerstva s drugim turističkim zajednicama

7. Praćenje i analiza turizma

- Razviti digitalni sustav za praćenje turističkog prometa, strukture posjetitelja, potrošnje i sezonalnosti.
- Provoditi istraživanja zadovoljstva gostiju, analize tržišta i evaluacije kampanja.
- Koristiti digitalne alate za mjerenje online vidljivosti, interakcije i trendova u ponašanju turista.

Kako bi se povećao broj posjetitelja tijekom cijele godine, a ne samo u vršnim sezonama, Turistička zajednica Grada Ivanca treba nastaviti razvijati cjelogodišnju ponudu s fokusom na sezonski raznovrsne aktivnosti. Zimi se to može ostvariti kroz organizaciju adventskih događanja, zimskih sajмова, klizališta i kulturnih programa na otvorenom, dok se u proljeće i jesen mogu razvijati tematski paketi poput berbe grožđa, planinarskih pohoda na Ivančicu, sportskih utrka i edukativnih radionica u prirodi.

Istovremeno, sukladno Zakonu o turizmu i pratećim pravilnicima, turističke zajednice preuzele su nove odgovornosti u upravljanju turizmom, uključujući strateško planiranje, razvoj proizvoda i suradnju s lokalnim gospodarstvom. Zbog toga je nužno osigurati kontinuiranu edukaciju zaposlenika i upravljačkih tijela TZGI o implementaciji zakonskih i metodoloških noviteta, koju treba provoditi Ministarstvo turizma i sporta.

Također, nužno je aktivno uključivanje TZGI u proces digitalne transformacije destinacijskog upravljanja, kroz korištenje aplikativnih rješenja i digitalnih alata koje Ministarstvo razvija – uključujući sustave za analitiku, praćenje turističkih tokova, upravljanje resursima i komunikaciju s dionicima.

6.3. Smjernice i preporuke za druge dionike u turizmu i upravljanju turizmom u destinaciji

Razvoj turizma u Ivancu ovisi o koordiniranom djelovanju širokog spektra dionika, uključujući predstavnike javnog i privatnog sektora, civilnog društva, kulturnih i obrazovnih ustanova, medija i lokalnog stanovništva. Ključ održivog i konkurentnog turističkog proizvoda leži u suradnji, informiranosti i aktivnom uključivanju svih aktera u oblikovanju turističke ponude te u očuvanju prirodne i kulturne baštine.

Ključni dionici u turizmu i upravljanju turizmom u Ivancu uključuju sve subjekte koji doprinose planiranju, provedbi i održivosti turističkog razvoja na lokalnoj razini. Njihova učinkovita međusobna koordinacija i partnerstvo predujet su za jačanje tržišne pozicije grada Ivanca kao atraktivne i prepoznatljive kontinentalne destinacije održivog turizma

Identificirani dionici u turizmu grada Ivanca uključuju:

Dionici	Smjernice i preporuke
<p>Jedinice lokalne i regionalne samouprave i turističke zajednice</p> <ul style="list-style-type: none"> • Grad Ivanec • Varaždinska županija • Turistička zajednica Grada Ivanca • Turistička zajednica Varaždinske županije 	<ul style="list-style-type: none"> • Razvijati destinacijski menadžment utemeljen na održivosti i participaciji dionika • Uskladiti prostorno planiranje s očuvanjem prirodne i kulturne baštine- Poticati razvoj pametne i zelene infrastrukture • Organizirati radionice i edukacije za jačanje kompetencija dionika • Intenzivirati suradnju s drugim destinacijama i državnim tijelima • Aktivno se uključivati u nacionalne i europske projekte financiranja turizma
<p>Privatni sektor (ugostitelji, OPG-ovi, turističke agencije,</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Unaprijediti kvalitetu usluga kroz kontinuiranu edukaciju i inovativne sadržaje

<p>poduzetnici u sportu, rekreaciji i zabavi)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Koristiti lokalne namirnice i promovirati tradicijske recepte • Sudjelovati u tematskim manifestacijama i partnerstvima • Razvijati tematski smještaj (planinski domovi, bike friendly, agro smještaj) • Prilagoditi smještaj različitim segmentima tržišta (obitelji, planinari, biciklisti, digitalni nomadi) • Provoditi ekološke prakse: sortiranje otpada, korištenje obnovljivih izvora energije, smanjenje plastike
<p>Javne ustanove i organizacije</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lokalna razvojna agencija (Javna ustanova za regionalni razvoj Varaždinske županije, Razvojna agencija Sjever – DAN) • Kulturne ustanove (muzeji, knjižnice) • Obrazovne institucije • Sportski klubovi i društva • Javne ustanove za upravljanje okolišem i zaštićenim područjima (Ivančica) 	<ul style="list-style-type: none"> • Povezati kulturnu i obrazovnu ponudu s turističkim proizvodima • Organizirati sadržaje za djecu, mlade, seniore i sportaše • Aktivno uključivati ustanove u kalendar događanja • Promicati zdravlje, sport i obrazovanje kroz turističke programe
<p>Promotori i mediji</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lokalni i regionalni mediji • Blogeri, influenceri i promotori aktivnog i ruralnog turizma 	<ul style="list-style-type: none"> • Suradnjom s TZGI promovirati destinaciju kroz autentične narative • Objavljivati točne i inspirativne sadržaje o atrakcijama, manifestacijama i ljudima • Koristiti društvene mreže, blogove i digitalne vodiče • Promicati vrijednosti održivosti, lokalne tradicije i prirode • Prilagoditi sadržaj vizualnom identitetu destinacije i koristiti provjerene informacije
<p>Lokalno stanovništvo</p> <p>Civilni sektor</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Biti aktivni nositelji identiteta destinacije • Sudjelovati u ekoturističkim i kulturnim inicijativama • Uključivati se u manifestacije i prezentaciju tradicije • Promicati Ivanec kao destinaciju osobnim pričama i kontaktima

<ul style="list-style-type: none"> • Udruge građana i kulturno-umjetnička društva • Volonterske organizacije 	<ul style="list-style-type: none"> • Postati ambasadori destinacije kroz volontiranje, ugostiteljstvo ili izradu suvenira • Poticati korištenje lokalnih proizvoda i usluga čime se jača lokalna ekonomija
Lokalno stanovništvo i turisti	<ul style="list-style-type: none"> • Poštovati lokalne običaje, zajednicu i prirodnu baštinu • Birati održive opcije smještaja i aktivnosti • Kupovati lokalne proizvode i koristiti usluge lokalnih pružatelja • Promovirati destinaciju dijeljenjem pozitivnih iskustava • Informirati se o pravilima ponašanja na planinarskim stazama i kulturnim lokalitetima

Ove smjernice služe kao temelj za razvoj održive, atraktivne i tržišno konkurentne turističke destinacije grada Ivanca. Aktivno sudjelovanje svih relevantnih dionika u turističkom razvoju ključno je za podizanje kvalitete ponude i zadovoljstva posjetitelja te za stvaranje preduvjeta za dugoročni razvoj i dobrobit lokalne zajednice.

7. POPIS PROJEKATA

Plan upravljanja destinacijom kao svoj sastavni dio sadrži popis projekata koji pridonose provedbi mjera potrebnih za doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti na razini destinacije te popis projekata od posebnog značaja za razvoj destinacije.

7.1. Projekti koji pridonose provedbi mjera potrebnih za doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti

Održivi razvoj destinacije temelji se na uspostavi ravnoteže između potreba posjetitelja, lokalne zajednice, gospodarstva i očuvanja prirodne i kulturne baštine. Kako bi se takav razvoj sustavno ostvario, Plan upravljanja destinacijom Ivanec uključuje projekte koji izravno doprinose provedbi mjera usmjerenih na ispunjavanje pokazatelja održivosti – ekoloških, društvenih, gospodarskih i prostornih.

Ovi projekti usmjereni su na unaprjeđenje kvalitete života lokalnog stanovništva, zaštitu okoliša, očuvanje resursne osnove, smanjenje sezonalnosti i poticanje ekološki prihvatljivih oblika turizma.

Uključuju aktivnosti poput poboljšanja zelene infrastrukture, razvoja cikloturizma i rekreativnih sadržaja, edukacije, jačanja svijesti o lokalnoj baštini te poticanja energetski i resursno učinkovitih rješenja.

Kao sastavni dio plana, projekti navedeni u ovom poglavlju operativno podupiru strateške ciljeve i mjere definirane u okviru održivog upravljanja destinacijom, čime se osigurava praćenje učinaka kroz mjerljive pokazatelje i sustavnu evaluaciju postignutog napretka.

Tablica 32. Projekt: Gradska šuma Ivanečka jezera

Projekt	Gradska šuma Ivanečka jezera
Opis projekta	Uređenje turističko-izletničkog kompleksa oko postojećih umjetnih jezera i šumskog područja. Obuhvaća izgradnju trim staze (1500 m), sprava za vježbanje, pješačkih staza, piknik zona, signalizacije i pristupne prometnice do ugostiteljskog objekta.
Način doprinosa strateškom cilju	Povećanje kvalitete javnog prostora, rekreativnih i turističkih sadržaja u centru grada, poticanje aktivnog boravka u prirodi.
Nositelj provedbe	Grad Ivanec
Ostali dionici	Nema navedenih
Lokacija provedbe	Ivanečka jezera, ulica Jezerski put, Ivanec
Vremenski horizont	2025. – 2029.
Ključne točke ostvarenja projekta	- 2025.: faza I – izvedba trim staze - 2026.: faza II – ugradnja urbane opreme i uređenje pristupne prometnice - 2027.: priprema dokumentacije za cjelovito uređenje šume, ishođenje dozvola, rješavanje imovinsko-pravnih odnosa
Ukupna procijenjena vrijednost projekta	1.200.000 EUR
Izvor financiranja	- 600.000 EUR (50%) iz gradskog proračuna - 600.000 EUR (50%) iz europskih i nacionalnih izvora (predviđeno)
Potrebna studijska/projektna dokumentacija	- Izrađena dokumentacija za fazu I i II: izgradnja trim staze i opremanje fitness zone

Tablica 33. Projekt:

Projekt	Zelena nit Ivanca
Opis projekta	Revitalizacija zelenog pojasa uz državnu cestu (cca 15.000 m ²) u otvoreni linearni zeleni koridor s pješačko-biciklističkom stazom, urbanom opremom te digitalnom platformom za identifikaciju biljnih vrsta putem mobilne aplikacije.
Način doprinosa strateškom cilju	Povećanje otpornosti na klimatske promjene, kompenzacija emisija putem sadnje drveća, jačanje ekološke svijesti i održivosti destinacije.
Nositelj provedbe	Grad Ivanec
Ostali dionici	Nema navedenih
Lokacija provedbe	Ulica Ivana Gorana Kovačića, Ivanec
Vremenski horizont	2025. – 2028.
Ključne točke ostvarenja projekta	- 2025.: izrada projektne dokumentacije, ishođenje suglasnosti od Hrvatskih cesta - 2026.–2027.: biološka revitalizacija, opremanje - 2028.: uređenje biciklističko-pješačke staze
Ukupna procijenjena vrijednost projekta	500.000 EUR
Izvor financiranja	- 250.000 EUR (50%) Grad Ivanec - 250.000 EUR (50%) europska i nacionalna sredstva
Potrebna studijska/projektna dokumentacija	- 2025.: izrada Idejnog rješenja - 2026.–2029.: provedba mjera definiranih strategijom

Tablica 34. Projekt : Uređenje šetnice uz rijeku Bednju

Projekt	Uređenje šetnice uz rijeku Bednju
Opis projekta	Uređenje pješačkih i biciklističkih staza (cca 16 km) uz rijeku Bednju od naselja Bedenec do Margečana. Povezuje manje ciklo-rute i nastavlja inicijativu Varaždinske županije za cikloturističku rutu Ludbreg – Margečan.
Način doprinosa strateškom cilju	Povećana dostupnost destinacija, razvoj cikloturizma, jačanje slabije razvijenih područja i zaštita od poplava.

Nositelj provedbe	Grad Ivanec / Turistička zajednica Ivanca, Hrvatske vode
Ostali dionici	Hrvatske vode, OPG-ovi, privatni iznajmljivači
Lokacija provedbe	Bedenec, Jerovec, Ivanec, Stažnjevec, Gačice, Margečan
Vremenski horizont	2025. – 2029.
Ključne točke ostvarenja projekta	- 2025.: koordinacija s Hrvatskim vodama i lokalnim dionicima - 2026.: izrada projektne dokumentacije, ishođenje dozvola - 2027. – 2029.: izvođenje radova, usklađivanje s partnerima
Ukupna procijenjena vrijednost projekta	6.000.000 EUR
Izvor financiranja	- 1.200.000 EUR (20%) gradski proračun - 4.800.000 EUR (80%) Hrvatske vode
Potrebna studijska/projektna dokumentacija	Nije izrađena – u planu za 2026. (dio područja je u ekološkoj zoni, zahtijeva posebne studije)

Tablica 35. Projekt : Biciklističke staze – cikloturizam

Projekt	Biciklističke staze – cikloturizam
Opis projekta	Razvoj cikloturizma kroz označavanje ruta, opremanje ciklopunktova, info ploče, električna bicikla i infrastrukturu za iznajmljivanje. Projekt uključuje i digitalnu promociju te proširenje biciklističke mreže.
Način doprinosa strateškom cilju	Očuvanje prirodne i kulturne baštine, promocija ekološkog prijevoza, povećanje turističke atraktivnosti i održivosti destinacije.
Nositelj provedbe	Grad Ivanec / Turistička zajednica Ivanec
Ostali dionici	Hrvatska turistička zajednica (HTZ)
Lokacija provedbe	Cijelo područje Grada Ivanca
Vremenski horizont	2022. – 2029.
Ključne točke ostvarenja projekta	- 2022.: idejno rješenje i prometna signalizacija - 2023.: info ploče i cikloodmorište

	<ul style="list-style-type: none"> - 2024.: opremanje ciklopunktova (Margečan i Salinovec) - 2025.: interpretacija rute, putokazi, električni bicikli
Ukupna procijenjena vrijednost projekta	210.000 EUR (do 2029.)
Izvor financiranja	<ul style="list-style-type: none"> - 78.000 EUR već uloženo (Grad, TZ, HTZ) - Planirano: 160.000 EUR do 2029. - Udio: Grad Ivanec, TZ Ivanec i HTZ
Potrebna studijska/projektna dokumentacija	<ul style="list-style-type: none"> - 2017.: idejno rješenje - 2022.: elaborat prometne signalizacije - Nastavak kroz nabavu i postavljanje opreme - Postojeće karte biciklističkih ruta su dostupne i planira se njihova dorada i digitalizacija za potrebe promocije i lakšeg snalaženja korisnika.

Tablica 36. Projekt: Brdsko-biciklistička infrastruktura na Ivančici

Projekt	Brdsko-biciklistička infrastruktura na Ivančici
Opis projekta	Izgradnja mreže brdsko-biciklističkih staza (enduro i downhill discipline) na obroncima Ivančice iznad izvora "Žgano vino". Staze su projektirane bez teške mehanizacije, uz poštivanje okoliša.
Način doprinosa strateškom cilju	Razvoj outdoor turizma, poticanje sportskih aktivnosti, očuvanje okoliša kroz kanaliziranje korištenja prostora i izbjegavanje štetnih vožnji kroz zaštićene dijelove prirode.
Nositelj provedbe	Turistička zajednica Ivanec / Partner: Brdsko-biciklistički klub Ivančica
Ostali dionici	Vlasnici zemljišta, Ministarstvo poljoprivrede, Hrvatske šume
Lokacija provedbe	Planina Ivančica, Prigorec (katastarske čestice 5297/1 i 5297/2)
Vremenski horizont	Od 2025. nadalje
Ključne točke ostvarenja projekta	<ul style="list-style-type: none"> - 2025.: podmirena naknada za pravo služnosti na šumskom zemljištu - Izrađene geodetske situacije i ishodišne sve suglasnosti - Planirane staze: Tkalec (1200 m), Big Nut (700 m), Hot Wings (1000 m) – sve ucrtanih trasa, prirodnog i tehnički zahtjevnog tipa

Ukupna procijenjena vrijednost projekta	Nije eksplicitno navedena
Izvor financiranja	Nije precizirano – očekuje se kombinacija javnih i klupskih sredstava te moguće prijave na sportske i turističke natječaje
Potrebna studijska/projektna dokumentacija	Geodetske situacije izrađene, sve potrebne suglasnosti ishođene (Ministarstvo, Hrvatske šume)

Tablica 37. Projekt: Radionice izrade Ivanečkih štruklji

Projekt	Radionice izrade Ivanečkih štruklji
Opis projekta	<p>Nadovezujući se na popularno natjecanje u izradi tikvenih štruklji, projekt „Znanje koje ostaje“ organizira ciklus radionica izrade tradicionalnih ivanečkih štruklji, koje će voditi pobjednice prethodnog natjecanja. Radionice su namijenjene lokalnom stanovništvu i turistima, čime se znanja i vještine u pripremi lokalnog specijaliteta prenose kroz autentičan, interaktivan i doživljajan oblik edukacije.</p> <p>Projekt osigurava očuvanje lokalne gastronomske tradicije, ali i obogaćuje turističku ponudu Ivanca sadržajem koji uključuje posjetitelje, posebice planinare, izletnike i goste zainteresirane za autohtonu kuhinju i iskustveni turizam.</p>
Način doprinosa strateškom cilju	<p>Očuvanje i interpretacija nematerijalne kulinarske baštine</p> <p>Razvoj doživljajne turističke ponude</p> <p>Uključivanje lokalnog stanovništva, posebno žena i mladih</p> <p>Povezivanje lokalne gastronomije s destinacijskim brendom „Ivanec – planinarski grad“</p> <p>Edukacija i promocija kroz participativne oblike turizma</p>
Nositelj provedbe	Grad Ivanec / TZ Ivanec Partneri: Udruge u kulturi, Pučko otvoreno učilište „Đuro Arnold“ Ivanec
Ostali dionici	Lokalna zajednica
Lokacija provedbe	Salinovec – Društveni centar Salinovec

	Poslovna zona Ivanec
Vremenski horizont	Kraj listopada 2025.
Ključne točke ostvarenja projekta	Početak radionica: listopad 2025., odmah nakon manifestacije „Jesen u Ivancu“ Radionice vode lokalne pobjednice natjecanja u izradi štruklji Otvoreno za turiste, planinare i posjetitelje Ivanca Provedba u suradnji s udrugama i Pučkim otvorenim učilištem Korištenje lokalnih sastojaka, originalnih recepata i tradicijskih tehnika Dugoročno uključivanje radionica u stalnu turističku ponudu Ivanca
Ukupna procijenjena vrijednost projekta	Ukupna procjena: 5.000,00 EUR
Izvor financiranja	nije specificirano, očekivana sredstva: Grad Ivanec, TZ Ivanec, kulturni programi, sponzorstva
Potrebna studijska/projektna dokumentacija	projekt je u fazi pripreme edukativnog programa i promotivne infrastrukture

Tablica 38. Projekt: Jesen u Ivancu-Tikveni štruklji

Projekt	Jesen u Ivancu- Tikveni štruklji
Opis projekta	U sklopu manifestacije „Jesen u Ivancu“ organizira se natjecanje u izradi najboljih tikvenih štruklji s ciljem očuvanja i promocije autohtone gastronomske tradicije ivanečkog kraja. Ova aktivnost povezuje lokalne proizvođače, udruge, ugostitelje i građane kroz afirmaciju tradicijskih jela kao dijela kulturnog identiteta Ivanca.
Način doprinosa strateškom cilju	Očuvanje nematerijalne kulturne baštine kroz gastronomiju Jačanje lokalnog identiteta i zajedništva Povećanje atraktivnosti turističke ponude izvan glavne sezone Poticanje uključivanja lokalne zajednice u kulturno-turističke manifestacije

Nositelj provedbe	Turistička zajednica Ivanec / Partneri: lokalne udruge i ugostitelji
Ostali dionici	Lokalna zajednica
Lokacija provedbe	Gradski park Ivanec
Vremenski horizont	Projekt je započeo 2024. godine kada je prvi put uspješno održano natjecanje, uz veliki interes javnosti. Novo izdanje planirano je za listopad 2025., u sklopu manifestacije „Jesen u Ivancu“, s ciljem daljnjeg razvoja i širenja sadržaja.
Ključne točke ostvarenja projekta	Organizacija gastro-natjecanja (izrada i ocjenjivanje tikvenih štruklji) Promocija događanja putem lokalnih i digitalnih kanala Uključivanje djece i mladih kroz edukativne radionice
Ukupna procijenjena vrijednost projekta	5000 EUR
Izvor financiranja	Nije specificirano
Potrebna studijska/projektna dokumentacija	Projekt se provodi kao manifestacijska aktivnost uz jednostavnu organizaciju i podršku lokalnih partnera.

Tablica 39. Projekt: Promidžba autohtone hrane – Ivonjski rijepnjak i gastronomska baština Ivanca

Projekt	Promidžba autohtone hrane – Ivonjski rijepnjak i gastronomska baština Ivanca
Opis projekta	U sklopu brendiranja Ivanca pod turističkim identitetom „Ivanec – planinarski grad“, poseban naglasak stavlja se na promociju lokalne gastronomske baštine. Projekt uključuje suradnju s ugostiteljima, manifestacije, promocijske aktivnosti i pokretanje inicijative za zaštitu naziva „Ivonjski rijepnjak“ pri Državnom zavodu za intelektualno vlasništvo. Cilj je očuvanje i promocija kulturno-gastronomskog identiteta te razvoj prepoznatljivog i autentičnog turističkog proizvoda.
Način doprinosa strateškom cilju	Očuvanje nematerijalne kulturne baštine Razvoj lokalnog turizma kroz autohtonu gastronomiju

	Jačanje identiteta destinacije i lokalnog gospodarstva Stvaranje prepoznatljivih proizvoda s dodanom vrijednošću
Nositelj provedbe	Turistička zajednica Ivanec / Partner: lokalne udruge, ugostitelji, proizvođači
Ostali dionici	Lokalna zajednica, obrazovne ustanove, OPG-ovi
Lokacija provedbe	Gradski park Ivanec, Poslovna zona Ivanec, Grad Ivanec (ugostiteljski objekti, manifestacije)
Vremenski horizont	Od 2025. kontinuirana provedba
Ključne točke ostvarenja projekta	2025.: promocijska kampanja i edukacija ugostitelja 2025.–2026.: službena prijava zaštite naziva „Ivonjski rijepnjak“ Organizacija gastro-manifestacija u gradskom parku Uključivanje autohtone hrane u turističku ponudu grada Izrada promotivnih materijala i digitalna promocija
Ukupna procijenjena vrijednost projekta	5.000 EUR (početna faza)
Izvor financiranja	Nije specificirano
Potrebna studijska/projektna dokumentacija	administrativna dokumentacija vezana uz zaštitu naziva proizvoda podnosi se nadležnim institucijama

Tablica 40. Projekt: Dan bedenske lončarije

Projekt	Dan bedenske lončarije
Opis projekta	Manifestacija „Dan bedenske lončarije“ osmišljena je s ciljem očuvanja i promocije bogatog lončarskog naslijeđa Bedenca, koji je zajedno s naseljima Jerovec i Dubravec nekoć bio važno središte lončarstva. Manifestacija se već niz godina uspješno održava kod Etno kuće u Bedencu. U sklopu manifestacije: demonstrira se izrada predmeta na kelembru (lončarskom kolu)

	<p>organiziraju se kreativne radionice za sve dobne skupine s ciljem prijenosa znanja i vještina</p> <p>prikazuju se tradicijski zanati i običaji</p> <p>uključuju se lokalni obrtnici i umjetnici</p> <p>promovira se lokalna baština i autohtona gastronomija</p> <p>manifestaciju prati kulturno-glazbeni program koji dodatno obogaćuje doživljaj</p>
Način doprinosa strateškom cilju	<p>Očuvanje i prijenos nematerijalne kulturne baštine</p> <p>Edukacija lokalnog stanovništva, posebno mladih</p> <p>Povećanje svijesti o tradicijskim zanatima</p> <p>Poticanje lokalne kreativne i obrtničke scene</p> <p>Razvoj kulturno-turističkih sadržaja i lokalnog identiteta</p>
Nositelj provedbe	Turistička zajednica Ivanec / Pučko otvoreno učilište „Đuro Arnold“ Ivanec
Ostali dionici	Lokalna zajednica, obrazovne ustanove, OPG-ovi
Lokacija provedbe	Bedenec, Etno kuća Bedenec
Vremenski horizont	Manifestacija se održava krajem kolovoza
Ključne točke ostvarenja projekta	<p>Redovita godišnja organizacija manifestacije</p> <p>Demonstracija izrade predmeta na lončarskom kolu</p> <p>Održavanje radionica za djecu i odrasle</p> <p>Sudjelovanje lokalnih obrtnika, umjetnika i udruga</p> <p>Promocija kroz lokalne i regionalne kanale</p> <p>Kulturno-zabavni program za široku publiku</p> <p>Suradnja s osnovnim školama i edukativnim ustanovama</p>

Ukupna procijenjena vrijednost projekta	Ukupna procjena: 5.000,00 EUR
Izvor financiranja	Udio sredstava: Grad Ivanec: 4.000,00 EUR, TZ Ivanec: 1.000,00 EUR
Potrebna studijska/projektna dokumentacija	Prva faza dokumentacije je u izradi

Tablica 41. Projekt: Lončarska radionica kod Etno kuće Bedenec

Projekt	Lončarska radionica kod Etno kuće Bedenec
Opis projekta	Projekt "Lončarska radionica kod Etno kuće Bedenec" ima za cilj očuvanje i prijenos tradicijskog znanja izrade keramičkih predmeta kroz praktične radionice za sve uzraste. Sudionici će imati priliku učiti o lončarskim tehnikama na kelembru te vlastoručno izrađivati unikatne predmete u autentičnom ambijentu kulturne baštine.
Način doprinosa strateškom cilju	Očuvanje i aktivna interpretacija nematerijalne kulturne baštine Edukacija i prijenos znanja o tradicijskim vještinama Aktiviranje lokalne zajednice, posebno mladih Razvoj kulturno-edukativnog turizma Povezivanje baštine, zanata i suvremenih edukacijskih metoda
Nositelj provedbe	TZ Ivanec / Grad Ivanec Partner: Udruga za kulturu i sport Bedenec
Ostali dionici	Lokalna zajednica
Lokacija provedbe	Bedenec, Etno kuća Bedenec
Vremenski horizont	Planirani početak radionica: 2026., nakon završetka dogradnje Etno kuće
Ključne točke ostvarenja projekta	Završetak dogradnje Etno kuće Bedenec (preduvjet za početak) Pokretanje radionica 2026. godine Oprema prostora i nabava alata za radionice

	Provedba edukacija za sve dobne skupine Uključivanje lokalnih stručnjaka i obrtnika Organizacija završnih izložbi i prezentacija radova
Ukupna procijenjena vrijednost projekta	Ukupna procjena: 15.000,00 EUR
Izvor financiranja	Izvori financiranja nisu specificirani, moguće su kombinacije proračunskih i projektnih sredstava
Potrebna studijska/projektna dokumentacija	Prva faza dokumentacije je u izradi – izrađuju se planovi radionica, tehnički uvjeti i potreban popis opreme za provedbu edukacije nakon završetka infrastrukturnih radova na Etno kući Bedenec.

7.2. Projekti posebnog značenja za razvoj destinacije

Projekti od posebnog značaja za razvoj destinacije predstavljaju ključne razvojne inicijative koje imaju stratešku vrijednost za dugoročno pozicioniranje grada Ivanca kao održive, autentične i konkurentne turističke destinacije. Takvi projekti su prepoznati u ovom Planu upravljanja kao prioritetni nositelji transformacije destinacije, jer pridonose ne samo turističkom rastu, već i očuvanju kulturnog i prirodnog identiteta prostora, poticanju lokalnog gospodarstva te stvaranju jedinstvenih iskustava za posjetitelje.

Sukladno smjernicama Ministarstva turizma i sporta te definiciji Zajedničkog operativnog tima (ZOT), projekt se smatra projektom od posebnog značaja ako je jasno naveden u Planu upravljanja destinacijom, ima visok razvojni potencijal i izravno doprinosi provedbi strateških ciljeva definiranih nacionalnim i lokalnim aktima strateškog planiranja turizma (npr. Strategija razvoja održivog turizma, Plan razvoja Varaždinske županije, lokalne razvojne strategije i dr.).

Popis u nastavku uključuje projekte koji imaju snažan učinak na pozicioniranje Ivanca na karti kulturnog, prirodnog, aktivnog i doživljajnog turizma, a čija se provedba smatra preduvjetom za snažniji razvoj turističke ponude i prepoznatljivosti destinacije u narednim godinama.

Tablica 42. Projekt: Muzej planinarsva

Projekt	Muzej planinarstva
Opis projekta	Izgradnja i opremanje jedinstvenog muzeja u Hrvatskoj koji kroz ivanečku planinarsku tradiciju prikazuje povijest planinarstva. Muzej uključuje obradu planine Ivančice kao centralnog masiva budućeg Parka prirode.
Način doprinosa strateškom cilju	Povećanje atraktivnosti destinacije kroz kulturno-turističke sadržaje i valorizaciju prirodne baštine.
Nositelj provedbe	Grad Ivanec
Ostali dionici	Muzej planinarstva
Lokacija provedbe	Muzej planinarstva, Ivanec
Vrijeme provedbe	2025. – 2027.
Ključne točke ostvarenja projekta	<ul style="list-style-type: none"> - 2025.: nastavak građevinskih radova na II. fazi u manjem obimu - 2025.: rezultati natječaja za opremanje stalnog postava - 2025.: prijava na natječaj za završetak gradnje II. faze - 2026.: završetak izgradnje i početak priprema opremanja - 2027.: završetak radova i otvaranje stalnog postava
Ukupna procijenjena vrijednost projekta	2.600.000 EUR
Izvor financiranja	<ul style="list-style-type: none"> - 1.000.000 EUR (40%) iz gradskog proračuna - 1.600.000 EUR (60%) iz europskih i nacionalnih izvora: Ministarstvo kulture i Ministarstvo turizma i sporta
Potrebna studijska/projektna dokumentacija	<ul style="list-style-type: none"> - Izrađena kompletna projektna dokumentacija - Ishođena građevinska dozvola i prijava gradilišta - Konceptcija stalnog postava muzeja izrađena - Projekt opremanja u izradi i koordinacija s Hrvatskim muzejskim vijećem

Tablica 43. Projekt : Uređenje vršne zone Ivančice

Projekt	Ivančica – Vrh doživljaja
Opis projekta	Aktivacija i valorizacija zelene infrastrukture vršnog dijela Ivančice uz kontrolu posjetitelja radi očuvanja Natura 2000 područja. Obuhvaća uređenje kamp zone, skijališta za skijanje na travi, adrenalinskog parka, paviljona, ugostiteljskog objekta i kapelice sv. Ivana Krstitelja.
Način doprinosa strateškom cilju	Održivo upravljanje posjetiteljima u zaštićenom području, razvoj turističke infrastrukture uz očuvanje prirodnih vrijednosti.
Nositelj provedbe	Grad Ivanec
Ostali dionici	Privatni sektor
Lokacija provedbe	Planina Ivančica
Vrijeme provedbe	Nije konkretno naveden
Ključne točke ostvarenja projekta	- Izrađeno urbanističko idejno rješenje obuhvata vršnog dijela Ivančice (iznad 1.030 m n.v., cca 32.000 m ²) - Sljedeće faze nisu detaljno vremenski definirane
Ukupna procijenjena vrijednost projekta	Nije navedena
Izvor financiranja	Nije specificirano
Potrebna studijska/projektna dokumentacija	Urbanističko idejno rješenje izrađeno; daljnja dokumentacija nije specificirana

Tablica 44. Projekt 9: Zaštita i obnova Etno kuće Bedenec

Projekt	Adaptacija Etno kuće Bedenec
Opis projekta	Dogradnja i valorizacija Etno kuće Bedenec kao značajnog primjera tradicijske gradnje, s ciljem očuvanja lokalne graditeljske baštine, promicanja nematerijalne kulturne baštine te razvoja kulturno-turističkih sadržaja.

Način doprinosa strateškom cilju	Zaštita od propadanja, povećanje svijesti o kulturnoj baštini, promicanje lokalnog identiteta i razvoj kulturnog turizma.
Nositelj provedbe	Grad Ivanec / Turistička zajednica Ivanca
Ostali dionici	Ministarstvo kulture i medija, lokalne zajednice
Lokacija provedbe	Etno kuća Bedenec
Vremenski horizont	2025. – 2027.
Ključne točke ostvarenja projekta	- 2025.: početak radova na dogradnji - 2026.: završetak prve faze građevinskih radova, početak druge faze - 2027: završetak druge faze građevinskih radova, opremanje interijera
Ukupna procijenjena vrijednost projekta	300.000 EUR
Izvor financiranja	Gradski proračun
Potrebna studijska/projektna dokumentacija	- Gotova dokumentacija za dogradnju Etno kuće

Tablica 45. Projekt : Revitalizacija rudarskog separatora – Rudarska katedrala

Projekt	Revitalizacija rudarskog separatora – „Rudarska katedrala“
Opis projekta	Obnova industrijskog objekta iz rudarske povijesti Ivanca u turističku i kulturnu atrakciju s multimedijalnim sadržajima, galerijskim prostorom i vidikovcem. Objekt je građen zakovicama od čelika – tehnika slična Eiffelovom tornju.
Način doprinosa strateškom cilju	Očuvanje industrijske baštine, poticanje lokalnog gospodarstva i održivi turizam putem korištenja eko materijala i tehnologija, stvaranje novih radnih mjesta.
Nositelj provedbe	Grad Ivanec / Turistička zajednica Ivanec

Ostali dionici	Gospodarski subjekti, ustanove
Lokacija provedbe	Ivanec
Vrijeme provedbe	Projekt se nalazi u prvoj fazi razvoja; daljnji vremenski okvir bit će definiran sukladno razvoju projektne dokumentacije i pripremnim aktivnostima.
Ključne točke ostvarenja projekta	Interpretacija rudarske prošlosti kroz multimedijalne sadržaje (alata, rasvjete, zvukova) Uređenje galerijskog prostora i vidikovca Očuvanje izvorne industrijske arhitekture Trenutno u tijeku: priprema projektne dokumentacije i planiranje sadržaja u sklopu prve faze
Ukupna procijenjena vrijednost projekta	2.550.000 EUR
Izvor financiranja	- 255.000 EUR (10%) gradski proračun - 50.000 EUR (2%) Turistička zajednica - 2.244.000 EUR (88%) europska i nacionalna sredstva
Potrebna studijska/projektna dokumentacija	Dokumentacija još nije izrađena – projekt se nalazi u početnoj fazi, u kojoj se planira izrada kompletne projektne i interpretacijske dokumentacije.

Tablica 46. Projekt : Obnova rudarskog okna

Projekt	Obnova rudarskog okna
Opis projekta	Obnova rudarskog okna na Ivančici, s hodnicima od 350 metara i više razina. Cilj je stvoriti turističko-edukativni sadržaj utemeljen na rudarskoj baštini Ivanca te formirati „Rudarsko naselje“ u širem prostoru uz očuvanje izvora pitke vode i okoliša.
Način doprinosa strateškom cilju	Očuvanje kulturne i industrijske baštine, edukacija, razvoj specifičnog kulturnog turizma, zaštita prirodnih resursa (izvori vode).
Nositelj provedbe	Grad Ivanec / Turistička zajednica Ivanec

Ostali dionici	Udruga „Kraševski zvir“
Lokacija provedbe	Planina Ivančica, Kaniža
Vrijeme provedbe	Nije preciziran
Ključne točke ostvarenja projekta	Rekonstrukcija rudnika i unutrašnje prilagodbe za turističku funkciju; uključuje i uređenje lokaliteta izvora te prostora bivšeg rudnika Otokara Hrazdire. Formiranje interpretacijskog „Rudarskog naselja“ u širem prostoru. Prva faza uključuje izradu potrebne studijske i projektne dokumentacije.
Ukupna procijenjena vrijednost projekta	2.550.000 EUR
Izvor financiranja	- 255.000 EUR (10%) gradski proračun - 50.000 EUR (2%) Turistička zajednica - 2.244.000 EUR (88%) europska i nacionalna sredstva
Potrebna studijska/projektna dokumentacija	Dokumentacija nije još izrađena – izrada se planira u prvoj fazi provedbe projekta kao temelj za kasniju rekonstrukciju i infrastrukturne zahvate.

Tablica 47. Projekt : Arheološki lokalitet Stari grad u Ivancu

Projekt	Arheološki lokalitet Stari grad u Ivancu
Opis projekta	Konzervacija i prezentacija najvažnijeg srednjovjekovnog lokaliteta u Ivancu, povezanog s vitezovima Ivanovcima i znamenitim povijesnim osobama. Projekt uključuje prilagodbu za osobe s invaliditetom i interpretaciju lokaliteta.
Način doprinosa strateškom cilju	Očuvanje kulturne baštine, povećanje dostupnosti i uključivosti, stvaranje jedinstvene turističke atrakcije u regiji.
Nositelj provedbe	Grad Ivanec / Muzej planinarstva
Ostali dionici	Ministarstvo kulture i medija

Lokacija provedbe	Trg hrvatskih Ivanovaca, Ivanec
Vrijeme provedbe	2025.
Ključne točke ostvarenja projekta	<ul style="list-style-type: none"> - Siječanj 2025.: javna nabava - Veljača 2025.: snimka stanja - Ožujak 2025.: idejno rješenje, grafički prikaz zahvata - Travanj – svibanj 2025.: glavni projekt, troškovnik - Lipanj 2025.: potvrde projekta, izvedbena dokumentacija
Ukupna procijenjena vrijednost projekta	232.000 EUR
Izvor financiranja	<ul style="list-style-type: none"> - 116.000 EUR (50%) gradski proračun - 116.000 EUR (50%) Ministarstvo kulture i medija
Potrebna studijska/projektna dokumentacija	U izradi – detaljno razrađen plan izrade sve projektne dokumentacije tijekom 2025. godine

8. MJERENJE NAPRETKA I IZVJEŠĆIVANJE O PROVEDBI

Učinkovita provedba Plana upravljanja destinacijom Ivanec zahtijeva redovito i sustavno praćenje svih aktivnosti, mjera i projekata predviđenih ovim dokumentom. Ključno je uspostaviti jasan mehanizam za praćenje napretka kroz unaprijed definirane vremenske intervale, uz korištenje pokazatelja održivosti koji su u skladu s razvojnim ciljevima destinacije. Monitoring će omogućiti pravovremeno prepoznavanje prepreka, odgoda u provedbi ili neusklađenosti između planiranih i ostvarenih rezultata.

U slučaju potrebe za prilagodbom pojedinih mjera ili promjenom dinamike provedbe, nadležna tijela Grada Ivanca, zajedno s Turističkom zajednicom i drugim uključenim dionicima, podnijet će izvješće Gradskom vijeću, kao predstavničkom tijelu, kako bi se pravodobno reagiralo i pristupilo eventualnim izmjenama Plana. Godišnje izvješće o provedbi, uključujući ocjenu učinkovitosti mjera i preporuke za daljnje djelovanje, Turističko vijeće Grada Ivanca dostavit će Gradskom vijeću najkasnije do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu, čime se osigurava transparentnost, odgovornost i prilagodljivost upravljanja destinacijom.

9. ZAKLJUČAK

Plan upravljanja destinacijom Ivanec predstavlja temeljni strateški dokument za razvoj turizma temeljenog na principima održivosti, identiteta i uključenosti. Kroz strukturiran pristup – od analize postojećeg stanja i identifikacije resursa, do definiranja razvojnih pravaca, projekata i mjera – ovaj plan omogućuje koordinirano i odgovorno upravljanje svim segmentima destinacije. Poseban naglasak stavljen je na očuvanje prirodnih vrijednosti Ivančice, kulturne baštine, autohtone gastronomije te na stvaranje kvalitetnog i cjelogodišnjeg turističkog doživljaja.

Plan također ima važnu ulogu u povezivanju lokalne zajednice, javnog i privatnog sektora kroz zajedničku viziju razvoja. Uključivanjem relevantnih dionika i definiranjem jasnih pokazatelja napretka, osigurana je podloga za donošenje informiranih odluka koje su u skladu s dugoročnim ciljevima. Redovito praćenje, evaluacija i mogućnost prilagodbe čine ovaj plan dinamičnim alatom koji osigurava da Ivanec kao destinacija raste na održiv i prepoznatljiv način, uz aktivnu zaštitu svojih ključnih vrijednosti i jačanje konkurentnosti na turističkoj karti regije.

POPIS SLIKA

Slika 1. Položaj grada Ivanca u Varaždinskoj županiji

Slika 2. Dobno spolna piramida grada Ivanca 2021. godine

Slika 3. Grafički prikaz dolazaka i noćenja stranih i domaćih turista u 2024. i 2023. godini

Slika 4. Grafički prikaz top 5 tržišta prema noćenjima

Slika 5. Grafički prikaz broja noćenja prema vrsti objekta

Slika 6. Grafički prikaz broja ukupno ostvarenih noćenja po mjesecima

Slika 7. Područje EM Vršni dio Ivančice

Slika 8. Kartografski prikaz - Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostora

Slika 9. Korištenje i namjena površina-Prometna, ulična i komunalna infrastrukturna mreža na području grada Ivanca

Slika 10. Grafički prikaz-Udio noćenja po tržištima u 2024. godini – Varaždinska županija

POPIS TABLICA

Tablica 1. Profil odredišta: Ivanec

Tablica 2. Pregled broja stanovnika po naseljima u Gradu Ivanec

Tablica 3. Udio domaćih i stranih turista u turističkom prometu od 2022. do 2024.

Tablica 4. Prikaz razdoblja održavanja manifestacija

Tablica 5. Pregled i vrednovanje resursne osnove grada Ivanca

Tablica 6. Pregled i vrednovanje turističke suprastrukture – Grad Ivanec

- Tablica 7. Usporedba broja ostvarenih dolazaka turista s konkurentskim destinacijama od 2021. do 2024.
- Tablica 8. Usporedba broja ostvarenih noćenja turista s konkurentskim destinacijama od 2021. do 2024.
- Tablica 9. Usporedna analiza konkurentnih destinacija grada Ivanca
- Tablica 10. Potencijal za razvoj i podizanje kvalitete turističkih proizvoda
- Tablica 11. Broj turističkih noćenja na stotinu stalnih stanovnika u vrhu sezone
- Tablica 12. Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom
- Tablica 13. Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji
- Tablica 14. Udio atrakcija (lokaliteta) pristupačnih osobama s invaliditetom PD-1
- Tablica 15. Broj organiziranih turističkih ambulanti
- Tablica 16. Omjer potrošnje vode po turističkom noćenju u odnosu na prosječnu potrošnju vode po stalnom stanovniku destinacije
- Tablica 17. Omjer količine komunalnog otpada nastale po noćenju turista i količine otpada koje generira stanovništvo u destinaciji
- Tablica 18. Udio zaštićenih područja u destinaciji u ukupnoj površini destinacije
- Tablica 19. Omjer potrošnje električne energije po turističkom noćenju u odnosu na potrošnju električne energije stalnog stanovništva destinacije
- Tablica 20. Uspostavljen sustav za prilagodbu klimatskim promjenama i procjenu rizika
- Tablica 21. Ukupan broj dolazaka turista u mjesecu s najvećim opterećenjem
- Tablica 22. Prosječna duljina boravka turista u destinaciji
- Tablica 23. Broj zaposlenih u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane
- Tablica 24. Poslovni prihod gospodarskih subjekata (obveznika poreza na dobit) u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane
- Tablica 25. Identifikacija i klasifikacija turističkih atrakcija
- Tablica 26. Status implementacije aktivnosti iz plana upravljanja destinacijom
- Tablica 27. Broj ostvarenih noćenja u smještajnim objektima destinacije po hektaru izrađenog građevinskog područja JLS
- Tablica 28. Interesne skupine Grada Ivanca
- Tablica 29. Tablični prikaz ciljeva i mjera turizma grada Ivanca
- Tablica 30. Strateški ciljevi, mjere i ključne aktivnosti i projekti
- Tablica 31. Prioriteti razvoja turizma Ivanca (2025. – 2029.)
- Tablica 32. Projekt: Gradska šuma Ivanečka jezera
- Tablica 33. Projekt:
- Tablica 34. Projekt : Uređenje šetnice uz rijeku Bednju
- Tablica 35. Projekt : Biciklističke staze – cikloturizam
- Tablica 36. Projekt: Brdsko-biciklistička infrastruktura na Ivančici
- Tablica 37. Projekt: Radionice izrade Ivanečkih štruklji
- Tablica 38. Projekt: Jesen u Ivancu-Tikveni štruklji
- Tablica 39. Projekt: Promidžba autohtone hrane – Ivonjski rijepnjak i gastronomska baština Ivanca
- Tablica 40. Projekt: Dan bedenske lončarije
- Tablica 41. Projekt: Lončarska radionica kod Etno kuće Bedenec
- Tablica 42. Projekt: Muzej planinarsva

Tablica 43. Projekt : Uređenje vršne zone Ivančice

Tablica 44. Projekt 9: Zaštita i obnova Etno kuće Bedenec

Tablica 45. Projekt : Revitalizacija rudarskog separatora – Rudarska katedrala

Tablica 46. Projekt : Obnova rudarskog okna

Tablica 47. Projekt : Arheološki lokalitet Stari grad u Ivancu